

କବିତାକାବିନୀ

ପିଲାଦିକ—ଶ୍ରୀ କଷ୍ଟଚନ୍ଦ୍ର ମହାନ୍ତି ।

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା

The Utakal Dipika

{ ବାଣିଜ ମୂଲ୍ୟ ଅର୍ଥାତ୍ ଟ ୩୮
ପ୍ରତିଶତ ଟ ୧୧୨

四 90 6

Cuttack Saturday the July 25th 1925

ଶ୍ରୀ ବିଜୁ ଦି ୧୦ ନ ଦଳ ୧୯୩୨ ଦାଇ ଶିକ୍ଷାରୁ

ପ୍ରକାଶକ ପତ୍ର

ମୁଖରୀପାଳିଟିକ୍ ଦୋଷ ।—ସନା
ମୁଖରୀପାଳିଟି ମହାମାନୀ ଏ ସ୍ଵର୍ଗିରୁ
ଦେଶେ ବାସିଲୁ ଅଭିନନ୍ଦନ ପଥ ପ୍ରଦାନ
କରିଥିଲେ, ଏଥିମନ୍ତେ ମୁଖରୀପାଳିଟିଙ୍କର
ସଥାବିମେ ଟ ଟାର୍ଟିଲ୍ ଏବଂ
ଟ ଟାର୍ଟିଲ୍ ଲିଖୁ ହୋଇଥିଲୁ, ସରକାର
ଏହି ବ୍ୟକ୍ତି ଅନ୍ୟାୟ ଦୋଲି ପଢିପଦକରି
ମୁଖରୀପାଳି ମେନ୍ଦରମଳ ଦିପଶରେ
ମୋକଦମା କଲେ । ସରକାର ଏ ମୋକଦମା
ରମାରେ ତାଙ୍କ ପାଇଅଛନ୍ତି । ନମେଇ
ମୁଖରୀପାଳି ଆଇନ ଅନ୍ୟାୟରେ କାହାକୁ
ଅନ୍ୟର୍ଥକା କରିବାକୁହେଲେ ଆଗେ
କଲେଇକରିବା ଅକୁମଳ ଟେଲିକାର କରୁଥିଲା
ଅଛି, କୁଣ୍ଡ ମୁଖରୀପାଳିଟି ସେଇହି ଅକୁମଳ
ନ ଟ କରାଯାଇ ଏତକଳ ହରିବରରେ
ପଢିବା କାହାଲୁ, ବର୍ତ୍ତମାନ ମେନ୍ଦରମାନେ
ଏହି ଏହି ଏହି ହାତରୁ ହେବେ । ଯେଉଁ
ମହାମାନୀଙ୍କ ସମସ୍ତ ପୁରୁଷ ସ୍ତର ମାନ୍ୟ
କରୁଥିଲୁ ଏବଂ ଯେଉଁ ଦେଖିବାକୁ ପି,
ଆଗ, ଦୀଦିନ ଅକାଳିନ୍ଦ୍ରୀଯୋଗରେ ସମସ୍ତ
ଶୁଭକାର୍ତ୍ତିକ ସମସ୍ତ ଧୂମର ଦୁଃଖମର
ସେମାନଙ୍କ ଅଭିନନ୍ଦନ ଦେଇ ମୁଖରୀପାଳିଟିର
ମେନ୍ଦରମଳକୁ ଏତକଟକା
ଦେବାକୁ ପଢିଲୁ କୋଲି କୋଧକୁଏ
ସେମାନେ ଥାବୌ ଦୁଃଖିତ କ ହୋଇ
ଅନନ୍ଦର ସହିତ ଦେଇବେ ।

କତ୍ତଳାର ସତ୍ତା — ଅଗମୀ ଜାହାନାର
ଅଳ୍ପତାରୁ ବନ୍ଦରକଳ ସବୁ ଅଧିକେନ
ଆଇମନେବେଳେ । ଅଗମୀ ସେହିତର ମାଧ୍ୟମେ
ଜାହାନାର ଅଧିକେନ ଶେଷହେବ ।
ଅଳ୍ପତାରୁ ଯେତେମରାମ ସନ୍ଧରେ କିମ୍ବଳ
ଅଧିକେନ ହେବ । କବିଧରୁ କିମ୍ବଳ ସର-
ଦାର କାର୍ଯ୍ୟପାର୍କ ଏବଂ କାଳ ବେଶର-
କାଣ୍ଡ କର୍ତ୍ତାପାର୍କ କିମ୍ବଳ କୋରାଣ୍ଡର
ଏଥର ବିତ୍ତଲାଟିକ ସବୁରେ ଭାବନାମାନକ
ମୟୁରେ ଷ୍ଟେଚ୍ ସେତେଟେ ଲର୍ଡ ବର୍ତ୍ତନ
ହେଉଥିବ ଗୋଟଣାପରିବେ ଅବେଳାନା
କମ୍ପାରିନ ଗଲାର ଚାରପୁଣ୍ଡର ସବୁରର
ସୁରକ୍ଷା ଓ ସୁନ୍ଦର ବନ୍ଦର ମୟୁରେ ନାନା-
କଥାରେ ବାଦ ଶବ୍ଦାବ ହୋଇଥିଲା ।
ବର୍ତ୍ତମାନ ଦୁଇକଳାକର ପ୍ରଧାନନେବା
ଦେଶକରୁ ପିତ୍ତରଙ୍କ ବାପ ପରିଲେବ
ଗ୍ରେନାକଲେବି ଏଥର ବନ୍ଦରପୁଣ୍ଡର ସନ୍ଧ
କରିଲେ ଦୁଇଦଳର ମନୋତର ରାଜ
ଅବଶ୍ୟ ଲାଗିପାରିବ ।

ତଳା ବର—ବସେଇର ଲୁଗାକଳି—
ମାନିବର କୁଣ୍ଡ ପାଠମେଳନ କାଣନ୍ତି ।
ଲାଜା କରଣରୁ ଲୁଗାକଳ ସହି
ଏକରକର ବନ । ତା ଉପରେ ଦୂରି
ହୀଥିର ମେଲକଣ୍ଠ ପରିଶୋଭିତା ଅର୍ପି—

କଲୁଣି । ଏପରି ଅକ୍ଷ୍ୟାରେ ପ୍ରତିଯୋଗିତାରେ ପାରିବାରିବା କରେ ପାରିବାରିବା ଭାବିତପରେ ସହଜ କରେ । ନମ୍ବେଇର ଲୁଗାଳକମାନଙ୍କର ମାଲିକମାନଙ୍କ ସାରେ ଗୋଟିଏ କମିଟି ଗୋଟିଏ ପ୍ରସ୍ତାବ କରିଥିଲୁଣ୍ଡି ଭାବରେ ବିଦେଶକୁ ଯେଉଁ ବୁଲାଇପ୍ରାଣ ଦେବ ବେଖରେ ଭାବରେ ଗୋଟାଏ କର କମ୍ପୁ ଏହାବାବ ସେମାନେ ପ୍ରସ୍ତାବକରନ୍ତି ଯେ ଯେଉଁ କୁଣ୍ଡରୁ ଜାପାନରୁ ଭାବରୁ ଅମୁଳିତା ଉପରେ ମଧ୍ୟ ଗୋଟାଏ କର କମ୍ପୁ ଜାହା ନ ହେଲେ ସାରପାଲୁଣା କଳ ଗୁଡ଼କ ଆମରଣା କରିବାରୁ ସମର୍ଥ ହୋଇ ଆଇବେଳାହିଁ । ସରକ ସରକାରଙ୍କ ପାଇଲିଖି ବିବରଣ ସେହିଟାର ଏ ସମ୍ପୁ ବିଦେଶ କଳାଙ୍ଗମାନଙ୍କଠାରୁ କ୍ଷଣ ଆମିଥିବନ୍ତି ଏହି ସାରେ ସାରେ କେବେ ଗୋଧରଣାଏ ମଧ୍ୟ ଦେଇ ଆମିଥିବନ୍ତି । ସେ କହିଥିଲୁଣ୍ଡି ଭାବରେ ଦରକାରରୁ କହି ସେ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଗୋଟାଏ କହିତ କହୋବିପୁ ବାରବେ । ଭାବରୁ ଶିଳ୍ପର ଦିବର କହେ ଭାବରୁ ସରକାରଙ୍କର ମଧ୍ୟ ସମ୍ପର୍କ ପରମାଣବେ ସାହାଯ୍ୟ ଦେବାରିବା । ବର୍ତ୍ତମାନ ଆମ୍ବକୁ ଭାବରକାଳ ସୁତ ଯେପରି ଭାବରେ ସମ୍ପାରେ ମିଳିପାରିବ ସରକାର ଜାହାର ବିମୋଚନ କରବେ ।

ଅପିମର ପ୍ରଶଂସା ।— ବ୍ୟବହରକାରୀ
ଅପିମ ଯେଉଁ କର କରୁଥିଲୁ ଗାହା ପୂର୍ବକ
ଆଲୋଚନା କରୁଥାଇଥିବୁ । ଭାବର ସରକାର
ଅବଶ୍ୟ ଏ ନଥା ବୁଝିପାଇଲେବି । ଭାବର
ସରକାରଙ୍କ ଅଧୀନ ବ୍ୟବଧାରୀ ପନ୍ଥୀଙ୍କ
ମହାଦେଶମାନଙ୍କରେ ନାହିଁ । ଏଣୁ ଭାବର
ସରକାରଙ୍କ ଅନେକ ସମ୍ମୁଖେ ବ୍ୟବାଳୀ
ନାହିଁ ତେବେବୁ ପତେ, ସାଥୀ ପୁରୁଷମାନଙ୍କ
ହୋଇ ଦରମ୍ଭ ମେତିବେଳ ସମ୍ମର୍ଦ୍ଦ
ଭାବରଙ୍କ କେନେବୁ ଏକଷ୍ଟ ଦେଖି
ଅଛି ଯତେ ତ ପାଇ କରନିଲ ଥିଲା
ହେବେର ଅବଶ୍ୟ କୁଣ ଥାନେବି ଗାଇଛନ୍ତି,
ବ୍ୟବହରକାରୀଙ୍କର ତାଙ୍କ ବନ୍ଦୁଦ୍ଵାରା
ବିବୁଦ୍ଧି ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଥିବା । ତେ
କହିଥିବୁ—“ମୁଁ ଅନ୍ତରୁ ଭାବର ପନ୍ଥରେ
ଦେବତାଙ୍କ ଅଧୀକାବ ହୋଇ ନନ୍ଦିବେବେ,
ପାଞ୍ଚାଳୀ ଦେଶବାହିନୀରେ ଏହାର
ଭୂଷାରିତ ବୁଝିପାଇବେନାହିଁ । ନ
ଦୁଇମାଲିବେଳେ କିମ୍ବା ଯରେ କିମ୍ବା
ହ୍ୟତହାର ପାଇଁ ସବୁକେଳେ ଅପିମରର
ପ୍ରତ୍ଯେ କିଛି ଜୀବନ ବରିଆଏ । କିମ୍ବନିତ
ବୁଝେ ଅପିମ ଆଇଲେ ଦର୍ଶକୁ କମେ-
ନାହିଁ । ମହାଦେଶ ମଧ୍ୟ ଦର୍ଶକୁ ପନ୍ଥରେ
କିନ୍ତୁ ବାଧାଦିନାହିଁ ।” ଯାହେବ ମହୋ-
ଦୟକାର ହୁଏ ପାଠକରେ ଅପିମ ଏବଂ
ମହୁର୍ମାତ୍ର ହୁଅନନ୍ଦ ହେବେ ଏହରେ

ସନ୍ଦେହକାରୀ । ଏକବି କଥା ପଢିଲେ
ଉଦ୍ବାଧରେ ଦେବାକୁ ସେମାନଙ୍କ ଏହା
ଗୋଟିଏ ମହାବାକ୍ୟ ହେଲା କହିବାକୁ
ହେବ ।

ଚୀନ ସମାସ୍ଥା—ଗୀନର ଅଶ୍ଵ
ମାତ୍ର ଦିନକୁ ଦିନ ବଢ଼ିଲା । ସମ୍ବଦସମ୍ବନ୍ଧ
ମାନଙ୍କରୁ ଜଣାପାଏ ଏହିମୁହୂ ଅଶ୍ଵରୁ
ଲାଭପଦକରି ଦିନଦେଶମାନେ । ହାତ
ରାହି ଗୋଟିଏ କୁମାଳରେ ପ୍ରଥମ
ଧର୍ମପଦ ହେଲା । ଧର୍ମପଦକାରୀମାନଙ୍କ
ମଧ୍ୟ କଣେ କାପାମାନଙ୍କ ମୁକିଲେ
ନିତତ ହେଲା । ସ୍ଵାମୟ ଶତମାନେ ଏ
ନିରହତାର ସ୍ଵତବାଦକର ଶୋକମାନ
ଦ୍ୱାରା ଚଲେ । ଶ୍ରୀହମାନଙ୍କ ବାତରେ
ଦିଲ୍ଲିଯନ ଏବଂ ବହୁ ରତ୍ନ ଅର ବହୁ
ହୁଲା । ଏମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟ ଅନେକେ ଦ୍ରିଷ୍ଟ
ପୁରିଜଳଦିଲ୍ଲି ଧୂତହେଲେ । ଧୂତ ପ୍ରଦ
ମାନଙ୍କର ସରୀ ଶ୍ରୀମାନେ ଥାଳାରୁ ପା
ଦେମାନଙ୍କ ମୁହଁ ଦାବାକଲେ । କର୍ତ୍ତୃପଦ
ମାନେ ସେମାନଙ୍କ ମୁକି କରିବାରୁ ଅବେ
ଦେଇଲେ । ଦଳରେ କ ୨ ଟଙ୍କ ତତ୍ତ୍ଵ
ଜ ୪ ଟଙ୍କ ଅଭିଜ ହେଲେ । ଶ୍ରୀହମାନେ
ଏତକରେ ନିର୍ମୁନ ହୋଇ ବରଂ ଦ
ବଳ ହୋଇ ସତ୍ତାରେ ଏବଂ ଅଭ୍ୟାସରୁ
ଦ୍ୱାରାଶୀ ପ୍ରଶ୍ନର ଜରିବାରୁ ମରିଲେ
ପକିଷ ମଧ୍ୟ ଚାଲିକରିବାରୁ ଲାଗିଲା, ଦ ୨
ମଧ୍ୟରେ ୨୦ କଣ ନିତତ ହେଲେ ଏବଂ
ଜ ୨୦୦ ଟଙ୍କ ଅଭିଜ ହେଲେ । ଏ ପ୍ରକା
ଅଭ୍ୟାସ ବିଶ୍ୱରେ ଗୀନାଶୀ ସମ୍ବନ୍ଧ
କେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୱର ହୋଇଗଲେ ଏବଂ ଧର୍ମ
ସତ୍ତାରେ ଯୋଗଦେଲେ ଓ ଶାଶ୍ଵତ ଏ
ପ୍ରକାଶ ପଶ୍ଚ ଦଳର ଅନୋକନ ସମ୍ବନ୍ଧ
ଚୀନରେ ପ୍ରମୁଖ ହେଲେ । ଏଣେ ବୈଦେଶୀ
ଶିକ୍ଷାମାନେ ମଧ୍ୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୱର ହେଲେ
ବରଂଦାର ଦଳରକୁ ରଖିରୁଥାମାନ ପାଠୀ
ମାରୁ ଲାଗିଲେ । ନର୍ତ୍ତମାନ ତତ୍ତ୍ଵ ବି
ସୁକାରାମ ମଧ୍ୟ । ଦଳଶିଳକାରୀ
ଚୀନକୁ ଶାହିନ୍ୟ କରୁଥିଲାର ଘୋଷ କେ
ପାଶ ବରନ୍ତି, ଏକଅନ୍ତରେ ତେବେଳ ଚା
ଅଳା ପଣ୍ଡବ ଏତେବୁଦ୍ଧି ଗୁରୁ, ଦେଖ
ପାଇ ଏହାର ପଳ କଂଗ ହେଲାକୁ ।

ସଙ୍ଗୀତଧ୍ୱନିର ନିୟମ ।—ପ୍ରମାଣ
ହୋର୍ମିନାନନ୍ଦ ଧାର୍ମିକ ପରମାନନ୍ଦ
ସକାରେ ଚରଚେତୁତ୍ୟ ସମ୍ବାଦର କବ୍ୟ
ଗତ ୧୯୧୨୯ ଭାବରେ ଗ୍ରହଣକାର
ପ୍ରକାଶିତ ହୋଲାଙ୍ଗୁଳୀ ପ୍ରତି ନିୟମମନ୍ଦର
ମଧ୍ୟରେ ଗୋଟିଏ କବି ମଜାର ଛିପୁଣ୍ଟହୋଇ
ଥିଲି । ସ୍ମାରକ ମାର୍ଗମେଳନ ସମ୍ପଦମେ ମଧ୍ୟ
କଲେ କୌଣସିବାକାଳ କମ୍ବା ପାର୍ଟିନା କୁଳ

ଉତ୍ତରାଳ୍ପିନୀ

ଜାଲିକ୍ଷେ ତା ୨୫ ରିଖ ଶନିବାର

ଭାବୀ ପାସଲ ।

ଏ ବର୍ଷ ବର୍ଷାର ପରିମାଣ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଅଧିକ । ଏକମୟରେ ସଥେଷ୍ଟ ଦୃଷ୍ଟି ହୋଇଗଲା । ଏ ପ୍ରୟେଷ୍ଟ ପ୍ରତିକାହାର୍ତ୍ତ । ପେଟେ ମେଲେ ଦୂର୍ଗା ଅରମ୍ଭ କରିବିଲୁକୁ କୁଷଳମନକେ କରିବାକ ଧାର କୁଣ୍ଡଳୀ ଶେଷ କରାଯାଇଛି । ଏହା ଅତି ଲୋଟ ପ୍ରେଟ ହୋଇ ଥିଲା । ଏହା ଅବସ୍ଥାରେ ପ୍ରକଳ କର୍ତ୍ତାଙ୍କଳରେ ମର ମୁକ୍ତର ସବୁ କୁଣ୍ଡଳୀ, କୁଣ୍ଡଳୀର ପେଟେ ଥାଣି ଦାହୀନୀରଥାରା ତାହାକୁଳେ କେବେଳ ମତି ହୋଇ ନ ଆନ୍ତି, ମାତ୍ର କରିମାନାତ ପଦ୍ମବିନ କୁଣ୍ଡ ରହି ଗରିବୁତିକ ପରୁ ପରିଗମ୍ବ । ଅଧିକାଂଶ ମୁଗ୍ଧବ ଏବେ କିନ୍ତୁ ବହନ କାହିଁ । କାହାର କାହାର ବାହୀର ବାହୀର ବିହିନ ପିଲେଟେରେ କମିରେ ପାଣି ପୂର୍ବ ରହିଲୁ । ପାଣି ଶୁଣିବ, ବିଲ ପାରିବ, କେବେଳ ଯାହା କରିବେ । ସେ ସମ୍ମ ଆଶା ଦେଇଲା ଏହାଜାହା ଯେଉଁ ଅଞ୍ଚଳ-ମାନବରେ ପୁଣି କଢିପାଣି ପରିଗମ ସେଠା-କାହା ଅବସ୍ଥା ସହିତରେ ସମତ୍ରେ ଅନମାନ-କରିପାରିବେ । ଉତ୍ତରାର ବୃକ୍ଷିମନେ ଦେଇଲ ଧାନ ଉପରେ ବିଶେଷ ପରିମାଣରେ କର୍ତ୍ତାର କିମ୍ବା । ଧାନ ପ୍ରସଲଟି ନକ୍ଷ୍ଟ ହେଲେ ସେମାନଙ୍କର ସମ୍ମ ବରସା ପେଷ ହେଲା, ଦେଇଲ ରହିବାରୁ ହେବ । ଏ ବର୍ଷ ଲୋକେ ଦେଖିଲାଣ କଷିତର କଷିତରର ରହିଲାନାହିଁ । ଏ କଷା ଦାରିବୁ ପଦ କୌଣସି କୌଣସିତାରେ କଷି ପଦର ରହିଯାଏ ତାହା ହେଲେ କୁଣ୍ଡ ହେଉଅଛି—କର୍ତ୍ତାମାନ ଯେତେ ଦୃଷ୍ଟି ସେଲାରି ଗନ୍ଧିବ ଆଶିନ ଦେଇଲା ଅତି ବର୍ଷାହେବ କି ନାହିଁ ସନ୍ଦେହ । ଧାନ ସଙ୍ଗ୍ରୁତ୍ତରୁପେ ଉଚ୍ଚିତିମାନାକୁ କାରିବ, ମନ୍ତ୍ରିର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମୟ ସମୟରେ ବର୍ଣ୍ଣ ଦରକାର । ସମୟ ଅନ୍ତରେ ବର୍ଣ୍ଣ କି ହେଲେ ଯାହାକି ଯାଇ କାହାର ରହିଲାଯାଏଇ ତାହା ନକ୍ଷ୍ଟୀୟ ନକ୍ଷ୍ଟ ହୋଇଯାଏ । ଏ କୁର୍ବଣ୍ଣ ଏବା ଏହି କର୍ତ୍ତାଙ୍କଳ ନାହିଁ । ଅନେକ ସମୟରେ ନାନା କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିଲାର ରିନ ରିନ ଅଂଶରେ ଏହି-ଏହି ଘଟାଯାଇ । ବର୍ଣ୍ଣକଳ ଅବଶ୍ୟ ସହି-କରେ ଯାହାର ନ ଯାଇ କମା ହୋଇ ରହିଯାଇଥିଲାର ଲାଲା ହେଲେ ନାନା କାର୍ଯ୍ୟ କରେଣ କରେଣ କରୁଥିଲା କିନ୍ତୁ କରୁଥିଲା ପ୍ରକାର ମଧ୍ୟ ଅର ସମ୍ବନ୍ଧରେ କେତ କରୁନ୍ତି ନାହିଁ । ଗନ୍ଧିବ ପ୍ରକାମାନେ ଅବକୁ ଥର ଏହି କୁର୍ବଣ୍ଣ ହେଉଥି ଉଚ୍ଚିତ କରି ଥରିଥିବା ପରିବର୍ତ୍ତନ, ବାଧାପି କୁଣ୍ଡ-ମାଟ୍ରାନ୍ତ, ଯେ ହେଲାକ ଧାନ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିବା କରିବା କରିବା କରିବା । ତଥାପର ନକ୍ଷ୍ଟ କରିପାରିଲେ କର୍ତ୍ତାଙ୍କ ଅତ୍ୟନ୍ତ ରହିଲାନାହିଁ । ଅନ୍ତରେ ମରେ ଯୋଜାଇଲେ କରିଲେ କାମ କର୍ତ୍ତାଙ୍କ ଅବଶ୍ୟା ବରିକାକୁ କରିବାହିଁ । ଧାନ ଯଥିଲାକୁ ମୁଖୀ କି କରି କମିରେ ମଧ୍ୟ ଅନ୍ତରେ ମଧ୍ୟ ଯାହା ହାତପାଇବା କରାଯାଇଲେ କେବେଳକରା କାନ୍ତିଲୁଗ୍ରୀ

ଧାନ ନୟ ହୋଇଗଲେ ମେଘର ଅନ୍ଧା
ଦୟଳ କର କିନ୍ତୁ ଆୟୁକରିପାଇବେ ତତ୍ପରି
ତତ୍ତ୍ଵରେ ସହବାନ ଦେଖିଲୁ ।

ଗୋକାତିର ଉନ୍ନତି ବିଷୟକ
ତଥାତ୍ କମିଟୀ ।

ବିହାର ଓଡ଼ିଶାର (Cattle Breeding Enquiry Committee) ଗୋକାତିର ଉନ୍ନତ କଲେ ତଥା ତଥା କାରା ଗଠିତ ହୋଇଥିବା କମିଟିର ମେମର ମାନେ ଗତ ତା ୧୦ ବିଲ ଦିବସ ୧୯୬୩ ଆବେଳେ କଟକରେ ପଢ଼ି ୨୨ ତାରିଖ ସନ୍ଧ୍ୟା ଏକଥିରେ ଗାତ୍ରୀରେ ବାହାରିଗଲେ । ସେମାନେ ଆହିବା ପୂର୍ବ ଦେଇତିରିନାସ୍ତି ଉପାର୍ଟମେନ୍ଟର କର୍ମଚାରୀମାନେ କଟକ ସହରରେ ଦୁଇ ଦୁଇ କେତେକ ଉତ୍ତରଧିକ୍ରମିତି ପରାମର୍ଶ କାରଣ ପେମାନଙ୍କୁ ଆପିଲେ ସେମାନଙ୍କ ତାରୁ ଓଡ଼ିଶାରେ ଗୋକାତିର ଉନ୍ନତ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସେମାନଙ୍କ ମନ୍ତ୍ରାମର କାଣିବା କାରଣ ସେମାନଙ୍କରୁ କବାନବନ୍ଦ ନେବେ । ମାତ୍ର କାହାକାହାର କବାନବନ୍ଦ ନେଲେ, କାହାର ମତ ଦୁଇଲେ ସେ ସହୃଦୟ ସମ୍ବନ୍ଧ ଆମ୍ବେମାନେ କିନ୍ତୁ ପାଇପାରୁ ନାହିଁ । ସେଇ ମାନଙ୍କ ପୃଷ୍ଠରୁ ସମ୍ବନ୍ଧ ବିଧ୍ୟାଲୟର ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଦୁଇଜଣଙ୍କ ତାରୁ ଦୁଇଥିଲୁ ସେମାନଙ୍କ ସହିତ ପାମାର ହୋଇଲାହି । ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଜଣେ ବାବୁ ଗେପରି, ଗୈଧୁରୁ, କଟକ ଓ ଗୋର୍ଜର ତେମ୍ବାରମାନ ଓ ଆହଜଣେ ବାବୁ ଭବାସୁତରଣ ପାଲନ୍ତିଲୁ, କଟକ ରିକଟେର୍ଯ୍ୟା ଗୋର୍ବିଣୀ ସମ୍ବନ୍ଧ ସେଟେକେମ୍ବା ଆମ୍ବେମାନେ ବିଦ୍ୟାକର୍ତ୍ତ୍ବ ଗୋପବନ୍ଦ ବାବୁ ଓ ଗୋର୍ଜର ତେମ୍ବାରମାନ ଥିବା ଏକଂ ବରସର ମଧ୍ୟରେ ଅଦିରେ ଦୁଇଥିବାରୁ ଗାହାର ମତ ନେବା ଉଚିତମାନ, ଏବଂ ଭକାରୀବାବୁ ବଢ଼ାକିଲୁ ଗୋର୍ବିଣୀର ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସମ୍ବନ୍ଧ ଏବଂ ଗୋକାତିର ଉନ୍ନତ କଲେ ଖରର କାଗଜପତ୍ରରେ ଏବଂ କାନାପକାର ଆଲୋଚନା କରୁଥିବାରୁ ଗାହାର ମତ ମଧ୍ୟ କିମ୍ବା ଉପଯୋଗୀ ହୋଇଥାନ୍ତି । ଦୁଇଟି ହେ କ ୧୨ ମଧ୍ୟରେ କଟକ ଜିଲ୍ଲାର କୁରାନ୍ତ ବାହାରୁ ଦୁଇ କିମ୍ବା ରାଜାନ୍ତରେ ଭାବା ଏ ନର୍ଧେତ୍ର କିମ୍ବା ଜଣୀଯାଇଲାହି । ଉପେକ୍ଷ ଗୋଟିଏ ଅରଣ୍ୟ ବାହାରର ଏରରେ ସନ୍ଦେହିଲାହି । ଉପେକ୍ଷ ବାହାରରେ ଆମ୍ବେମାନଙ୍କର ଯାତ୍ରା କରୁଥିବା ଭାବା ପ୍ରକାଶକରିବୁ ।

ସେ ପ୍ରଥମେ ସୁରୀ ଆସିବେ । ଥେବେ
ସାତଦିନ ରହିବାର କଥା ଅଛି । <
ସାତଦିନ ମଧ୍ୟରେ ଯେ କେଉଁ, ପ୍ରାଣ
ଯିବେ କିଛି ପ୍ରିର ହୋଇଲାହୁ । ସୁରୀ
ଅତ୍ୱରରେ ସେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କଷ୍ଟ ପ୍ରିରଇଛୁବ
ମହାମତି ଆଶ୍ରୁକ ସାହେବ କର୍ତ୍ତମ
ଦେଖ୍ୟାକ ନିଶାନିବାରୁଣ କାର୍ଯ୍ୟରେ
ରହିଥିଲୁଛନ୍ତି । ଉତ୍ତରାକୁ ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କ
ଆସିବାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଧେଇଯା ବୋ
ଧନ୍ୟମିତ ହୁଏ । ଅଶାକରୁଁ ସେ ତାଙ୍କ
ଉତ୍ତରାରେ ଅବସ୍ଥାନ କାଳରେ ଦକ୍ଷ
ସୁରୀ, ବାଲେଶ୍ୱର ପ୍ରକୃତ ବୁଲ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରାଣ
ଦେଖିଯିବେ ଏବଂ ଉତ୍ତରାବସ୍ଥାନେ ମ
ତାଙ୍କର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସମ୍ପଳ ହେବା ତୁ
ସାତବାହି ଦେବେ ।

ଲତ୍ତ ବର୍କନ୍ତରୁତ୍କ ଘୋପଣା
ସମ୍ବନ୍ଧେ ମହାମାଙ୍କ ମତ ।

ଜଗତ୍ସୁର ଷ୍ଟେଶନ । ଶମହତ
ଷ୍ଟେଶନ କଟକ ଷ୍ଟେଶନର ଉତ୍ତର
ଦିଶରେ ମହାନମାର ଅପରାର୍ଦ୍ଦିତ
ଅବସ୍ଥାର । ସେ ଷ୍ଟେଶନରେ ଅଗେବ ଲୋ
ରେଲରେ ଯିବା ଆପିବା କରନ୍ତି । କିମେ
କିମେ ବର୍ଣ୍ଣିତ ନାମରେ ନାମ କରିବାକୁଣ୍ଟରେ
ପାସେଜର ସଂରାଖ୍ୟ ବନ୍ଦିତ ଭୂଷି, ହୋଇ
ଆଏ । ଷ୍ଟେଶନଟି ସେ ଲୁଣରେ ଶୁଭ ଭୂଷି
ବନ୍ଦି ଭୂଷିରେ । ବନ୍ଦିକୁ କୌଣସି
ପ୍ରାନରେ ଅପେକ୍ଷାକରି ରେଲ ସେଠାରେ
ଅଛି ଅଲ୍ଲାପଣ ଭନ୍ଦୁମାରୁ ଭାବିତିବା ଯୁଦ୍ଧ
ଜନକ କୁହେଁ ଗୋଟିଏ କାଥ ହେବାର
ପାସେଜରସାମାଜିକ ଷ୍ଟେଶନ ପ୍ରାଇପର୍ସିଟି
ଅମେରିକା କରିବାକୁ ପଢ଼େ । ମାତ୍ର ସେଠାରେ
ପ୍ରାଚୀ ପର୍ମିଟରେ ପାସେଜରକ ଧକାର
ସଥେକୁ ପ୍ରାକ ନଥିବାରୁ ପାସେଜରମାନ
ବିଜେତା ଅସୁକିଧା ଭ୍ରମ କରିବାକୁ ପଢ଼େ
ଷ୍ଟେଶନମାଦ୍ରବ୍ୟ କୋଠାରୁ ଧାରିବା
ଯେଉଁ ଅଛି ସଂକଷିତ ପ୍ରାକଟିକ ପାସେଜର
ସତାଶେ ବସ୍ତାର ହୋଇଥାର ତାହା
ସି ମେହମନର ମହାଶେ କିମ୍ବା ୧୦୦

କଟକ ମ୍ୟାନ୍‌ମିଶନ୍‌ପାଇରି

ମୁଖେପିଗାଲିତର ସତକ କଳାରୂପ
ତ୍ରୈଳ ମୁଖ୍ୟ ଗଥିବାରୁ ଏହି ଯେତ୍ରମେ
ଶ୍ଵାନରେ ଶ୍ଵେତାଶ୍ରୀ କର୍ମାଳକ ପଦରୁ ତା
ବସନ୍ତରେ ପରିଧାର ନିର୍ବିଜ୍ଞପ୍ତିରୁ ଓ
ବୋଲଗଲେ ଅୟକାର ବସ୍ତ୍ରାଳପତ୍ର
ଏବେ ପାଇଁ ଜମି ପାଇଅଛୁ ଏହି କଳା
କଳାରିଲେ କେବୁ ମୁଖ୍ୟରେ ଦେବତା
ଏହାର କି କରମ୍ଭୁକୁଳଜାର ହାତ
ଯାଇଁ ଲାପଟିରେ ସମୟ ଲମ୍ବାଲେ ପାଇଁ
କହୁ ' ପାଇଁ ତାମ କେବଳାହି ଏହି ନିର୍ବି
ଜାଳିବି କେବୁ ମୁଖ୍ୟ ପାଇଁ । ଯେତ୍ରମେ
ଅଛି ଏହିର କି କରମ୍ଭୁ କରୁଅଛି

ଜଣାଯାଉନାହିଁ । ସହର ମଧ୍ୟରେ ଏଥର
ଅନେକ ଘର ନଷ୍ଟ ହୋଇଅଛି, ଆଶକମ୍ଭୁ
ବଦିଶ୍ୟକକୁ ଯେଉଁବି ଏହୁପ ଗଠଣ ଅର
ନାହାନେ । ଶ୍ରୀମଦ୍ ମୁଖନାରୀଗାନ୍ଧିଷ୍ଠ ତହୁଁର
ପ୍ରଗକାର କରିବେ ।

କୁରକ ବ୍ୟକ୍ତିପକ୍ଷ ସମ୍ବନ୍ଧ ସମ୍ବନ୍ଧ
ତୁ ବନାକନ୍ତ ବାରୁକ୍ ପ୍ରସ୍ତାବ ।

ଷେଷୁମୁକ୍ତ ଅଧିକାରୀଙ୍କରେ ଆଗତ କର୍ମସିଂହ ।

୧— ଏ ସବୁ ସକାଳକୁଳ ବଢ଼ିଲା
ସାବେକକୁ ଅନ୍ତରେକୁ କରନ୍ତି ମେ, ତେ
ସମ୍ମ ଓଡ଼ିଆ-ଭାଷା ଅଳକରୁ କଣେ
ଡେବୁଟି ମର୍ତ୍ତ୍ଵରେ ଅଧିକରେ ରହିଲା
ପାଇଁ ବହିକ ଉପାୟ ଅଳମଳ ବରନ୍ତି ।

ପାଦବେଳକ ଅଧିକାରରେ ମୁଖ୍ୟ
ମାନକର ସେଇଁ ଅନୁଗ୍ରହ ଅତି ଭାଲୁ
ଉଠାଇ ଦେଇ Government of India
Act ସଂଶୋଧନ କରିବାକୁ ଏ ସମ୍ବନ୍ଧ
ସକାରାତ୍ମକ ବକ୍ତ୍ବାଚି ସାହେବ
ଅଭ୍ୟେଷ କରୁଥିଲା ।

— ୪ — ଏ ସବୁ ପ୍ରସ୍ତାବ କରନ୍ତି ଏହି
ସକାଳଦ୍ଵାରା ବଢ଼ିଲଟ ସାହେବ ଭାବରକ
ସରକାରଙ୍କ ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ସମାଜର ବିଭିନ୍ନକୁ
ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ବିଭିନ୍ନତାରୁ ବିନ୍ଦୁ ତରି
ଦଖନ୍ତି ଏବଂ ତାହାରୁ ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ସରକାର
ମାନିଥକର ସମ୍ପର୍କ ଅଧୀନରେ ରଖାଯାଇଛି ।
(ବ) ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ସର୍ବ ନମିତ୍ର ଦୁଇଜଣ
ଦେବତାରୁ ସଙ୍ଗାବନ (ଶ) କେନ୍ଦ୍ରୀୟ
ବ୍ୟବସ୍ଥା ସରସଦରେ ମୁଦ୍ରା କରିବାର (ଜ)
ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ସଭ୍ୟମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଗୋଟିଏ
ମୁପକ୍ରିୟ ପୁତ୍ରକାଳୀର କରିବାପାଇଁ ଏ ସବୁ
ସକାଳଦ୍ଵାରା ବଢ଼ିଲଟ ସାହେବଙ୍କୁ ଶନ୍ତିଦେଇ
କରନ୍ତୁ ।

* - ଏ ବଜ୍ର ସକାରକୁ ଲୁ ବାନ୍ଦାରିକ
ସାହେବଙ୍କ ଅନ୍ତରେପ୍ରକାଶ କରନ୍ତି ଯେ, ବିଦୟୁତ
କେବଳ League of nation ଦ୍ୱା ବିଦୟୁତର
ପ୍ରତିକର୍ଷ ପଠାଇବେ, ଆନ୍ତରାତିକ ପ୍ରମାଣ
ଏବଂ ଏପରି ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସମ୍ବିଳନ, ବିନ୍ଦୁଟ ଓ
ଜ୍ଞାନିସନମାନଙ୍କର ଯେଉଁ ମାନେ ଅଛିଠାର
ଦୁଇନିୟସ୍ଵରୂପ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଲେ ସେମାନେ
ସମ୍ବେ ଭାଇତାଙ୍ଗୀ ହୋଇପାରେ ।

— ୧ — ଏ ସବ ସକାଳନ୍ତିଳି କବଳିଲା
ସାହେବଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧ କରନ୍ତି ଯେ—
(କ) ବନ୍ଦଶ୍ଵରରେ ଭାବର ମରୀ ଭାବୁ
ଭାବର ସରକାର ଚନ୍ଦ୍ର କୁଣ୍ଡଳେରେ କାହାର
ବନ୍ଦପ୍ରାପନ ସବୁର କରିଛି ଯାହାରକାର
ମଧ୍ୟରୁ ଦୂର ଦୂରକୁଣ୍ଡଳ ସବନ୍ଦରଙ୍ଗ ଦିଲେ
ତମିରା କହିବା ।

(৬) প্রাচের প্রাচের প্রাচের প্রাচের প্রাচের

(ସ) କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଏବଂ ପାରିବାହିକ ବରକାରମାନେ ରମେ ଯଦ୍ବାନୀ କରିବା ପେମାନଙ୍କର ଲଜ୍ଜା କରି ବ୍ୟବସାୟ ପ୍ରମାଦ ଆବଶ୍ୟକ କରିବେ ।

୭—୬ ସବୁ ପକାଇବା କିମ୍ବା
ପ୍ରାକେକବୁ ଅନ୍ତରେକୁ କରିବ ଯେ ଯେ
ନିର୍ବାକ୍ସୁ * ତଥା ପ୍ରତ୍ୟେକୁ ତଥା ତଥାପିବୁ
କରିବ ନିମ୍ନଲିଖି ଦିଇଲୁ । ପେଣାରେ ବ୍ୟକ୍ତି
ପ୍ରାକ୍ତବ ପରିବ କଳାପକ ନ କର ପରିବ

ପ୍ରକାଶକା ୨୫ ରଙ୍ଗ ସନ୍ ୧୯୭୫ ମସିହା

ଏ । ୫୭ ରାତ୍ରି କମିଟି Rupee tender
ଓ Indian Stores Purchase Com-
mittee ରେ ପ୍ରାଣ ଅନ୍ତରେ Indian
stores department ର ମାତ୍ର ଏହି
କର୍ମକୁ ଅନୁଷ୍ଠାନ କରନ୍ତି ।

— ସର୍ବ ସକାଳନୁକ କବିତାଟି
ଆହେବଳୁ ଗୋଟିଏ କମିଟି (ସେଥିରେ
କବିତାପତ୍ର ଅଛାଇ କେବଳକାରୀ ସକବ୍ଦି
ହାତ୍ୟ ନୟକୁ କଣ, ସରକାରଙ୍କ ହାତ୍ୟ
କରିଲା ତାପି କଣ ଏବଂ ସର୍ବପତି କଣେ
କରିବାକୁ ଏହି ରହୁବେ), ନୟକୁ କରି
ନାମକରଣ ଦିଲ୍ଲୀମାନ ଅକ୍ଷେତ୍ରକାଳ କରିବା
ଏଇ ଅନୁଷ୍ଠାନିକ କରୁଛନ୍ତି ।

କ) ରାଜପାତ୍ର ବ୍ୟବହାରୀ ଓ ରାଜିକାର
ଅବସ୍ଥାନାମକ୍ରମ ଉପରୟୀର ବ୍ୟାଙ୍କ Imperial
Bank ଯେଇ ଆର୍ଥିକ ସାହାଯ୍ୟ
ଦେଇପାଇଛି ତାହା ଉପରୁତ୍ତ ଏବଂ ସତ୍ରୋଷ
କରିବ କି କା ଏବଂ ଉତ୍ତର ସହାୟ୍ୟ ଲାଭକର
କରିବାରୁ ବୁଝି ଅନ୍ତରେ ପଥୋପଯୋଗୀ
କି ନା ?

ପରିବାରକାରୀଙ୍କ ପରିବାରକାରୀଙ୍କ
ନେଟ୍ଵେବ୍ ବ୍ୟବହାର ଓ ବାଣିଜ୍ୟର ବ୍ୟବହାର
ପରିବାରକାରୀଙ୍କ ହେଲେ ତାହା ସ୍ଵର୍ଗ ସମ୍ବନ୍ଧ
କି କାହିଁ ଯଦି ହୁଏ ତେବେ କେଉଁ

(g) କୌଶଳନ ଆବଳ ଚଳେଇବା
ପରି ଭରଗାପିକ ସମ୍ବାଦ ଅବ-
କାରୀ ଉପକର୍ତ୍ତା ଭରକାର ମେଟିଏ
Indian mercantile marine ର
ମହାଦ୍ୱାନ କରନାପାଇ ଉପାଦ ପ୍ରଦାନ
କରିବ;

(c) Indian mercantile marine Committee ନର୍ବାରତ ମାନ୍ୟ ଏବଂ ଉପାୟୀ କାର୍ଯ୍ୟରେ ପରିଣତ କରିବା ।

(୪) ପଥୋପାଯୁକ୍ତ କାହାକମାନଙ୍କର
ଲୋକମାନଙ୍କ ପିଲାଦେଇ ଗାନ୍ଧିଜୀଙ୍କ
ପ୍ରୋତ୍ସମାନକରେ Apprentices ଏହି ପାଇ-
ବା ଯାଇଲେ ସ୍ଵକର ନିର୍ଭରିଣ ନବିଗା-
ଯାର ପଦକରିବା ।

(୬) ପ୍ରାଥମିକ କେବୁଳନ କ୍ଷିଣି-
ମନ୍ଦିର ନିର୍ମିତ କନ୍ଦରମାନଙ୍କରେ ବିଦ୍ୟା
ବିଦ୍ୟା ସ୍ଥାପନ ଏବଂ Merine Engineering
Engineering College ମାନବରେ
ଗୋଟିଏ ଶମଣିତ୍ୱ ବିଷୟରୁରେ ଚଳାଇବା
(୭) ଭାବୀ ଉପକୁଳରେ ବାଲିଙ୍ଗ
ମାତ୍ର ଅନୁମତି ଦ୍ୱାରା ନମନ୍ତେ ବହିକ୍ୟକରେ
କେବଳ ଭାବୀ କାମାଦିନ ।

ଚାରି ୧୯ ବାରରେ ପରାମରଶେ
ତେ ଗୋଟିଏ ପାଣି ହୋଇଥିଲା । ୧୯୯୯
ଜୁଲାଇରେ ଯେଉଁ କଥା ବୋଲିଥିଲା ତଥାରୁ
ପାଣିକାହାଟକୁ ପାଣି ଆପିଥିଲା । ସାଥୀରଙ୍ଗ
ଜାରି ଏଠାରେ ତେବେଳି କଲେକ୍ଟର ସବୁ
ସମୟରେ ବୋଟିଏ ପଢ଼ିବାର ପକାଇଥିଲେ
ତେବେ ହେବନାହିଁ ଏଠାରେ ଅଧିକାରୀଙ୍କରେ
କଥା ଯୋଗୁଁ ଉପରେ ପ୍ରତିକିରି ହେବ ନ
ହିଲେ । ବନ୍ଦ ଏ ବର୍ଷ ମିଶରିବରଠାରେ
କଥା ଲାଗିଥିଲା କେବୁ ମହାନଦୀରେ ସେ
ବର୍ଷ ପର କବି ହୋଇ ନ ହିଲେ ତୁଳା
ରାମକାହା ହାଟରେ ଅସ୍ତ୍ରର କଳ ହୋଇଥିଲା ।
ଅଧିକାମଳକ ସୁନ୍ଦରିକ ମଧ୍ୟରୁ ଏହି ସ୍ତର
ହୁଣିଯାଇ ଅଛି । ଏହି ବନ୍ଦ ହେବାର କାହା
କିମ୍ବା ପୃଷ୍ଠରୁ ଲୋକେ ଧାର ବୁଣିବୁଣି
ମେଷକର ଦେଇଥିଲେ । ୪ ଦିନକାଳ
ପଥେ ପ୍ରେମମାନଙ୍କରେ ପାଣି କମାହୋଇ
ବରଷା । ପରିଷ୍ଠରୁ କଥା ସନ୍ତୁଷ୍ଟିରୁପେ
କିମନ୍ଦାହିଁ । ପଥେର ପଥେଷ୍ଟ ହାକି ହୋଇ

ଭାବିତାରେ

କମଟିର ସାଧ୍ୟମାନଙ୍କର କାମ—
ମଃ ଯେ, କି, ସିଥିବର — ତେବୁତମାନ
ବାବୁ ଲ୍ଲାଖିର ମହାତ୍ମା— ସେବେଷ୍ଟ
” ଗ୍ରାହର ମହାତ୍ମା— ଚିତ୍ତର
ବୟସାଦେଵ ମାଧ୍ୟବରନ୍ମିଶ୍ର — ସବ୍ୟ
ବାବୁ ବନ୍ଦିଯାଳ—
ଲକ୍ଷମିନାସପୁଣ୍ଡ—
” ସୁନ୍ଦର ଦାସ—
ମଃ-ଆଜି, ତି, ପଖଚେଳ—
ତାଙ୍କ ଏକଶମରସ୍ତଳ—
ବାବୁ— ଗୋପବନ୍ମୁ ତରଧୁରୁ—
” ଭିକାଇଚରଣ ପଟ୍ଟନାୟକ—
ବୟସାବାବୁର ଜୀବ ଜୀବାଥ ବୋଣ୍ଡ—
ବାବୁ ସ୍ଵର୍ଗନାଥ ଶ୍ରୀ—
” ସତରାବୟୁଷା ସେଇପୁଣ୍ଡ—
ମୌଲର ସମ୍ବ ପାକମର୍ଦ୍ଦ ଅଳି—
ବାବୁ ବୟସନାତ କର—
” ତତ୍ତ୍ଵବିଦ୍ୟା ଦାସ—
ଲକ୍ଷିନାସପୁଣ୍ଡ ପାହୁ—
” ନଗେନ ନାଥ ସୁତପୀ—
ପ୍ରଜାକ୍ଷର ଗୁହାରୀ ।

ପ୍ରକାଶର ଗୁହାରୀ

ଅଳ କୋଟିଅବ୍ଦୋଦ୍ଧ ଜଳକା । ତେବେବଣୀ ଅନୁର୍ଦ୍ଧର୍ବ । ମୌ । ଶୁଦ୍ଧାନ୍ତର ମୌଃ ବୈରିଭବର ଘାସ ପାତକୀ ତମେ ସୁନ୍ଦରନଗର ଘାସକା, ମୌଃ ଯୋଗିମନ୍ ଘାସକା, ମୌଃ ତଳେଭାବେଳସୁର ଓ ମୌଃ ଗୋଡ଼ର ଘାସାମାନକର ଦରିଖା କରିଥରେ ଥିଲା ଗୋଟିଏ ନିରାକାର ଅନେକବିନ୍ଦୁ ଚେମରମତ ସବାରୁ କରିବାକାରୀରେ କେତେକ ହୁନରେ କରିବାକାରୀ ସମ୍ଭାବ୍ୟ ପ୍ରେସ୍ ଓ ଟିକ୍ଟାର ଓ ପ୍ରାମାଣିକ ବନ୍ଦରୁତ ଅନାହ୍ତ ଦୁଃ୍ଖରୁତ କ୍ଷୟାରେ ପାଖିମାନ ଉଲ୍ଲିଖିତ ମାନଙ୍କରେ ପାଦ ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ଅନେକବେଳେକବେ ଗୁହ୍ୟାତ୍ମକ ପାଖିମାନ ଗତି ଓ ନ୍ୟାୟାନ୍ତର ଉଲ୍ଲିଖିତ ମୌଘାଣ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ନିକଟବର୍ତ୍ତୀ ଘାସ୍ ମୌଃ ଜ୍ଞାନ ବାହମାନଙ୍କର ଧାନ ଓ ନଳିକା ଦେଖିଲମାନ ନାହିଁ କରିଥିଲା । ଦେଖିଲହେବା ଦୂରେ ଥାଇ ଚେତପାନକର ଅଧିକାରୀଙ୍କ ବୃଦ୍ଧ ପତ୍ରିବାରୁ ଆଶ୍ରମସ୍ଥାନ ହୋଇଥିବାରୁ ଓ କେତେକ ଲୋକଙ୍କର ବାପକୁ ପଢ଼ିଲୋକୁ ମହାରାଜାଙ୍କର ପାଦର୍ଥ ରହିଥାଏଥାନ୍ତା ତେବେ ପ୍ରଜାମନଙ୍କୁ ଏପଥ ଦୂରବସ୍ଥା କେମାନିବାକୁ ହୃଦୟାନାହିଁ । ଆଗାମୀ କଥର ବନମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ମନ୍ଦର୍ଥ କରୁଥିଲେ ପାଦର୍ଥରେ ।

ବୁଦ୍ଧିକୀ ସମ୍ବାଦ ।

ବନ୍ଦବିନ୍ଦୀ ରତ୍ନ ରମେଶ୍ୱର

କୁଳପତ୍ରାର ସମ୍ମାନେଜ୍ଞ ଶ୍ରୀମତୀ
ଧରେନ୍ଦ୍ରମାର ହେଠଳ ଅଭିଭୂତ
ମହ ଓ ଅବସଥ ଦେଖାରେ ଏହି କରା
ବିଦ୍ୟାଳୟଟି ହେଲା ସାର ଜାତୀୟର
ମାରତ୍ତାର ପାଇନା କିମ୍ବିଦ୍ୟାଳୟର ଅର୍ଥ
ହୁଏ ହେଲାଇଥାଏ । କୁଳପତ୍ର ଏହି ଅନୁଭୂତି
ଦେଖିରେ ଶିଳ୍ପାର୍ଥୀରଙ୍ଗାରେ ସମ୍ପଦରେ
କାହାର ପରିମ ସଂକାର କର ଦେଇନ୍ଦ
ମାରୁ ଏକାକ୍ରମ ପ୍ରଣାଗର ମାତ୍ର ଦୋଷାଦୟରୁ
ଏହି କିମ୍ବାର ସୁନ୍ଦରେଣ୍ଟେଲୁ ଶ୍ରୀମତୀ
ଯାମେନମେହନ ବନ୍ଦୁ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ତମର
ଶୁଭରଙ୍ଗ ଏହି ଶିଳ୍ପାର୍ଥୀର ଏବଂ ବାରାନ୍ଦୁ
ମ୍ୟାପକରେ ରାଜେନ୍ଦ୍ରମାର୍କୁ ଯେତେ
ଅନ୍ୟହର ସବୁ ସାହାର୍ଯ୍ୟ ଦେବରାଜଙ୍କ
ତା ମଧ୍ୟ ବିତ ଆଶ୍ରମର କଥା ।

ନାହିଁକଣ୍ଠ— ଏଥର ନାହିଁକଣ୍ଠ ଏ ଅନୁଭବେ
କହ ଆତମା ପକାଇ ହେବାରୁ । ଏହା
କଣ୍ଠ ପୁଣେ ପ୍ରାୟେ ଦେଖାଯାଉ ନ ଥିଲା ।
ଏହା କାହିଁରଙ୍ଗା କିନ ବନ୍ଦିପାଣି ଏତେ କହି
ପାଇଲା କେ ଶୁଭାକ୍ଷି ଏକାବେଳେକେ
ବଳାକ୍ଷେତ୍ରକ ହୋଇଗଲା । ଶୁକରାର ପତନମୂ
ମ୍ୟାନେଜର ମହୋଦୟ, ମୁପରକେଣ୍ଟେକ୍,
ପେଶବାର, ମର୍ମାଦାର ସର୍ବକ ଅଧିକର ଏବଂ
ଉପରିକବାରମାତର ଅକ୍ତାନ୍ତ ପରିମଳର
ବନ୍ଦିପାଣିର ଲୋକଙ୍କ ପଥାଧାରୀ ସାହାଯ୍ୟ
ଦାନକରାଇଛନ୍ତି । ହାଲେ କୁଇ ହେଉ
ମାଧ୍ୟର ଏବଂ ସାହୁତ୍ୟର ଦୁର୍ଦେଖ ଦିଶରେ
ପାଇଲା ନେଇ ଅଦମ୍ୟ ଉତ୍ସାହରେ ଲାଗିଥାଏ
ଦିଲେ । ଶୁଭରାତ୍ର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଯେତ୍ରକି
ଶ୍ରମମାନଙ୍କରେ ତଥା ନ ହାଲ ସେମାନଙ୍କ
ତଳା ଯୋଗାଇ ଯିବାଅପରାଧ ମୁହଁଖ୍ୟ
ବରହେଇଥିଲା । ଆର ଯେହିମାନଙ୍କର
ଜୀବିଧାର୍ଥ କଥିଲା ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟ
ଯଥାଧାର ପରାମର୍ଶ ପାଇବାର ପରିପାଳନ
କିନିମାନ ବନ୍ଦା ହୋଇଥିଲା । ଏହା
କଳାରଙ୍ଗ ଭିତରେ ମଧ୍ୟରେଇ କାବ୍ୟ
କରେ କଣ୍ଠେ ଏ ତଥାରେ ରହିଲ କ୍ରିଷ୍ଣର
ସମ୍ବନ୍ଧରେ ହସ୍ତିରା ହୌପର ପ୍ରାମଗୁରୁଙ୍କରେ
କିନିବତ ବୁଲି । କେବଳ ଶାରେ ଜଣେ
ଅଧେ ପରହତା ଭବରାନଙ୍କ ବ୍ୟାପ୍ତି
ମନୁଷ୍ୟ କିମ୍ବା ଗୋଟିଏ ମନ୍ଦିର ପ୍ରଭାତ କହି
କଷ୍ଟ ହୋଇପରାଏ । ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦେଖାଯାଇ
ନାହିଁ କ କେହିଠାରେ ମଧ୍ୟ ଶ୍ରମମାରିନାହିଁ ।

ଆମ୍ବେମାନେ ପଥନେଇବ ଏବଂ ତାଙ୍କର ସମ୍ବନ୍ଧକର୍ମସାମାଜିକ ଆନ୍ଦୋଳିକ ଧର୍ମବାଦ ଅର୍ଥାତ୍ କରୁଥିଲୁଛି ।

ଅସ୍ତ୍ରବରଣୀର ସମ୍ବାଦ

ବନ୍ଦମନ୍ତ୍ରୀଯର ଗ୍ରାମର ଲୋଭାନବୋର୍ତ୍ତ
ହାର ଖୋଲା ହୋଇଥିବା ଖୋଟିଏ
ପୋଖରୀ ଅଛି । ତାହା ଏହା-ପୁରୁଷ ଦଳପତ୍ର
ହୋଇ ଯାଇଥିବା ଏହି ବନ୍ଦର କେତେବାଣୀ
ମଧ୍ୟ ସାହି ହୋଇଥିଲା । ଜ୍ଞାନବିଜ୍ଞାନର
ଅବେଦନରେ ଅନୁଭିତ ପୁରୁଷଙ୍କ
ଯେ ଖୟାତେ ଦୁଇଟି ଧାରାର କରିବେଠାରୁ
ମଧ୍ୟାମାତ୍ରିମାତ୍ରେ ଅବେଦନ କରିଥିଲେ ।
ତାହା ମଧ୍ୟ ସପଳ ହୋଇଥିଲା । ମାତ୍ର
ଧାରା ଦୁଇଟି ଯେତିର ନମର୍ତ୍ତ ହୋଇଥିଲୁ
କାହା ବନ୍ଦଦଳ ପ୍ରାଣୀ ହେଲାପରି ଜଣାଯାଇ
କାହିଁ । ବର୍ଷାକାଳରେ ଅନ୍ତିର୍ମି ରହିବ
କିମ୍ବା ମନେନ୍ଦ୍ରିୟ ଚାପିଥିଲା କମିଶ୍ରମରେ
ପୁରୁଷମନ୍ଦର କାହାରିଧାକରୁ କମିଶ୍ରମରୀ ଚାପିଥିଲା
କଥା । କୁବି ରହିବି କିନ୍ତୁ ମନ୍ଦରର କରି
ଦର୍ଶି କାମ କରିଥାନ୍ତି । ଯାହାକୁ କାହିଁପରି
ନାହିଁ ଏକାର ପରିକାର କମିଶ୍ରମ ।

କେବଳ ବିଜ୍ଞାନ କମିଟିର ମଧ୍ୟ ଏହା
କିମ୍ବା ଏକମାତ୍ର ଉଚ୍ଚିତରତାରେ ।

କଟକ ଜିଲ୍ଲା କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ସ୍ଵରକଣ୍ଟେ-
ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତର ପାଠ ଗାୟତ୍ରୀ-
ଶିଖ ପଦ୍ଧତି ପଦ୍ଧତି

ଗାଇପ ! ଗାଇପ ! ଗାଇପ ! !

ଭାବନାପତ୍ର ଏବମାତ୍ର କବିତା ପ୍ରକାଶକ ପାତା ।

ମରାଜମ ଅମେସନ୍ କବିତା ପାତା ।

ବିଶେଷ ପରିଷ୍କାର ଅବାଧନା ।

ଶ୍ରୀ ଅର୍ତ୍ତର ପଠାନ୍ତି ।

ମଧ୍ୟାବିନ୍ଦୀ

କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂକମ୍ପାନୀ

କରାବକାର କବେ ।

ଜାନ୍ମ ମୁଦ୍ରା

ଲୋପ ।

ମହାପୁରୁଷ ଜଗନ୍ନାଥ ଦାସଙ୍କ ।

ଶ୍ରୀ ମହାବତ ।

ସମୀକ୍ଷା ବିଶୁଦ୍ଧ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ।

ଶ୍ରୀ ମହାବତ ବିଶୁଦ୍ଧ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ପାତା ।

ବୌଦ୍ଧ ସ୍ଵର୍ଗତ ଅଧିକ ନେବେ ଟଙ୍କାରେ ଶୁଦ୍ଧତା ଉତ୍ସବରେ ଦିଆଯିବ ।

ପ୍ରଥମ ହତି	ଟ ୦.୦୫	ଦ୍ୱାଦ୍ସମ ପତ୍ର	ଟ ୦.୦୫
ତୃତୀୟ	ଟ ୦.୦୫	ପଞ୍ଚ	ଟ ୦.୦୫
ତ୍ୱରିୟ	ଟ ୦.୦୫	ସତ୍ତମୀୟ	ଟ ୦.୦୫
ଚର୍ବି	ଟ ୦.୦୫	ଦଶମ	ଟ ୦.୦୫
ଏବାଦିନ ହତି	ଟ ୦.୦୫	(ଗୋପଲଳା)	ଟ ୧.୦୦

ଏବମାତ୍ର ପାତା ।

ଭାଗବତ ପୁସ୍ତକାଳୟ ।

ବାବାମନାର

ପୋଷ ଅଥ ସନ୍ଦର୍ଭରେ

କବିତା ।

No. 285

25-7-25

Wanted.

1. Office. - - - - - Office of the Chief Engineer and Secretary to the Government of Bihar and Orissa, Public Works Department (Buildings and Roads).
2. Post vacant and pay. - - - - - A temporary assistant on Rs. 5/- for the period about the 17th August to the end of November 1925.
3. Qualifications required. - - - - - Should be at least a passed L.A. or I.Sc.
4. Officer to whom application should be sent. - - - - - Under Secretary, Public Works Department, Bihar and Orissa, Ranchi.
5. Date by which application should be submitted. - - - - - 31st July 1925.

N. B. — None need apply who is not a native of or domiciled in the province of Bihar & Orissa.

Sd. H. Wardle
Secretary to the Government of Bihar
and Orissa, Public Works Department

No 283

- WANTED 25 7 27
Manager's Office, Aul Court of Wards Estate.
One Sub Overseer on Rs. 50/- plus Rs. 15/- fixed Horse allowance.
Must have passed the Sub Overseership examination from Sibpur Engineering College or from the Bihar School of Engineering with previous experience in building and road works.
4. Officer to whom applications should be made - - - - - Manager, Aul Court of Wards Estate P. O. Aul District Cuttack.
5. Date by which applications should be submitted - - - - - 28th July 1925.
Sd. P. C. Das
Manager, Aul
The 8th July 1925

No. 150

Imperial bank of India.

BANKERS OF THE GOVERNMENT OF INDIA

Authorised Capital	- - - - -	Rs. 11,25,00,000
Paid up Capital	- - - - -	Rs. 5,62,24,250
Reserve Fund	- - - - -	Rs. 4,01,79,005
Reserve Liability of shareholders	- - - - -	Rs. 5,61,72,750

BRANCHES in all principal towns of India, Burma and Ceylon

CURRENT ACCOUNTS opened free of charge

FIXED DEPOSITS received at interest

SAVINGS BANK. Small sums received at interest

GOVERNMENT AND OTHER SECURITIES received for safe custody. Purchases and sales effected. Interest and dividends collected and credited to account or remitted according to instructions

DRAFTS AND TELEGRAPHIC transfers issued.

LOANS granted on approved security and all general banking business transacted.

Rates and rules on application

to the Officer in charge.

CUTTACK BRANCH.

Situated Collectorate building.

ଜାନ୍ମ

ଲୋପ ।

ଫେଲ୍ଲାମ

ଫେଲ୍ଲାମ

ପ୍ରେଟିଏସ୍

ପ୍ରେଟିଏସ୍

ମେଟ୍ରୋସ

ମେଟ୍ରୋସ

ରୁକ୍ଷ ରତ୍ନ ।

ଫେଲ୍ଲାମ

ପ୍ରେଟିଏସ୍

ମେଟ୍ରୋସ

ରୁକ୍ଷ ରତ୍ନ ।

V. SUBRAMANIAI AYER

Diamond Merchant Manufacturing Jeweller,

Nos. 2 & 3 Kuppumuthu Street,

Triplicane, P. O., O

MADRAS.

ରତ୍ନକାଳ ।

A

B

C

1

2

3

4

ରତ୍ନକାଳ ୫୦୦ ଟଙ୍କା ୧୦୦ ଟଙ୍କା

ବ୍ୟବସାୟ ରତ୍ନକାଳ ୫୦୦ ଟଙ୍କା ୧୦୦ ଟଙ୍କା

ରତ୍ନକାଳ ୧୦୦ ଟଙ୍କା ୨୦୦ ଟଙ୍କା

ବ୍ୟବସାୟ ରତ୍ନକାଳ ୧୦୦ ଟଙ୍କା ୨୦୦ ଟଙ୍କା

1

2

3

4

5

ରତ୍ନକାଳ ୧୦୦ ଟଙ୍କା ୧୦୦ ଟଙ୍କା

ବ୍ୟବସାୟ ରତ୍ନକାଳ ୧୦୦ ଟଙ୍କା ୧୦୦ ଟଙ୍କା

ରତ୍ନକାଳ ୨୦୦ ଟଙ୍କା ୨୦୦ ଟଙ୍କା

ବ୍ୟବସାୟ ରତ୍ନକାଳ ୨୦୦ ଟଙ୍କା ୨୦୦ ଟଙ୍କା

ରତ୍ନକାଳ ୩୦୦ ଟଙ୍କା ୩୦୦ ଟଙ୍କା

ବ୍ୟବସାୟ ରତ୍ନକାଳ ୩୦୦ ଟଙ୍କା ୩୦୦ ଟଙ୍କା

ରତ୍ନକାଳ ୪୦୦ ଟଙ୍କା ୪୦୦ ଟଙ୍କା

ବ୍ୟବସାୟ ରତ୍ନକାଳ ୪୦୦ ଟଙ୍କା ୪୦୦ ଟଙ୍କା

ରତ୍ନକାଳ ୫୦୦ ଟଙ୍କା ୫୦୦ ଟଙ୍କା

ବ୍ୟବସାୟ ରତ୍ନକାଳ ୫୦୦ ଟଙ୍କା ୫୦୦ ଟଙ୍କା

ରତ୍ନକାଳ ୬୦୦ ଟଙ୍କା ୬୦୦ ଟଙ୍କା

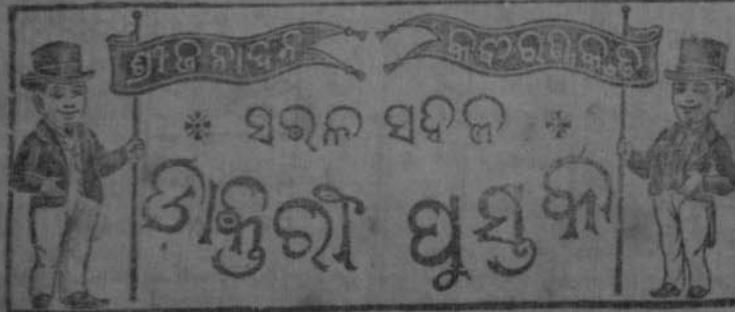
ବ୍ୟବସାୟ ରତ୍ନକାଳ ୬୦୦ ଟଙ୍କା ୬୦

ଆୟୁର୍ବେଦାଚ୍ଛ୍ଵାସ

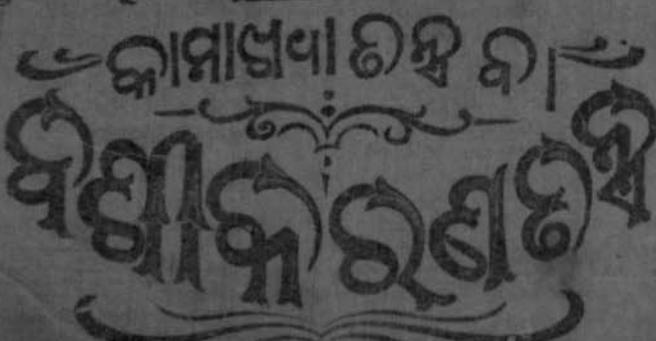
ଲିଖନ୍ତି— ଏହିପ୍ରତିକ ତେବେଳାର କଥାକେଇ ସୁବାରୁ ତେବେଳାରେ ଦସେଣ ଅବଳ
ପଢନ୍ତିର ପଦ୍ଧତି ଅମେ, ନାହିଁ କିନ୍ତୁ ଏ ମନେ କରୁ ଅବୁ । ହାତ କବରରେ ଏହି ତାଙ୍କ ପଢି
କଥାକେ ଲାଗୁର ହସା । କେବେ ତାଙ୍କେବୁ ହେଉଥାଏ, କିମ୍ବେ କିମ୍ବେ କବରାଇକେ
ପଢନ୍ତିଲାର ପଢନ୍ତିର କଥା, ହୃଦୟ, କାହିଁ, କେହି, ମଜ, ମୁଖ, ଲାହୁ ଅଛି ପରିଷା ହୃଦୟ
କିମ୍ବାଲାହୁ, ରଖିର ପଥ୍ୟପାଇଁ ଲାଗନ, ମାତନ, ମୁଖେପାଇଁ, ଟନକା ତେବେଳ, ମନ୍ଦ୍ୟପଥ୍ୟ
କିମ୍ବା ଦେବକାରିର । ମଜ ଟାର୍କ ମାଦଲ ଟାର୍କ

ହୁଏଇଲୁକ— ଏହିଜାରେ କୋଇବୁଦ୍ଧି, ସଂସକରଣାବ ଓ କାହାକ ଅନୁଭବ, କବିତା ଧରୁଳ କିମ୍ବା, ଲାଭକ, ବାରକ ପ୍ରେତ ଓ ବଚାଦିର ଗାନ୍ଧିଜୀ ଓ ପାତ୍ରମାନଙ୍କରେ, କେବେ, କେବେ, କେବେ ଅପରାଧ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ] ହୁଏଇ ପ୍ରମାଣିତ କବିତାରେ କେବାରୁ ଅନ୍ୟାନ୍ୟାନ୍ୟ, କ୍ଷେତ୍ରକୁ ଓ ଅନୁଷ୍ଠାନକ ଉପରେବଳେ ଧୟୋଗବିଧି ଏବଂ ଗାର୍ଥକାରୀଙ୍କ ଅନ୍ତିମାଦି ଅନ୍ତର୍ଭାବରେ ଉପ୍ରତି ହୋଇଥିଲା । ମୂଲ୍ୟ ଟଙ୍କରାମ୍ପୁଲ ଟ-୧୮

କୁଳଦିନ—ଏହିଜାତେ ପଇବେହି ତରୁ (ପାଣ, ଜାବ, କୋଣ, ମୁଦୁ ଅଛି; କନ୍ଦ, କରନ୍ଦ, କରିଜୁଦୁର ଦକ୍ଷାର ରବର, ମେଣିଯମୁଦୁ; ପଥୁ, ମସୁଷ ଗଠବ, ମେନ୍ଦକବି, ମନ୍ଦିରବ, ଶୀମୁଦୁଷ ଗନ୍ଧ; କରୀ, କୁଳପଣ୍ଡ ଧନମା; କରିଜୁଦୁ, ଶାହିଦୁ ଦୀ ଦୀର୍ଘ; କୁନ୍ଧା, କୁନ୍ଧିତ ଶାହିଜବନ, ଦୁର୍ବା କର୍ମ; କରିଜେନ୍ଦ୍ର ପ୍ର, କେବଳାଟ, ଶୋଦ, ସ୍ରବନ୍ଦମ୍ବ, ବହୁ, ଗରିଧାନ ପୁରହରଖ ଦେବ ପତ୍ରାନ, ଦ୍ୟାତରାତ, କାରୁରକୁ ପଇବେହି ତ ଲକ୍ଷଣାବଳୀମାଳ ହୁଏ ଗଣ୍ଠ ତରି
ଶୀମାର୍ଦ୍ଦ କରିବେ ତରୁ । କିମ୍ବା କଥା ନାହିଁ ଗଠବ ।

କୋକ ଶାସ୍ତ୍ର ବ. ଆଦିଶାସ୍ତ୍ର ।

୧୬ ମାତ୍ରେଇ, ତ ଓ ଅଲ୍ଲୁଙ୍କ ଫର୍ମେସ୍ ମାରିଦିନରେ ୭୪, ମର୍ମାର୍ତ୍ତି ନାମୀରକର ଖର୍ଚ୍ଚ
କ୍ଷେତ୍ରରେ ଭାବୁକ ହାତାକରିବା, ଏହି କଣ୍ଠରେ, ଅବର୍ତ୍ତି ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପୌଜୀରେ ଫର୍ମାଇବା
ହେଉଥିବା, ଅବିମୁଖ ଦୟକ, ଅଭ୍ୟାସମୁଦ୍ରା; କଳାଧାର, ବ୍ୟୁତିର ଦୟାକ, କୁତ୍ତ ହରାବି
କାନ୍ଦିବା, କୁର୍ରା କାନ୍ଦିବା, ସବୁତାଙ୍କ କାନ୍ଦିବା, କଳାଟ ଦୟାର, କାନ୍ଦିବାକରିବା
ହେଉଥିବା, ମାତ୍ରକ ପଦିବା, କାନ୍ଦିବା ଧରାଧାରୀ ଅଭ୍ୟାସ ପଦିବା, ବ୍ୟାକକାନ୍ଦିବା
ଏହି ଟିକ୍କା ପାଇବ ନାହିଁମାତ୍ର ଏହି ନିଧିରେ ଲାଗିବ ଅଛି । ଏହି ଅଶ୍ଵର ପୁର ଟାଙ୍କ
୫୫. ୨୩ । ୧୯୯୨୦୧୨ ଶ୍ରୀ କାନ୍ଦାର୍ତ୍ତ ପଦିବା । ଶ୍ରୀ କାନ୍ଦାର୍ତ୍ତ କାନ୍ଦିବାକରିବା

ପ୍ରକାଶକାଳ, କେନ୍ଦ୍ରା
ମାତ୍ରା କେବଳାମ ମନୁଷ୍ୟା

no. 198

FOR SALE

CHEVROLET CAR AND

LORRIE

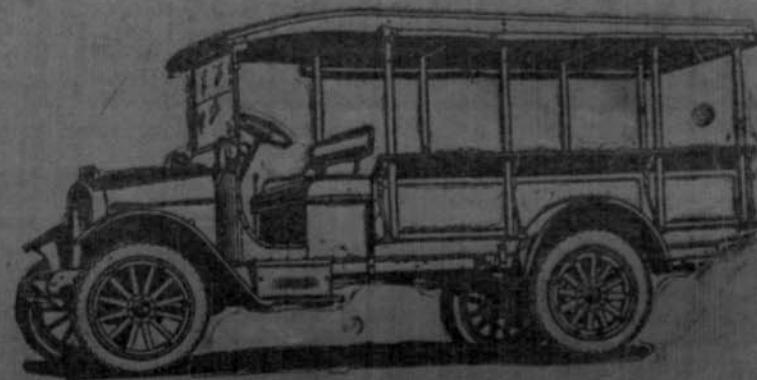
RATES, CALCUTTA PRICE PLUS RLY. FREIGHT.
for Economical Transportation

SUB DEALERS

F. H. BILIMORIA & Co.,
MISSION ROAD.
CUTTACK

Opposite New Cantonment Market.

Dealers in

PROVISIONS AND WINE—Fancy Goods Sporting Materials
Crockery Cutlery, Aluminium and Enamel-ware, and Household
goods. Motor Tyres, Tubes and Accessories, agents for "SHELL"
"PETROL". Furniture making by order. Telegrams: "BILIMORIA"
CUTTACK.

ମନ୍ତ୍ର ଶର୍ମିତର ମୁଦ୍ରିତା

ବେଳରଲେଟ୍ ମଟରକାର ଏବଂ ମଟର ଲିଙ୍କ

ଏଁ, ଏତି, ବଲମୋରିଆ ଏଣ୍ଟିକୋଂ

ନେତ୍ରବେତ୍ତି—କଟକରେ ମଳେ ।

ମୁଖୀ—କରିବିବାର ଦାମ ଏବଂ ରେବାରେ ମାତ୍ରରେ

ନାଟ୍ୟକାରୀଙ୍କ । ୧୯୮୮ ମେ ତଥା । ୧୦୧୯୮୯ ମେ, କାନ୍ଦିଲାପାତ୍ରରେ ପାଇଲାକୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ ହେଲା ।

ରାଷ୍ଟ୍ର ବ୍ୟସ୍ତ
ଏକ କେଣ୍ଟା

କବିତା ପାଠୀକା

ପ୍ରାଚୀକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା ।

The Utakal Dipika.

{ ବାର୍ତ୍ତକ ମୂଲ୍ୟ ଅଛୀମ ଟ ୩୫
ପ୍ରତିଶତ ଟ ୧୫ }

ওম্পাদক—শ্রী কৃষ্ণচন্দ্ৰ মহানী

9° 51

Cuttack Saturday the August 1st 1925.

ଶ୍ରୀକଣ୍ଠ ଦି ୧୭ ନ ସମ୍ବନ୍ଧ ହଜାରାଟି ବ୍ୟାଜ ଶବ୍ଦବାର ।

Digitized by srujanika@gmail.com

ଗାନର ଅବସ୍ଥା— ଗାନର ଅବସ୍ଥା
ସମ୍ବଲରେ ମହାଯାଗାର୍ଭାଳିକଟକୁ ଗୋଟିଏ
ଗାନ ଅପିଅଛୁ ।

ଗୀନଦେଶ ଭାଲାଟ୍, ରଷେସ୍ବା, କାପାନ
ପ୍ରଭୁକୁ ଯଦି ସୁଧାନ ନ ହେଲେହେଲ୍ ତାହା
ଭାବିତବର୍ତ୍ତ ବା କୋରାପଥ ପରାମାନଙ୍କୁ
ନିଷ୍ଠବେସୁତା ଗୀନ ନେବେଶିକମାନଙ୍କ
ହାତରୁ ବମ୍ବାପାଇନାହୁ । କେବେଶିକ-
ମାନେ ତେବେଶିକମାନଙ୍କଠାରୁ ଏପରି କେବେ-
ଶୁଭ୍ୟ ସରିର ସର କରିବେଳାପକ୍ଷ
ସମ୍ମାନ ଗୀନର ସମସ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତି ସେମାନଙ୍କ
କାରତେ ବହୁଳ ବରେ । ଗୀନର ଅର୍ଥର
କମ୍ପାତ ମାତ୍ର ଅତି ପ୍ରମୋଦକୀୟ ପ୍ରାନସବୁ
କେବେଶିକମାନଙ୍କ ହାତରେ" ସାମୁଦ୍ର କ
ବନ୍ଦବନ୍ଦନେର ଦାଶିକାର ଭଲଭ ହୋଇ-
ଥାଏ ତାହା କିମ୍ବ କେବେଶିକମାନଙ୍କର
ହୃଦୟକାର । କେବେଶିକମାନଙ୍କର ପ୍ରାଧାନ୍ୟ
କରିବ ଏହି ଅଶାନ୍ତିର କାରଣ ।
ତାନିରାମମାନେ କର୍ତ୍ତାମାନ ସେ ସବୁ କୁହି-
ପାଇଦିଲାଗି । ପରିଶେଷରେ ସେମାନଙ୍କ
ଦେବେ ଅହାମୀ କରିବାକମନ୍ତ୍ର ସେମାନେ
ଗ୍ରାହନ କରିଅଛନ୍ତି ।

ଭାରତୀୟ ବିଦେଶୀ—ବ୍ୟାପକ ଭାରତ
ପାଇବାର ରୋଟି ଏ ଅଜ୍ଞ, ତେବେ ସୁଜୀ
ହେଠାରେ ରୂପାନ୍ୟ ବିହେଷ ଯେ କାହିଁକି
ଏହା ପ୍ରକଳ ବିଶ୍ଵ ବ୍ୟାପକ ଏକାହିଁ ।
ଅନୁଯାୟୀ ଏହାର ତୁରବେଶେ ପରକାର
Buried Tax on Sea Passangers Bill
ନାମକ ରୋଟି ତିଲ ଶାଖ କରିଅଛନ୍ତି ।
ଏହାର ପରିବେ ରୂପାନ୍ୟ ଯେଉଁମାନେ
ପ୍ରେତକଥା ଭ୍ରମିବେଶେ ଆମିକେ
ଦେଖାଇବା ପରିବାକଥାର ଟ ୫ ଲେଖାଇବା
ପରିବାକଥାର ପରିବାକଥାର ପରିବାକଥାର

ଜଳରେ ଅତ୍ତର ଗୋଟାଏ ବିନ୍ଦୁଧାସ
କୁକୁରାଏ ପୋଗନ୍ତ ପୁଲତ । ଏହି ବିଲର
ନାମ The expulsion of non-Burman
offenders Bill ଏହି ଲକ୍ଷ୍ମି ପୁରୋକ
ନାମରେ ଅନୁର ନୟନର, ଏହା
କଳରେ କରନ୍ତ ଗାସି କେହି ପେରେ କରି
ଅନ୍ୟଧିକରେ କାହାହେଲେ ତାହାରୁ
କୁକୁରାଏ ନିଯାପିତ ବସିଥିବ । ଏହି
କୁକୁରାଏ ପୋଗନ୍ତ ପୁରୋକାରୀ । ଏହି
କୁକୁରାଏ କରନ୍ତ କାହାରେ ହୋଇନାହିଁ । ଏହି
କୁକୁରାଏ କରନ୍ତ କାହାରେ ହୋଇନାହିଁ । ଏହିପରି
ଆଜିର ଜାଗନ୍ମହିଲେ ଭାବରୁମାନଙ୍କ ଅନ୍ୟ
ଅନ୍ୟର କିମ୍ବା କିମ୍ବା କରନ୍ତ ହେବ । ସରତର
କୋଟିର ପୁରୋକାରୀ ମୋକ ଅନ୍ୟ ପୁରୋକାରୀ
କରି କରନ୍ତ ଏହିପରି କାହିଁ କିମ୍ବା
କିମ୍ବା କରନ୍ତ କାହାରେ ସେମାନଙ୍କ
ଅବଶ୍ୟା ଅନ୍ୟର କରନ୍ତ ହେବ । ଏହିରେ
ଏହି ସରତକାରୀ । ପ୍ରତି କାନ୍ଦିଲା

ଭରତରୁ ନାନାକ୍ଷାର୍ଯ୍ୟ ବର୍ଣ୍ଣନା ବ୍ୟୁଦେଶରେ
ନେପକରନ୍ତି । ଗୋଟାଏ ଦେଶମଧରେ
ଯେବେ କିମ୍ବା ପ୍ରଦେଶମାନଙ୍କ ପାଇଁ
ଏହିପରି ଆଇନ୍ ସବୁ କାହାରେହେବ ତାହାରେ
ହେଲେ ଭରତାମ୍ବାନଙ୍କର ଶିଖ,
ବାଣିଜ୍ୟ, ଶିଳ୍ପ ପ୍ରକଳ୍ପରେ ଉଲ୍ଲଙ୍ଘ ହେବା
ଅସମ୍ଭବ । ଆଶାକର୍ତ୍ତ୍ଵ କିମ୍ବା ସରକାର ଏହି
ଆଇନକୁ ଛାତ୍ରଶାଖାର ଜରିବେ, ଭରତ
ସରକାରଙ୍କର ମଧ୍ୟ ଏହି କଲ୍ପ ଯେପରି ଧାସ
ନ କରୁଏ କରିପାରି ସମ୍ଭାବନା ଉପରି ।

ମହାମାଙ୍କ ନୀତି ।—ମହାମାଙ୍କ ନୀତି
ମନ୍ଦରେ କେବଳ ଅରଣ୍ୟରେ ସୃତାକାଟିବା
ଏବଂ ଖବର ବନ୍ଦରଭାଇ ସୁରକ୍ଷାର ସଥ ମୁକ୍ତ
କରିଦେବ । ସେ ଏ ଜ୍ଞାନ କେବଳ
ମୁହଁରେ କହନ୍ତିଲାହୁ । ତିକେ ପ୍ରବନ୍ଧନ
ନିସ୍ମିତରୁପେ ଅରଣ୍ୟରେ ସୃତାକାଟିନ୍ତି ।
ଗତବର୍ଷ ସୁରକ୍ଷାଦଳ ସହି ସେ ଏ ବିଷ-
ସୁରେ ବୁଝି କରିବିଲେ ଯେ କଂଗ୍ରେସର
ପ୍ରକ୍ରିୟାକ ମେମ୍ପିଲ୍ ଅନୁତଃ୍ତ ଦିନମଧ୍ୟରେ
ଅଧ୍ୟକ୍ଷାଏ ସୁତା ଲାଟିବାକୁ ପରିବ । ଏବଂ
ବର୍ଷରେ ଅନୁତଃ୍ତ କରିବିଲାର ଏକ ସୁରା
ନିରିଲ ଭାବର ଖର୍ବେରୁର୍କୁ ପଠିଇବାକୁ
ଦେବ । କୌଣସି ଅସୁରଧାରିଷ୍ଠ ଯେ
ସୃତାକାଟି ନ ପରିବେ ସେ ଅନ୍ତର୍ଭାଗୀ
ସୁତା କଟାଇ କହିଲେ ଧାରାଇପାଇନ୍ତି । ଏହି
ବୁଝିରେ ଅନେକ ଧେ ସମୟରେ ଅପର୍ତ୍ତ
କରିବିଲେ କିନ୍ତୁ ତେବେ ସୁଭାସେ ତାଙ୍କର
ମତ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରି ନ ଦିଲେ । ଏବେ
ସୁରି ସେ ତାଙ୍କର ମାତ୍ର ପରିବର୍ତ୍ତନ କଲୁପର
କଣାପାଏ । ସେ ଗତ ତା ୧୯ ଦିନ ତିନା
ପଣ୍ଡିତ ମୋହନର ନେତ୍ରରୁକୁ ପାଇଲୁ
ଗଣ୍ଡ ଏ ସବୁ କିମ୍ବାରୁତ ନର୍ମରେ
ଲେଖିଅଛନ୍ତି ।

“ଦେଶକନ୍ତୁର ଅଭାନ୍ତର୍ଯ୍ୟାଗ-
ନିଷତ୍ତି” ଏହି ବର୍ଣ୍ଣନାକୁତ୍ତିଲେ ବକ୍ତ୍ତା
ପଲବେ ଦେଶର ସେ ଅବଶ୍ୟା ହୋଇଥିଲୁ,
ତାହାପାଇଁ କ'ଣ କରିବାକୁନେବେଳ ନ ଏହା
ଦେଖିଲୁ କରୁଛି । ଗର୍ଜନ୍ତ ସେ ବୁଝି
ହୋଇଥିଲୁ ତାହା ଆଜି ମୁଁ ରଖିବିଲାହି ।
ଲକ୍ଷ୍ମୀରକ୍ତନ ହେଉଳ ବକ୍ତ୍ତାର ମୁଁ ଦୁଇଅଛୁଟି
ଯେ ଦେଶର ସୁରକ୍ଷାଦଳର ପାଧାଳ୍ୟ
ବର୍ତ୍ତିବାରୁ ହେବା ।” ଇତ୍ୟାଦି ।

ପଣ୍ଡିତ ମୋତିଲଲ କେହିରୁ ମଧ୍ୟ
ତାଙ୍କର ବୁଦ୍ଧିରେ ମହାଶ୍ଵାଗାନ୍ଧିକର ଉତ୍ତା
ଯେବେ ପୁଣ୍ଡିତର ତାହା କଣାଇଅଛନ୍ତି ।

ଭରତରେ ଅଭିଭବ ବହୁଳ ପ୍ରକଳନ
କିମନ୍ତେ ମହାସ୍ଥା ବହୁଦିନରୁ ଦେଖାରେ
ଆର୍ଯ୍ୟକା ଅଭିଭବ ବହୁଳ ପ୍ରକଳନ
ହୋଇପାରିଗାହିଁ । ତାଙ୍କର ବର୍ଣ୍ଣମାନ
ଏପରି ନାହିଁ ପରିବର୍ତ୍ତନ ହେବାନ୍ତାର ପଳ
କ'ଣ ହେବାର ଅଭିଭବ କଣ୍ଠାପତ୍ରବାର
ସମ୍ମରନା ।

ଆଗାମୀ କଂଟ୍ରେସର ସଭାପତି —
ମୁକ୍ତପବେଶପ୍ରତି ବାନ୍ୟରତାରେ ଆଗାମ
କଂଟ୍ରେସର ସଂପଦକ ବିଷ ହେବ ତାହା
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମୁର ହୋଇନାହିଁ । କୌଣସି
ପ୍ରାଦେଶିକ କଂଟ୍ରେସ କମିଟି ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଅର
ବିନ ଘୋଷିଲୁ ନାମ ଉଲ୍ଲେଖକରନ୍ତି । ମାତ୍ର
ପ୍ରାଦେଶର ପ୍ରାଦେଶିକ କଂଟ୍ରେସ କମିଟି
ଲୁଗ ଲଜ୍ଜାଧର ସମ୍ମୁଦ୍ର କିମ୍ବା ଏହିପରି କେବେ
କାରକ ନାମାଲ୍ଲୁଙ୍କ କରନ୍ତି । ଦେଖିଲାମ
ତିତ୍ତବକ୍ରଙ୍ଗ ପରିବେଳେ ଗମନପତ୍ର
ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଅଭିନ ଘୋଷକୁ ବିଶେଷରେ
ନେବୁବ ନେବାନିମନ୍ତ୍ରେ ଡକ୍ଟରାଇବଲ
ଯାହାହେଉ ଏ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଶୀଘ୍ର କିମ୍ବା
ମୀମଂସାହେବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ଲାଗ୍ର ପ୍ରତିଷ୍ଠାବନ୍ତିନି— କିନ୍ତୁ ରାତ୍ରିରେ
ପ୍ରଦେଶର ଗର୍ଭରେ ସଥିର କେନେଥାକୁଳ-
ଲର ଗତ ଜାଗରଣ କୁଳର ବନ୍ଦିଗର-
ଦିନ ପାଠନାଟାରେ ପହଞ୍ଚିଥାଏନ୍ତି । କାହାର
କାର୍ଯ୍ୟକୁ ମଧ୍ୟ ପ୍ରହଳାଦ କଲେଣି । ସଥିର
ଦିନ ମାକ୍ରମ୍ଭନ ତଳର ପୁରୁଣାକମଳ
ଗଲେଣି :

ବ୍ୟବହାରିତ ସତ୍ତା—ଆସନ୍ତା ତାଟିଏ
ବିଶ୍ୱାସାବଳୀ ବ୍ୟବହାରିତ
ସତ୍ତାର ଅଧିବେଶନରେତେବେଳ । ଉଚ୍ଚ ଦିନ
ଶିଥିରୁକୁଣ୍ଡଳ ଇତ୍ୟାବିହେବ । ତାଟି ୮୯୯
ଦିନରେ ବ୍ୟବହାରିତ ସତ୍ତାର ସମ୍ବନ୍ଧରେ
ନିର୍ଣ୍ଣାତକ କାର୍ଯ୍ୟରେବ । ତାଟି ୯୦୧୦
ଜାରେ ସବଳାସ ଏବଂ ଗ୍ରାମରୁ ତାଟିରିବି
ଯର୍ଥରୁ ଗେପରକାସ ଗର୍ବହୀରୁ ଅଲ୍ଲେ
ଚନ୍ଦା ହେବ ।

ବକ୍ରନ ହେଉକା ଲୁହୁ—ତବ ଶୁଣୁ
ତାହାରିଲ ଦଳ ଲାଗୁ କରନାହାନ୍ତି ମୋହିବ
ବକ୍ରପାତିର କହିଅଛନ୍ତି ଯେ ସେ କରିବ
ତର୍ହେ ସମ୍ବରେ ସାହାରୁ ପୁରୁ କହି
ଅଛନ୍ତି କାହା ବରଣୀ କହେବନା କହି
କହିଅଛନ୍ତି । ସେ ଆହୁର ମଧ୍ୟ 'କହିଅଛନ୍ତି
ମୋର କଥା ସମତ୍ତ କଳା ପ୍ରକାଶକ୍ରିୟା
ଶର୍ମଣ କରିଥରନ୍ତି । ସଥି କି କମଳା
ପରା ପରିବ ବଳର ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସର୍ବ-
କାରକର ନିଳମନ କରିବ କରିଅଛନ୍ତି ।
ହେମନେ ମୋ କୁତ୍ରର କୌଣସି ପ୍ରକାଶ
ସମାଲୋଚନା କରିଲାହାନ୍ତି ।

ପୁରାଣ ଭାବରେ ସମାଜରେକମନନ୍ତର
ମୁଁ ବହେ, ସା ଯାହା ସବୁ କହିଅଛି ତାହା
ବୌଧାର୍ଣ୍ଣ ଗୋଟାଏ ଦଳ ବିଭିନ୍ନର ଦିକ୍
ଦିଶେ, ଏହା ପ୍ରତିକିମି କାଳର ମମପ୍ର
ଦଳର ବିଭେଦରେ ମୁଁ ଅଛି । ଯେବେ
ସେମାନେ ସହଯୋଗିତା କରିବାକୁ ହୁଏବା
ଆକ୍ରମିତ ଭାବରେକିଲେ ସେମାନଙ୍କ ସେଇ
ଶାସନଦୟାବ ବିଧାଯାଇଥିବା ତାହାକୁ

ହେଲ କରିବାକମନ୍ତ୍ରେ ସେମାନଙ୍କ ସବୁ ଓ
ନିଷ୍ପାଦନ କରିବାରେ ତେଣୁ କରିବୁ କାହା
ହେଲେ ସେମାନଙ୍କ ପାଇଁ ପରୁ ସକାର
ସୁବିଧା ନରଦିନାହେବ, କହୁ ସେମାନେ
ଯେବେ କାହା କିଛିଲ କରିବାକୁ କରି
ସଂକଳି ହୋଇଥାଏଁ କାହାହେଲେ
ସେମାନଙ୍କ ପାଇଁ କରିବିଲମ୍ ସୁବିଧା କରି
ଦେବ, ଏହାହିଁ ପଣ୍ଡିତ କାନ୍ତିମ ଦୃଢ଼
ସଂକଳି ।

ଓଡ଼ିଶାର ଭବିଷ୍ୟତ— ଦେଶମଞ୍ଚ
ସମ୍ବନ୍ଧେ ନାନାପ୍ରକାର ଅନୋକନ ବୁଝିଛି ।
ଭୁବନେଶ୍ୱର ବାବୁ ଏହାର ସମ୍ବନ୍ଧରେ ପାଇଁ
ବେଳ୍ପାରେ ଅଛନ୍ତି । ନାନାକ ସବଜାର
ତାଙ୍କ ରିଯୋଟ ମଧ୍ୟ ପାଇଁ ଲେଖି, ଏ
ମୟବିରେ ଏବେ “ଭାଙ୍ଗିଗମାନ୍ତି” ନାମର
ପାଇଁ କରେ ଗୋଟିଏ ସ୍ଵସ୍ଥାର ପରାଇତ
ଚକାଇଅଛି । ସେବରେ ମୁହାମ—ବହାର
ପ୍ରଦେଶରୁ ଅଳଗା କଥିବେଇ ତିନି ବହିନୀ
ଡେଶ୍ ପିବେଶରୁ ଏବହ କର କାହାରୁ
କଣେ ତିତ୍ତକମଣିର କମ୍ପା ରେବୁଣ୍ଡି ଗଲ-
ଖୁଣ୍ଡରକ ଅଧୀନରେ ରଖିଗାର ଅନୋକନ
ବହୁଦିନ ସମ୍ଭବ । ଉତ୍ତର ଓ କିନାରୀ ଭାର
ମଧ୍ୟରେ ବହୁଦି ପ୍ରଦେହ ଥାଏ, କିନ୍ତୁ ବର୍ଣ୍ଣନା
ଓ ଉତ୍ତର ସାଧାର କରେଣ ସାମଙ୍ଗସଂ ଅଛି ।
ଉତ୍ତରାର ଶାସନକଣ୍ଠୀ ବରଳା ସରକାର-
କର ଅଧୀନରେ ରହିବେ ଏବଂ ନନ୍ଦନଙ୍କ
ଠାରେ ହାଇକୋର୍ଟ ବଦିର । ଏହି ଅନୋକନ
କରିବାର ମୀମାଂସା କରିବାକମନ୍ତେ ଆଗାମୀ
କରେମନ୍ତର ମାସରେ ବହୁଲକ୍ଷ ଲଭି ହେବ
ପାଠକା ଆସିବେ ।

“ଭାବନାଧିନ୍” ପହିଲା ଡେଶର
ପଦବ୍ୟର ସମ୍ବନ୍ଧେ ତୁଆରୁ ବସନ୍ତ ବର୍ଷରେ ବେଳେନାଥା
ଲାଗି ପ୍ରକାଶ କରିଦେଇଲ ଶକ୍ତି ପାଇଁ ତୁରୁ
ନାହିଁ । ଡେଶର ପ୍ରକୃତ ଅବଶ୍ୟା ନହୁଣି
ଏହା ସନ୍ଦାର ପ୍ରକାଶ କରିଲା ଅବଶ୍ୟ
ଅସୁନ୍ଦର । କିମ୍ବା ଦେଶରକୁ ଡେଶ ପାଇଁ
ମିଳିବ ଥିଲା । ୧୯୧୨ରେ ବହାର ସମ୍ବନ୍ଧରେ
ମିଳିବ ଥିଲା । ବହାର ସହିତ ମିଳିବ
ଦେଶକୁ ସେବନେବେଳେ ଡେଶମାନେ
ଅବଶ୍ୟ ଧନୁତ୍ରୁତ ମନ୍ତ୍ର ପ୍ରକାଶ କରିଦେଇଲା ।
କିମ୍ବା ବାପ୍ରବରେ ଡେଶକୁ ଦାସାଜରାର
ଇପେରୀତ ହୋଇ ଅସୁନ୍ଦର । ଏବେ
“ଭାବନାଧିନ୍” କି ମନ୍ତ୍ରରେ ତାକୁ ପୁଣି
ଗୋଟାଏ ଉପରକେଇଲାର ନନ୍ଦାକୁଳ
ଶାହନାଧିନରେ ରାତିରେ ମହିବରତୁମାର୍କ
କାନ୍ଦାସରେ ପଢାଇଥା ଶିଳା ଅଶାକର୍ତ୍ତା
ସରକାର ଡେଶକୁ ବାଜ ଉପେକ୍ଷା କରିବା
କାକୁ ଗୋଟାଏ ସୁନ୍ଦର ପ୍ରତ୍ୟେକ କରିବାକୁ
କୁଣ୍ଡିତ ଖୋଲିବାହିଁ ।

କେବେଳ ନନ୍ଦନ କଥ୍ୟ କହିଛି ଅଛି ।
ଭାଲୁପାତ୍ରଗରେ ଏକଳ ପ୍ରକଳ୍ପ ଏବେ
ଆର ବେଶ ବାହାରୁନାହିଁ । ଅନ୍ତର ଗୋଟିଏ
କଥା— ଏକଳ ପ୍ରକଳ୍ପର ଲେଖନମାନେ
ଭାଗାରୁ ଉପରିଷକ କରିପାରୁନାହାନ୍ତି ।
ଲୁହୁ—ପ୍ରତିକ୍ଷା କବି କାଳନୀବାବୁଙ୍କର
'ବନ୍ଦୁ—ସେବିକରେ' ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଧାର୍ମାନ-
ଦ୍ୱାରା ବେଶି କିଛି କହିବାର ବାହିଁ । 'ବାପନ୍ତା'
ଲେଖାଗୋଲିଛି । କେବେ ଶେଷହେବ
କେବାଣି । ଗୋଟିଏ ଶୋକ ପଦ୍ଧତି ସହ-
ଜାରେ ଯେ କେହିଁ ଭାରଣାରୁ ସୁକାରିତ-
ହେଲୁ ଶୁଣିଥାରୁନାହିଁ । 'ସୁରେନ୍ଦ୍ର ନାଥଙ୍କ
ଅନୁ-କାହାଣୀ' ପରିବାରୁ ଅନେକଙ୍କ ଦଳ-
ଲାଗୁଥିବ । ଦୁଃଖର ଶିଶୁ ଆମଦେଶରେ
ସାହୁତ୍ୟକୁ ଭାାଳକରେ ଏବଳି
ଲେଖାର ଏତି ଅସୁର । ପଦ୍ମଚରଣ ପଢ଼-
ନାୟକଦ୍ୱାରା 'କହିବ କୁତୁହଳ' ବଢ଼ିଦିଭା-
ନର୍ତ୍ତମ ହୋଇଥାଇଅଛି । ନନ୍ଦ ପଦ୍ମଚରଣ
କେବେ କେବେ ଖରଦିଶା ସମ୍ମନିତ
ଦେଖା ଦେଇଦିଶା ସୁଖର ବିଶ୍ୟ । 'ନାରୀ-
ଦ୍ରବ୍ୟରେ' 'ସୁମବାଣୀ' 'ଦେଖ ଦିବଦେଶର
ଦ୍ରବ୍ୟ' ରୁ ପାଠକମଳର ଅନେକ ଶ୍ରୀରାର
ଅଛି । ସ୍ଵରୂପେ ଏବଳି ଲେଖା ଯେତେବେ
ଦାହାରେ ତେବେଳା । କହୁଦିନପରେ
ଶପିମରୁ 'ତିର୍ଯ୍ୟକତା' ଲେଖିବାରୁ ଆରମ୍ଭ
କରିପାରା ଆଜନର ବିଶ୍ୟ । ଦେଶବନ୍ଧୁ
ଦ୍ରବ୍ୟକୁଳର ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସମ୍ମାଦିତ ପଢ଼ିବ
ଦୁଇତଥ ଲେଖିଥାଇଛନ୍ତି । କିନ୍ତୁ କାଳର ସକ-
ଶିଖ ଜାମନ-ଦରତ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇ-
ଥିଲେ ଦଳ ହୋଇଥାଏନ୍ତା । ଲାଲକ ମାହି-
ତଥର ଉତ୍ସବର ଉଚ୍ଚିତ ଉଲକହେବା
ଅବଧିକ । ତେବେ ଏବୁତିକ ଯେ
ଦେଶୀୟ ଶକ୍ତିମଳକ ଦାର ନିର୍ମିତ
ଏବାହି ଥୀବିଶାର ବିଶ୍ୟ ।

ହତାର—‘ହତାର’ର ଆଖାତଥିଲା
ମହାକାଶ ପ୍ରେସ୍ବୁ ପ୍ରତିଷିଦ୍ଧ । କୁତଳ
ପ୍ରେସ୍ବେ କଟିଂ ମେଟିନ୍ ନ ସବାରୁ
ପଦ୍ମବାହି କଟାହୋଇ ନପାର ବରୁ
ଅମୁନର ପଶୁତ୍ର । ସଙ୍ଗଦକ ଏ ଦିଗରେ
ଦୁଷ୍ଟଦେବା ଅବଶ୍ୟକ । ଆଜେତିତ
ହାତାର ପୁଣୀ ଜବ୍ବାଟିଲ ବରୋ ସଙ୍ଗେ
ସମ୍ମାନୀ ଅଭେଦ ପ୍ରମଦନର ଗେଟିଏ ତିଳ
ଦେବିକାକୁ ମିଳେ । ଏଇଲ ତିଳ ସହିତ
ମୋର ସାଧାରଣକର ଯେ କି ଯନ୍ମର ରହ
ଅଛି, ତାହା ଅନୁମାନ ବୁଦ୍ଧିର ସମ୍ମାନୀ
ଅନ୍ତରେ । ‘ନବ-ବର୍ଷ-ରୂପନା’ ପଦ୍ମତି
ସୁନ୍ଦର ହୋଇଥାଏ । ‘ଜଗତୁ ତୁଳନ ବୁଦ୍ଧିନ
ଅବତାର’ ରେ ପ୍ରାଚୀନଭାଷ୍ଯ-ସମଜର ବାଣୀ
ପ୍ରବୃତ୍ତି ହୁଏଇ ବିଷୟ ‘ହତାର’ର
ଅଧିକାଂଶ ଭଲଜୀ ସଙ୍ଗଦବନକର । ‘ହତାର’କୁ
ଜଣେ ବେଳକର ସର୍ବପ୍ରକାଶକରି ବାହାର
ତଳେ ଚାଇବ ବା କି ଉପକାରକେବ ।
ଏ ବାଣୀ ପଦିତାରେ ଗୋଟିଏ ହେଲେ
ଉପାଦେଶ ଲେଖା ଦେଖିପାଇଲୁନାହାଁ ।
ଯେଇ କେଳ ପ୍ରତାରେଣ ପନ୍ଥରୀ ପୃତ୍ତି-
କର ବାହାର କରିବାରେ ଯେ କି କର
ଅମେନକେ ବୁଝାଇଲାହୁ । ବହାଦୁର
ପାହାରୀ ଭଲତ ପାହାରୀରେ ଅବନନ୍ଦ
ଦେବର ଅବକାଶିବ । ‘ପରବାରରୁ’
ଶିକ୍ଷକ ସମାଜରେ ଅପରାଜ୍ୟି ଚରବାରୁ
ହେଲେ ଭାବୁ ଟେକିଏ ତାର ଧରିବରେ
ଦେଖା ଅବଶ୍ୟକ । ଶୁଣାଯାଏ ‘ହତାର’
ଭେଦା ତୁଳନମରର କମିଶେଷ । ତୁଳନମର
କର ପାହାରୀ ପାହାରୀ ଅବଶ୍ୟକ ଅବର୍ଦ୍ଧାର
ଅକପ୍ରକିଳ ଭେଦାଯାଏ ‘ହତାରରେ’
ପ୍ରାଚୀନ ହୋଇ ଦେଖିଲେ
ସମ୍ମାନ କରିବ ।

ମୁକୁର ଏତେଥିଲେ 'ମୁକୁର'
ଦେଖାଇ ସଂଖ୍ୟା ପ୍ରକାଶିତ ହେଲା
ଆଶାକରୁ ଏଣିକ ପତ୍ରିକା ନୟମରୁକୁ
ପରମୁକ୍ତ ହେବ । ଏଥର ପତ୍ରିକାଟି
ଗୋଟିଏ ମୁକୁର ବିନ ଦ୍ୱାରା ଲେଖାଯାଇଥିଲା । କାହା
କାହା ଭରତବର୍ଷରୁ ମୁଖ୍ୟ । ମୁକୁର
ଠିକରେ ମୌଳିକତା ରତ୍ନବାହୁ ଅମେମାର
ଶିଖାଦକ୍ଷିଣ୍ଟ ଅନୁଭେଦ କରୁ । ଏଥର
୧୫ ଗୋଟି ବିଭିନ୍ନ ମଧ୍ୟରୁ ଗତି ପଦ୍ୟ ବୁ
ଦେଖିମଧ୍ୟରୁ ଅଧିକାଳୀନ ନାରୀ । କୁନ୍ତକୁ
କୁମାରୀଙ୍କର 'ବସନ୍ତ' ଏବଂ ଲୟାକାନ
ମହାପାଦଙ୍କର 'ପଞ୍ଜୀଇ' ଭଲ ହୋଇଥିଲା
ସାହୁତ୍ୟପଦକରେ ଏତେ ଅଧିକସଂଖ୍ୟା
ପଦ୍ୟ ପ୍ରକାଶିତ ହେବା ବାହୁମାନ
ନାହିଁ । ଗଦ୍ୟ ଗତି ର ଭାଷା ଚିତ୍ରକର୍ତ୍ତା
ହୋଇପାରିନାହିଁ । ଭାଷା ଭଲ ହେଲେ
ଭାବ ଯେତେ ଛଇନେଇ ପତ୍ରକେ ପଢିବାକୁ
ଦେଇ ଜାଲିଗଲା ସ୍ଥାପନିକ । 'ମେସମିଉଳ୍ମା
ପ୍ରକଳ୍ପଟି ଉପାଦେୟ ହୋଇଥିଲା । ଶୀଘ୍ର
ଦାମୋଦର ମିଶ୍ର ମହାଦେୟ 'ମୁକୁର ଉତ୍ତର
ଭାଷାର ଜଳମ ନାହିଁ' ସବନରେ ଉତ୍ତର
ଦ୍ୱାରତ୍ୟରେ 'ବିଷ-ବନ୍ଦନା' ଶବ୍ଦ କଥକହାଇରାଗଲା
ମୁକୁର ଦେଖାଇଥିଲା । ଏ ବିଷୟର ସବିଶେଷ
ଆଲୋଚନା ହେବାର ଆଶା କରିଯାଏ
ମୋଟ ଉପରେ ବ୍ୟଥର ମୁକୁର ଶିଖିଲା
ଚିତ୍ରକର୍ତ୍ତାଙ୍କ ହୋଇପାରିନାହିଁ । ସଙ୍ଗାଦକ
ମହେନ୍ଦ୍ର ମୁକୁରର ଏ ଦୂରକ ମୋକଳ
ନିମନ୍ତେ ପହଣୀଳ ହୁଅନ୍ତି । ମୁକୁର ଦେଶ-
ଦିଦେଶର କୃତନ ନୃତନ ରକରେ ପୂର୍ଣ୍ଣ-
ହେଉ । ଜାହାଦେଲେ ଧାରକ ସମାଜରେ
ଏହାର ପୁନଃ ଆଦୁତ ହୋଇପାରିବ ।

ଅନେକ ଧନକୋଳ “ଶତରା” ର ଆଜି
ଦେଖା ମୁହଁରାହୁଁ । ବାରୁଣୀର ପରିଦର୍ଶନ
ସ୍ଵପ୍ନର ଧାରାର କୃପ୍ତ ହୋଇଥାଏ
ପଦିକାଟି ଯେହି ଅନୁସାରେ ପ୍ରକାଶିତ
ହୋଇପାଇଲେ ଉଛକସାହିତ୍ୟର ପ୍ରଭୁତ୍ୱ
ଇନ୍ଦ୍ର ସଂସାଧନରେ ସନ୍ତୋଷିତ ହେବ ସନ୍ତୋଷିତ ।

ଦର୍ଶିକାମଳ ମନ୍ଦିର

କଣକାର ଅନ୍ୟାନ୍ୟାଙ୍କର ବୃଦ୍ଧୀର ଜମା
ଦାରୀ ବର୍ତ୍ତମାନ ହୋଇଥିବା ହୋଇଥିବା
କେବଳ ମନ୍ଦର କବାହପାଇଁ ଯେଉଁ ଜମା-
ଦାରୀ ଖଣ୍ଡିତଥିଲା ତାହା ହୃଦୟରିବର
ହୋଇଗାଏ । ହୃଦୟ ନାଏବ ଭାବରି
ଅଲ୍ଲ ମନ୍ଦର ନବାହପାଇ ବହନ କରୁଥିଲେ ।
ବର୍ତ୍ତମାନ ମଧ୍ୟ କରୁଥିଲୁ । ମନ୍ତ୍ର-
ତଥାତ୍ତ୍ଵ ପରିବର୍ତ୍ତନର ଆନ୍ଦୋଳନ ବ୍ୟାକ୍ଷା ରହ ସୁନ୍ଦର
ଠାକୁରଙ୍କର ଶୁଣିବିମନ୍ଦର ସଂପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ
ଭଲ୍ଲ ହୋଇଗଲାଗି । ଶୁଣୁଥିଲୁ ରଥଯାତ୍ରାରେ
ସେହିପାଇରେ ତାଟିଦୋହିଲ ଠାକୁରଙ୍କ
ରଖାଇବାକୁ ହେବ । ପୁଣ୍ଡିଷ୍ପୂର୍ବ ରଥ-
ଗଢ଼ା ସଂପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ ହୋଇଲାହୁଲୁ । ହୃଦୟ-
ପେଣ୍ଠା ରଥକୁ ସାର ନରପାଳିଅକୁ ବୋଲି
ଶୁଣିଲୁ । ଠାକୁରଙ୍କର କେତେକ ଜାତ ମଧ୍ୟ
କରନ କରିଯାଇଅଛୁ । ଏହା ଯତ ସତ୍ୟ
ହୋଇଥାଏ ନାଏବ ଏକବିଷ ଭାବରି
କର ହନ୍ତପ୍ରାଣରେ ଅଭାବ ଲଭିଗଲା କହ
ପୁଣ୍ଡିର ବିଷମ୍ବୁ । ଅଶାକହୁଁ ସେ ମହାଶବ୍ଦ
ହନ୍ତ ଓ ମୁଖଗାନ୍ତ ମୁଖରେ ସମସ୍ତର ରତ୍ନ
ଶାର୍ଯ୍ୟରେ ଅରସର ହେଲେ ହୁନ୍ତମାନେ
କାନ୍ଦିବିଲ କାହାର ବୃଦ୍ଧିତା ଅର୍ପିବିଲବେ ।

କଣତ୍ର ସିଂହପୁର ସମ୍ବନ୍ଧ

କୁଳମୁଦ୍ରା ନିଧି ଲିଂଗର ବିଦ୍ୟାଲୟର
ବିନ୍ଦୁ ଦିନ ଯେ କୁ କଟକ ମସିଲେ

ସେମିନାରର ହେଡ଼ମାନ୍ତର ରଥ ଓ ଶ୍ଵାସ
ନବକଣ୍ଠେ ର ଦାସ ହେଡ଼ମାନ୍ତର ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟ
ବିଦ୍ୟାଲୟର ପାଶ୍ଚିମ ଟଙ୍କା ଆମ୍ବାହାର କଣ୍ଠ
ଅରଣ୍ୟ ଗୋଲ କାଂପ୍ରେସ ବର୍ମୀ ଶ୍ଵାସ
ସାଙ୍ଗୁଟ ପତିଆସ କାର ଯୋଗେ କାର
ପାତିଷ୍ଟେଟ, ଶକ୍ତା ବିଶ୍ଵାସୀୟ ଇନ୍ଡ୍ରେକ୍ସର
ଭାଲକୋର୍ ଚେଅରମାନଙ୍କୁ ଜଣାଇଁ ଥିଲେ
ଜିଃ ଟୋର୍ଟର ଭାଇସତେମ୍ବାରମାନ କାର
ଲକ୍ଷ୍ମୀଧର ମହାନ୍ତି ରବନ୍ତି କର ଦେଇଲେ
ସେ ସ୍କୁଲ୍ ପାଶ୍ଚିମ ଟ ଲୋକ କାର ଯାହା
ଡାକ୍ସରେ କମା ରହିବାର ଥିଲେ ତାମା
ନ ରହି କାହିଁ ଗତ ଆମୁଲ୍ଲି । ଜମାଗତ
କହି ମନ୍ତ୍ର ଲେବେଳ କାଗଜ ବଦଳି
ହିସାବ ସବୁ ନାନାପ୍ରାକରେ କଟାକ
ହୋଇଲୁ । ସଖାଦକ ଓ ହେଡ଼ମାନ୍ତରଙ୍କ
ଠାର୍କୁଳମାନ୍ତର କନ୍ଦ କେନାର୍କ ପରାଇ ପରା
ଉପରେ ଦୋଷ ଦେଉ ଅଛନ୍ତି । ହେଡ଼ମାନ୍ତର
ଟ ଟଙ୍କା କାହିଁ ନିଜପାଶରେ ଦିଲ୍ଲି
ସ୍ଥିକାର କରି ଅବଶିଷ୍ଟ ସଖାଦକଙ୍କ
ପଶରେ ଥିବାର କହନ୍ତି । ମାତ୍ର ସମାଦାନ
କହନ୍ତି ଟଙ୍କା ହେଡ଼ମାନ୍ତରଙ୍କ ପାଶରେ
ଜିଲ୍ଲାବୋର୍ଡ, ସଖାଦକ ଓ ହେଡ଼ମାନ୍ତରଙ୍କ
ଦିତାତତ କରିବାଲୁବି ଏବଂ ହିସାବପାଇ
ଭାଲୁପେ ତସକକ୍ଲିଚ ଟଙ୍କା କିମ୍ବା
ଦେବାକୁ ସ୍କୁଲର ପ୍ଲାନେସ୍ ସରାପର କାରିକା
ମାତ୍ର ଉଲ୍ଲକ୍ଷାର ସବତ୍ରଭାବନାମ
ଅପେକ୍ଷାର୍କୁ ଫଳାପିଅଛନ୍ତି । ଏ ସ୍କୁଲର
ମଧ୍ୟରେ କମିଟିରେ ପ୍ଲାନେସ୍ ସବତ୍ର
ଭାଲୁପେ କେତେଜଣ ସରକାର ଉତ୍ସର୍ଗର
କାହା ଆର କେତେଜଣ ଦେବରକାର
“ବୁଝନ୍ତି” ଥିଲେ ।

କୋଡ଼ି ସମ୍ବାଦ

ଗତ ବା ୨୫ ରକ୍ତ ଶଳିବାର ଦିନ
ଜଳଗୋର୍ତ୍ତ ଓ ସଦର ଲୋକାର ବୋର୍ଡର
ମେମ୍ବରମାନଙ୍କର ବୈଠକ ହୋଇଥିଲା । ଜଳଗୋର୍ତ୍ତର ୪୦ ଜାର ମଧ୍ୟରୁ ଶଳିବାର ଓ ଲୋକାର
ବୋର୍ଡର ୧୦ ଜାର ମେମ୍ବର ମଧ୍ୟରୁ ୧୫ କଟ
ଉପର୍ଯ୍ୟକ ହୁଲେ । ୨୦ ଶହେର ନିର୍ବିଚିତ
ସମସ୍ତ ସହା ଆପିଶୁଲେ ।

ବିହାର ଓଡ଼ିଶା ଗେଜେଟ୍

ହଳାଇଟାରର ଡେମ୍ପଟି କମିଶନର
ପଟ୍ଟି କରୁଥିଲୁ ମୁହଁ ଓଡ଼ିଶା ଭାବର
କମିଶନର ସ୍ଵାଧୀନ କମ୍ପ୍ଲେକ୍ସନ ହେଲେ ।

କଟକ ଉପୋତି ସୁପ୍ରଭାନନ୍ଦେଶ୍ୱର
ଅପ୍ତ ପୁରିଶ ବାବୁ କେତେବରାଣ ଦାସ କାହା
ନେବାରୁ ବାବୁ ଗଣେଶ ପାଣ୍ଡି ବରଜାନ୍ତା
କେବୁଟି ସୁପ୍ରଭାନନ୍ଦେଶ୍ୱର ଅପ୍ତ ପୁରିଶ ତା
କାର୍ଯ୍ୟରେ ଅଣ୍ଣାମ୍ଭୁବନର କିମ୍ବା କେବେ

ଶିଥର ମୁମିଳାର ଗୁହ୍ନୀନ୍ କଲେବ
ପ୍ରସ୍ତୁତ ଲେବରୁର ଲାକୁ ଲାହୀଲା
ଶ୍ରେଷ୍ଠା କଟକ କଲେବର ସଂପ୍ରେ
ଲେବରୁର ପୁରୁଷ କମ୍ପାଟ ହେଲେ ।

ପଣ୍ଡିତ ବାଲୁକେବେ ଅର୍ପ୍ତୀ, ମହାମୋହାଯାମ୍ବୁ ପଣ୍ଡିତ ସଦାଶିଖ ନିଶ୍ଚିକବୀ
ତେବେ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଧୋରୀଷ୍ମନର ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ
କଳିଷ୍ଠେନେଯମ୍ବୁ ମେନ୍ଦର ସ୍ଵରୂପ ପାଶବିଦ
ମାଲୁ କମ୍ପାତ୍ର ହେଲେ ।

ଦେଶ ବିଦେଶ ର ଗବର ।

ଆମୀ ପରିଚାଲିରେ ଉଳଣ୍ଡର
ସମର ସତୀର ସ୍ଥାର ଲୋମ୍ବ ଓସାର୍ବିଟର
ଲଭନ୍ତ ଦେବରକାରୀ ଦେବରେ କରିବା
ଦୁଇବାକୁ ଆପିବେ ।

ଆଗାମୀ ତାରିଖ ଦିନ କୁଟିରେଖା
ବଢ଼ିଲାଟ ଲର୍ଦ୍ଦରତଃ ଭାବରେ ପଦ୍ମମାର୍ଗେ ।
ଲର୍ଦ୍ଦରତଃ ତାରିଖ ଦିନ ମିଳିଲା ପଦ୍ମ-
ତଥାଗ କରିବେ ।

ମେରର ସମ୍ବାଦପତ୍ରମାଳଙ୍କ ପାଇଁ ଏହେ
ଗୋଟିଏ କୁଆ ଆଇନ୍ କାହା ହୋଇଥାଏ
ଏହି ଆଇନ୍ କଲାରେ ଯେବେ କୌଣସି
ସମ୍ବାଦପତ୍ରରେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ସମ୍ବାଦ ସ୍ଵରାଷ୍ଟରଙ୍କୁ ଏ
ତାହାରେଲେ ସମ୍ବାଦକଳାର କାରାବାଟୁ
ହେବ ଏହି କାମକ ମଧ୍ୟ ତନ କରୁଣତା
ଏହା ଜାରୀହେବାରୁ ମେରରେ ବର୍ତ୍ତମାନ
କବ ଶୁଣିଲୁଏ ଉପରୁତ ହୋଇଥାଏ ।

ଭସିଯାଇ ଯୁବ ଶିଳାଘାର୍ ଏବେ
ଗୋଟିଏ ନୂଆ ଆଜନ୍ ହୋଇଥାଏ ।
ସ୍ଵରେଣ୍କ ଶ୍ରୀ ଯୁବ ବିଦ୍ୟାଶ୍ରମ କରନ୍ତାକୁ
ଗାଧ । ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ପ୍ରତ୍ୟେକଙ୍କ
ଅନୁଭବ କରିପାଏ ପାଇଁ ସେନ୍ଦ୍ରଜଳମାର୍ଗେ
ସହିତ ଚାନ୍ଦରେ ଉତ୍ତରାକ୍ଷର ପତିବ ।

ଲାଙ୍କଣରେ ଘୁମବକାର ବାୟସୋତ୍ତମା
ଦ୍ୱାରା ଅଛି । ପ୍ରତି ସମ୍ବାଦରେ ଦୁଇବୋଟି
ଲୋକ ଚାହିଁରେ ଖେଳଦେଖାନ୍ତି । ଏବେ
ଟିକ୍ଟ ଏବଂ ଟୋକି ଟକାର ଉଦୟମୁଦ୍ରା ।

କାପାକ ଏ ରତ୍ନ ଯୁଦ୍ଧ କାହାକେବେଳେ
୨୮ କୋଟି ରମ୍ଭେନ ଗରବ ଦରମାକୁ
ମହାର କରିଅଛୁ ।

ମହାରାଜୀ ତାଙ୍କ “କୟା ଲକ୍ଷ୍ମୀ”
 ପଢିବାରେ ଉତ୍ସବକଳ ହେଉଥି ଦକ୍ଷତା
 ସମ୍ମଳେ ସମ ପ୍ରାଣ କରିବାକୁ ଧାର୍ଯ୍ୟ
 କେତେଇବେଳେ “The speech is a notice
 to us to set our own house in
 order” ଆଶାକର୍ତ୍ତ୍ତୁ ଦେଖିବାପାଇ ସମ୍ମର୍ତ୍ତୁ
 ଏହା ହୃଦୟରେ କରି କାର୍ଯ୍ୟ କରିବେ ।

ଗାଁଦେଶର କୋମ୍ପାଳୁ ଜାର ଘୋମ
ସୁର ଗ୍ରାମର ଅଧିବାସୀ ମେ ଅଲମରୁପୁର
ଅନ୍ଧକାମ ଗାଣ୍ଠ ଉଦ୍‌ଦ୍ୱାରା ଶର୍ଟ କାହାରଙ୍କ
ବାଳ ଉଦ୍‌ଦ୍ୱାରା ପାଦ ପାଦି କାହାରଙ୍କ
ମୁହରେ ଘୋମଦାନକର ଏବେ କାହାର
ଶର୍ଟ - ଦେଇଅପିଅଛନ୍ତି ତାକର ପକାହିଁ
କାହାର କାହାର ।

ଦୁଇତରେ ନମ୍ବରକରଣ ପରିପରାର
ଅନୁଭାବ କରିବାକୁ ସଖାର ଏତେ ସ୍ଵର୍ଗନାମ
ସମ୍ମରଣରେ ଯେଉଁ କମିଟିକାରୁ ଦୋଷ-
ଅଛନ୍ତି ହେଉଁରେ ଶ୍ରୀକ ଦୋଷକାଳ
କେତ୍କିବୁ ହବୁଥୁବେ ତାର୍ଥକାଳର
କେତ୍କିବୁ ହୋଇଥାଏନ୍ତି ।

ପ୍ରଭକର ଲବନ୍ୟୁତ ପ୍ରଧାନ ମାତ୍ରା
ତେ ପିଲମାର୍ଗାଳ ସାର ଲକଳ୍ୟୁତ ବାର୍ତ୍ତା
ରେ ପ୍ରାନ୍ତ ଜାଗଦେଇ ଲବକଳ୍ୟୁତ ଆମ୍ବା
ଅଛନ୍ତି । ସେ ବଢ଼ିଲାଇ ଲର୍ଜିଭନ୍ତାର ଅଟିକ୍
ଲବକରେ ଅନ୍ତରେ ।

Q&Q

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା ।

The Utakal Dipika.

ଗାନ୍ଧିକ ମୁଖ୍ୟ ଅଳ୍ପମ ଟ ୩୮
ବ୍ୟବିଜ୍ଞାନ ଟ ୦୯୯

ପ୍ରମାଦବଳୀ—ଶ୍ରୀ କୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ମହାନ୍ତି

Cuttack Saturday the August 8th 1925.

四庫全書

ସରକାରୀ କିଳିପ୍ରା ।—ପରକାର
କର ମହାରାଜେ ଶୁଭେ ଆସିଥାଏ ତାପ୍ରାର
କରିବ ଥାଏ । ସେହିମାନଙ୍କ ସରକାର
ଅଧିକାରୀଙ୍କେ ଭଲେଇ ବସନ୍ତ ପରିବ
ଧରିବାର ବେଗ ଲୁଣିଲେ ମୋକମାନଙ୍କର
ମହାରାଜୀ ବନ୍ଦମେ ରହି ଭବ କିଳିପ୍ରାପାନ୍ତି ।
ଏହି କରି ଭଲେଇ ଦୂର ମୁଣ୍ଡ ହେବନ୍ତ
ହେବିଲୁଣ୍ଡିଲୁଣ୍ଡି । ସେମାନଙ୍କ ଦୂରରେ ଭାବା
କରିବା ବାବ କୋଇଅଛି ଯେ, କାହାହଲୁ
କରିବି କାହାହଲୁ । କେବଳ ପାଇଁ ଯାଏ
ଯାଇ ଦେଖିବେ । ଏହି ଦେଖିବାଦାରୀ
କେତକ ମାତା ମୁଣ୍ଡ ଗରିବି କାହାର କିଣ
ଦୂରରେ ଦୂର ବୁଦ୍ଧାବନାହାନ୍ତି । କୋର୍ଟରୀ
ମେଲୁହୁଲାଭୁର ନମ୍ବରକୋର୍ଟ ମହାପଳର
ମାତାହାନ୍ତି ସେମାନେ ଅବଶ୍ୟ କୋର୍ଟରୀ
କରିବାରୁ କିନ୍ତୁ କିନ୍ତୁ କିମ୍ବାକିରିବାର ନରସ୍ତ,
ଏମାନେ ନତି ଡାକ୍ତର ବୋଲି ବସନ୍ତ
ଦେମାନ୍ତ ସରକାର ଅମ୍ବ ମନେବବନ୍ତ ବି
ଅବଶ୍ୟ କରିବି କରିବାରୁ ଦେମାନ୍ତର ରହିବେ
ଏହି ମୁଣ୍ଡମ ଜାରୀ ହୋଇଥାଏ ଦୁଇ
ମୁଣ୍ଡମାନଙ୍କରାନ୍ତି । ଏହି ବନ୍ତ କବି ଡାକ୍ତର
ଦୂରରେ ଦେମାନ୍ତଙ୍କୁ ଗମ୍ଭୀରରେ ଖାଲ
କରିବାରୀ ଅପେକ୍ଷା ଖେଳୁ ଧାରିବାରେ
ଯନ୍ତେ ଦୂର ମୁଣ୍ଡମେରୁଆନ୍ତି । ଡାକ୍ତର
ମାନେ ମନେବକରେ ପହିଲେ ସୁବ୍ରତଙ୍ଗ
ଦେମାନ୍ତ କିନ୍ତୁ କିନ୍ତୁ ଲେବେ ପହିଲ ବଢ଼ି
କାନ୍ତର ମଳ କିମ୍ବା ଅଖିତକେ ଗୋଲ
ଥାଏଗଲ ଦେମାନ୍ତଙ୍କ କିନ୍ତୁ ବୌଦ୍ଧଗାର
ମାତାର ସମାନେ ଯଦି ଅନୁମାନକର
ମନ୍ଦିର ପଥ୍ୟର ହୋଇଥାନ୍ତେ ବନ୍ଦୁତ
ଅକ ଦେବୀ ସମ୍ମାନ କରିଥିଲେ, କିନ୍ତୁ
ହାହ ମନ୍ଦିର ଧିବା ନାହିଁକର କିନ୍ତୁ କରିବ
ଦେଇ କବି କେବଳ ଦୀନ କିମ୍ବା ରହିବା
ଦେଇ କବି ।

ଅନ୍ତରେତ୍ତିଆକ ସ୍ମୟାଥ୍— ସବକରେ
ଅନ୍ତରେ ଲକ୍ଷ୍ମୀମାତ୍ର ସମସ୍ତ ପମ୍ବନରେ
ଅନ୍ତରେତ୍ତିଆକ ଏହିପରିବ୍ରାନ୍ତ ଅଲୋଚନା କରି-
ଦେଇଲୁ । ଏହିକର ପ୍ରତ୍ୟେତ ସରକାର ବିଜ୍ଞା-
ନାଳେ ଶବ୍ଦରେ ପ୍ରତ୍ୟେତ କରିଲୁ ନିମ୍ନତ
ଦେଇ ଦେଇ— ଏ ହସ୍ତାନ ଶୁଣି ସେମାନଙ୍କ
ପରିବେ ପାଠାଏ ତମକ ଅଧିକାରୀ । କର୍ତ୍ତା-
ମାନ ସେମାନଙ୍କର ଆପଣେ ସେମାନଙ୍କ
ମଧ୍ୟ କୁଳକାମ୍ପ ବୋଲି ଗଣ୍ୟ କରିଦେଇ ।
ଏହିକାହିଁ ଯେବେ ହୁଏ ତାହାକୁଳେ
ଅନ୍ତରେତ୍ତିଆକ ମଧ୍ୟ ଭବତାନ୍ତମନ୍ତ୍ର ଦକ୍ଷିଣ
ପ୍ରତ୍ୟେତ ସରକାର ବିଜ୍ଞାନରେ ଦେଇଲୁ
ଅନ୍ତରେତ୍ତିଆକ ସରକାର ବିଜ୍ଞାନ କରିଲୁ
କର୍ତ୍ତାମାନ ପାଠାଏ ହସ୍ତାନ କରିଲୁ ବିଶ୍ୱାସି
ମାନ, କିନ୍ତୁ କର୍ତ୍ତାମାନ ଯେପରି ଦେଖା-

ଯାଇଥିଲି ତାହା କାର୍ଯ୍ୟରେ ପରିଣତହେବା
ମହିଳା ନୁହେଁ । ଆଂଶ୍ଳେ ଉଣ୍ଡିଆଙ୍କ ମାନ୍ଦ୍ରାଜର ଏହି ସମସ୍ୟା ସାଧନପାଇ ବେଳାନିମ୍ନ
ତରଫରୁ ଲକ୍ଷ୍ମେନ୍ଦ୍ରିୟରେ ଗୋଟାଏ ହେଉ-
ଦେଇଥିଲା ନେଇ ବିଳକ୍ଷଣ ଯାଇଥିଲା । ଗଜ
ତକଳି ତା ॥ ୧୩ ରାଜ ତିନ ସେ ବିଳକ୍ଷଣ
କର୍ତ୍ତା ଦିଗ୍ଭୂତ ସହିତ ଦେଖାକର ତାଙ୍କ
କାହାର ସମ୍ମାନ୍ୟର କୁହାରୀ ଶୁଣାଇଥିଲା ।
ଲକ୍ଷ୍ମେନ୍ଦ୍ରିୟ ମଧ୍ୟ ବିଳକ୍ଷଣରୁ କହାଯୁ ନେବା-
ପୃଷ୍ଠରୁ ଘରକର କ୍ଷେତ୍ର ସେବନୀଯ ଲକ୍ଷ୍ମେନ୍ଦ୍ରିୟ
କର୍କଣ୍ଠରେ ଦେଇଲୁ ଏ ବିଷୟରେ ଜହାନ ଅମ୍ଭ
ଅବସ୍ଥା । କହେନ୍ତିଲ ତିନି କାହାର ତେବେ
ଦେଇଥିଲ ଉଣ୍ଡିଆ ଅଧିକରେ ଯେଉଁ କଲେଖି ।
ବର୍ତ୍ତମାନ ସମ୍ବାଦରୁ ପ୍ରକାଶ ଲତା ବର୍ତ୍ତମାନ
ଦେଇଲୁ ଏ ବିଷୟରେ ଭାବର ମରଜାରଙ୍ଗ
ମହିଳା ଅଭିଜନା କରିବେ । ଯାହା ହେଉ
ଫଳ ଅଛିରେ ନିଶ୍ଚ ପତିଗାର ସମ୍ବନ୍ଧ ।

ମହାମୁକ୍ତିକାଂ ଭାବୀ—ମହାବା ଗାନ୍ଧୀ
ତର୍ବର ଅଭ୍ୟାସମ୍ବନ୍ଧରେ ଯେହି ତାର
ପାଇସ୍ତବରେ ତାହା ପାଠକମାନଙ୍କ ଜ୍ଞାନପ୍ରଦାନ କରିଛନ୍ତି ।
ଏହି ତା'ର ବିଦ୍ୟା ବେଦାକୁମାର ତାଙ୍କର
“ଲଦ୍ଧିଗ୍ରୀତି” ପଦି କାରେ ଲେଖିଥିଲୁଛନ୍ତି
ତାଙ୍କର ଏପରି ଦୁଇଶା ସମୟରେ ଅମ୍ବେ-
ମାନେ ବ୍ୟାପକତାରୀ ସେମାନଙ୍କ କି ସାହୁଯଥେ
କରିପାରୁ ମୁଁ ଜଣି ପାରୁନାହିଁ । ଆମ୍ବେମାନ-
ଙ୍କର ନିଜର ସାହୁଯଥେ ପ୍ରସ୍ତୋତର । ଯଦି
ଆମ୍ବେମାନଙ୍କର ନିଜର ବ୍ୟାପକ ଆମ୍ବେମାନଙ୍କ
ହାତରେ ଥାନ୍ତା ଏବଂ ତାଙ୍କରୁ ଯେହି ତାର
ଅର୍ଥିତ୍ତର ତାଙ୍କା ସତ୍ୟ କେବଳଥାତ୍ମା ତାହା-
କେବେ ବ୍ୟାପକ ଯେତାମଧ୍ୟରେକି ହାତୀ-
କାଣ୍ଡ ପ୍ରକୃତ୍ୟ ଅପମାନକରନ୍ତି କାର୍ଯ୍ୟ ସାହୁ
ବଦିଥାନକୁନାହିଁ । ତାଙ୍କ ବିଷୟର ଏହି ଦୁଇ-
କବ୍ର ପଦକାର ଧାର ଅନ୍ତେମାନେ ଉବ୍ଧ-
ବାନିକ ତକଟରେ ଏହା ପ୍ରାର୍ଥନା କରିବା ହେବା
ଅବ ତାଙ୍କଟାଙ୍କ କାହିଁ କରିପାରୁ । ଏହାକାହୁ
ବେ ଜୀବତରେ ପ୍ରତିକିରି ଅଛି ଯାହାକୁ
ସମ୍ବନ୍ଧରେ କେତେକ କୁଞ୍ଚିତଅନ୍ତରୁ । ସେ
କହନ୍ତି ତାଙ୍କରାପିମନେ ଯେବେ ଅଠୁଟ
ଓ ସହ ମାର୍ଗରେ ବୁଲାଣ୍ଡ ତାହାକେବେଳୁ
ସେମାନଙ୍କର ପରମ ନିଷ୍ଠା ବୁଝ ତାହା
ଖୁବ୍ ତକଟକୁ ଆସନ୍ତା । କେବଳ ଯାନ୍ତ୍ର-
ପଥରେ ବହୁ ତାଙ୍କରିବା କହେଇମାନଙ୍କ
ଦାରକୁ ବସା କରିପାରେ ।

ପାର୍ଲିମେଣ୍ଟର ଭାବତକଥା—
ଜୁରତକଥା ପାର୍ଲିମେଣ୍ଟରେ ବସବାର ପରି
ଆର୍ଥିକାର, କିନ୍ତୁ କାର୍ଯ୍ୟରେ ବିକ୍ଷି ଦେଖା-
ଯାଏନାହିଁ । ନିଜମୂର୍ତ୍ତ ଫେଲକୁ ଫେରେ
କେବେ ତାର ସମସ୍ତ ପରି ଯେପରି ସହ-
ଚରେ ଏହି ବିନାପ୍ରତିକାଦରେ ସଂଖଳ

ହୋଇଥାଏ ଭାବର ବେଳକୁ କିମ୍ବା ସେହି
ପରିବହେ ।

ଗତ କୁଳର ତାଙ୍ଗରିଙ୍କ କିନ ମିଳ ଶକ-
ଲିତଖେଲ ଧାର୍ଯ୍ୟମେତରେ ପ୍ରସରିବିଲେ
ନୁହନ ଥିଲାକରି ଦୟିଗ ଆପ୍ତିକାରେ
ପ୍ରକାଶି ଭାବୁତକାର୍ଯ୍ୟକ ସଂଖ୍ୟା କିମ୍ବା କର୍ମକାରୀ
ଦିବାର ତେବେ କର୍ମପାରିଥିଲୁ । ସବତାର
ସେମାନଙ୍କ ସ୍ଵର୍ଗବିଦ୍ୟା କମିନ୍ଦୁ କି ବନ୍ଦୋ
ବନ୍ଦ କରୁଥିଲୁ ।

ମେ ଏହାର ସେବୁଟ କହିର ପାଇଥିଲେ
କହିଁବୁ ଜାଗାଯାଏ ଅରଜନବେଳକାର ।
ସମ୍ବରରେ ଉଚନ୍ଦୟକୁ ସରକାରଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧ
ଆଲ୍ଲେଜନା କରୁଥାଗଲା । ଅରଜନବେଳକ
କଥା ବର୍ଣ୍ଣର କେମ୍ବାଦେଲେ ପଳ ବରଂ
ସାକାରେଇ ଏହିପର ଆଲୋଚନାରେ କହି-
ଦିଲ ବିଦ୍ୟିବ୍ୟା

ପୁଲିସ୍‌ଥାର୍ଜିସ୍—ସହା କହାଇଲେ କାହାର ଓହିଲା
କମ୍ପିଟଲ୍ ପୁଲିସ୍‌ଥାର୍ଜିସ୍‌ରେ ଲାଟ୍ ପ୍ଲାଟ୍ ଖାଲି-
ହେବ । ପ୍ଲାର୍ଟ୍ ପାଇଁ କରିବାର କିମ୍ବାଲ୍-
ପ୍ରେଟ୍‌ଲାଇକଟ ଧାର୍ଯ୍ୟ ପୁଲିସ୍‌ରୁ ପରିବହନ
କରିବେ । କଲମ କିମ୍ବାଲ୍ କାଳର ମତ୍ତୁ ପରିବହନ
କା ଓ ଦର ସେବେମର ପୁଲିସ୍‌ରୁ କହାଇ-
ଏତେବେ ସହକାରକ ତୋର୍ଚ୍ଚ ସେବେରଙ୍ଗକ
କିମ୍ବା ପଠାଇବେ । ଆବେଦନପଦ
ସହିତ ପ୍ରକଳ୍ପନାଙ୍କ ବଢ଼ିଲାରେ
ମେଟିଏ ସୁଧା ସମ୍ପାଦିତ ସର୍ବଧିତେଷ୍ଟ ଅକା
ଅବସ୍ୟକ । ଆବେଦନପଦରୁ ତୁ
ସେବେକୁ ଅବସରେ ପରାମା କଲାପର
ଯେଉଁମାନେ ଉପ୍ରୟୁକ୍ତ ବିବରିତି ହେବେ
ସେମାନଙ୍କ ଦେଖାଇବା କମାନ୍ତେ ତାରା-
ହେବ । କହିପରେ ଯେଉଁମାନେ ଉପ୍ରୟୁକ୍ତ
କିବେଳିର ହେବେ ସେମାନ୍ତ ପରି-

ଯୋଗେତା ପ୍ରସାଦ ଦେବାକୁହେବ । ଏହା
ପ୍ରସାଦ ଭାବିତାରେ ରହିବାରେ ଆରମ୍ଭ
ହେବ । ଅବେଦନପତ୍ର ସହିତ ଟ୍ରେନ୍ ରେ
ଦେବାକୁହେବ । ମେତାକେଲୁ ରୋତରେ
ଯେଉଁ ପ୍ରାର୍ଥମନେ ଉପରୁକ୍ତ ହେବେ
ସେମାନଙ୍କୁ ପ୍ରାର୍ଥିତ ଟ୍ରେନ୍ ପାଇଁ ଦେବାକୁହେବ
ତାପରେ ପ୍ରକଟିଯୋଗିତା ପ୍ରକଟିଯାଇଛି ଟ୍ରେନ୍ ପାଇଁ
ଯି ଦେବାକୁହେବ । ଧାରାକ୍ଷରକୁ
ପ୍ରାର୍ଥକ ବିଷ୍ଟ କରିବାରୁ ରେଖା ଏବଂ
ପ୍ରାର୍ଥିତାରୁ କମହେବା ଅବସ୍ଥା । ଏ
ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଅନ୍ୟ ବିଷ୍ଟଙ୍କ ଜାଗାରେ କମହେବା
ଗେଜେଟ୍ ରେ ପ୍ରକାଶକ ହୋଇଅଛି ।

କରକ ମୁଖେସିପାଇଟି ।—ଏହି
କଟକ ମୁଖେସିପାଇଟି ଟଳସର ହୀନା
ବନୋକଟ ହେବାର କାରଣ ଏହିତ
ଅମେଷର ମୁକୁର ହୋଇଥିବା । ଅମେଷର
ମହୋଦୟ ଧୀର ଥାଏ ଟକ୍କସ ବନୋକଟ
କହିବାର କଥା । ଏହି ବର୍ଷରେ କଟକ
ମୁଖେସିପାଇଟିର ବୈଚାପେସାରମାନକର୍ତ୍ତା
ଯେହି ଅଭିନ୍ନ ହୋଇଥିବା କାହା ପରିପ୍ରକାଶ
କରା । କଟକରଙ୍ଗ ମୁଖେସିପାଇଟିର
ସେପର ଅବଶ୍ୟା ଏଥରେ ଲାକ, ରାତ୍ରି,
ସତର ଟତି ଜନର ହୋଇଥାଇବାକୁ ।
ବୈଚାପେସାରମାନର ଜନା ପ୍ରକାଶ
କରି କହ ଅସୁରକାର । ସେମାନଙ୍କ
ସୁଖସହନଭାବର ଚାଲିଥି ଭବନ ସାଧନ
ହୋଇନାହିଁ । ବୈଚାପରଙ୍ଗ ଏହିତର ଅକ୍ଷୟ
ସେପର ପଥର ଯେ କଣ ହେବ ଏବଂ
ଧାନସୁରକାର କୁହ କଣ ହେବ ଜାହା କିନ୍ତୁ
ଯେବ କର ହେଉନାହିଁ । ଅଭିନ୍ନ ହେଉଥିବା
ବନ୍ଦତ ମହିରଫେର । ଏପର ଅକ୍ଷୟରେ
ଏବନ୍ଦତ କହ ବୃଦ୍ଧିର ବ୍ୟକ୍ତିର ବସନ୍ତପାଇଁ
ଭବିଷ୍ୟାକର୍ତ୍ତାକାର ବର୍ଣ୍ଣନେ ବନ୍ଦ ହୁଅଥିବା ।
ଆମେମାନେ ମୁଖେସିପାଇଟି କହିପରମାନଙ୍କ
ଏବନ୍ଦମୁଁ ବନୋକଟା କରିବା ସକାରେ
ଅନୁରୋଧ କରୁଥିଲୁଁ ।

ମିଳିଗାରୀ କଲେଜନିର୍ମ୍ଭେ
ପ୍ରବେଶଥୀ—ମେଟ୍ରିକ ପରୀକ୍ଷା ଏବୁ
ବାରା ପରି ପାର୍ଶ୍ଵ ରେଲ୍ ମନ୍ଦିରାଳ୍ୟ
କଲେଜକିମ୍ବେ ପରିବାରମାନଙ୍କର
ପ୍ରକଟେରିବା ପରିବାର କାମାନି ଦେଖେନ୍ତର
ବା ୧୯ ପରି ଧନ ମିଳାଟାବେ ହେତ୍ତା
ପ୍ରକଟେରିବା ପରିବାର ବାରାନୀ
୧୯୭୨ କାନ୍ତାର ପରି ବୋଲାରୁ ୮୦୦
୧୦୦ ମର୍ମ ମଧ୍ୟରେ ହେତ୍ତାବେବା । ବିହାର
ପରିବାର ପରିବାର ଯେବେମାନକ ପରିବାର
ଦେବାରୁ ଲକ୍ଷାକରନ୍ତି ଯେମନେ କାନ୍ତାର
ଅନ୍ତରୁ ପୂର୍ବରୁ ବାହୀନ୍ୟ ଲମ୍ବିତରେ
ନବକ ଧରେବର କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ।
ଏ ବନ୍ଦିରେ ଅନ୍ତରୀ ବିନବନ ବାହୀନ୍ୟ
ପରିବାର ପରିବାର ଯେବେମାନକ ପରିବାର
ଦେବାରୁ ପରିବାର ଯେବେମାନକ
ପରିବାର ହୋଇ ପରିବାର ।

ଉତ୍ତରକଳ ଦୀପିକା ॥

ଅଗ୍ରଷ୍ଟ ତା ଗ ରିଗ ଶନିବାର ।

ବିଜ୍ଞାନାକଣ୍ଠ

ଓଡ଼ିଶାର କଳ୍ପନା ସମ୍ବନ୍ଧେ ସବାରଙ୍ଗର
ପେର୍ଯ୍ୟ ଲପ୍ତହାର ବାହାରଥାରୁ ବାହା
ଶ୍ଵାକାନ୍ତରେ ପ୍ରକାଶକରିଲୁ । ରକ୍ତ ଲପ୍ତହାର
ରେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଅଛି ଯେ କଳ୍ପନା
ଦ୍ୱାରା ସତ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କବର କାଗଜମାନେ
ଅଛିରକ୍ତିକରି ଲେଖିଅଛନ୍ତି । ପ୍ରକୃତରେ
ଅଛିରକ୍ତିକରି କ'ଣ ଲେଖାଯାଇଅଛି
ଅମ୍ବେମାନେ ପୁଣେପୁନାରୁ । ଯାହାଦେଇ
ମରାର କମଳିତ ଦିଶମୟାନ୍ତକ ସ୍ମୀକାର
କରିଅବୁ ।

୯—“ ବନ୍ଦାଜିଲ ଯବି ବିମେଷମେ
ଭିତ୍ତିରେ, ସନ୍ଧାରଣକାଳେ ଯେତେକାଳ
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରାୟେବୁଦ୍ଧିର ତାହା ଅପେକ୍ଷା ବହୁକାଳ
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବରେ ଅବସ୍ଥାରେ ପ୍ରାୟୀଶୋଇ ରହି
ଥିଲା । ବର୍ଣ୍ଣାଜିଲ ଏକ ବନ୍ଦୀଜିଲ ଶୀଘ୍ର
ବାହ୍ୟ ଯାଇପାରି ନଥିଲା ।”

—ସୁଶ୍ରୁତଙ୍କାରେ କିମ୍ବା ମୁହାଣ ପୋତିବୋଲା ପଢିପ୍ରକାରୁ ପାଣି ଗଲୁସ ହୋଇ ନ ପାର ବନ୍ତୁ ବନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏହି ପରି ବନ୍ଦ୍ୟକଳ ରହିଥିଲା । “ଏହି ସତକା ହେବାର ତାରଣ କ୍ଷେତ୍ର ତଣାଯାଇଥିବା । ତଥିକା ମୁହାଣ ପୋତିବୋଲସାଇବିବା ଏବଂ ତାହା ଖୋଲା ନ ହେଲେ ସହଜରେ ପାଣି ଗଲୁସ ହୋଇ ନ ପାଇବା ବିଷୟ କହୁପଥମାନେ ବନ୍ତୁ କାଳରୁ ଅବରତ ଅଛନ୍ତି । ଏହିର ପ୍ରକାର କରିବାକୁ ସବକାର ଲାହୁକରନ୍ତି ବନା ତାହା କିନ୍ତୁ କରାଯାଇନାହିଁ । ପ୍ରକାର ବ ହେଲେ କଳକଳ ଏହିଥର କାହିଁବ ଦେଇଥିବ ସେ ଏହିପରି ସତିର ତାହା ସମ୍ପଦେ ଅନ୍ତାନ କରିଯାଇବେ ।

କ—“କୌଣସି ଗରହାର ନଷ୍ଟହୋଇ
ନାହିଁ” ଏକଥା ସବବାର କହୁଣାହାନ୍ତି,
ଦେବଳ କହୁଥିବା ଗରହାରପାଇ ଯେ
ଯଦିହୋଇଥାନ୍ତି ଗାହାର ଥରମାଣ ଥିବା
ଅବଶ୍ୟକ ମୁହଁରାଏ ଗରହଙ୍ଗି ଯାଇନାହିଁ ମାତ୍ର
ଯେଉଁ ଯର ମୁହଁକ ପଣ୍ଡଳର କାନ୍ତି ମହାନ୍ତି,
ଦେବଳ ପାରି କମି ଏକାବେଳକେ
କହୁଥିବୁ କିମ୍ବାରଥିବୁ ଯେ ମୁହଁକହାର
କେତେବୁଦ୍ଧ ଅକ୍ଷମ୍ଭ ହେଲ ତାହାରକୁର
ନରହା ଜୀବତ । ମେ ଯରମବୁ ଶାନ୍ତିବାରୁ
କେତେବେଳକୁପିଲା, ଏବ କିମ୍ବାରରେ
କାଥକର ଖୋଲେ ମେଲେବିଆ ପ୍ରତିକ
ବେଶାଳାନ୍ତରେଲେ ତର୍ହେବ ଅନ୍ତର୍ଜାତିକାଳୀ
ପରି ।

୪—ମହାଶ୍ରେଷ୍ଠ ୬ କେଟ ରେଣ୍ଡ ଧାରାଗତ ସବୁ ଧୋଇଯିବାରେ କେବେଳୁର ମରିହୋଇଥିବା କବା ସବଳରେ ଅନୁମେୟ । ତଥାର ପାଦ୍ମ କାହାର ସରେନାହିଁ । ଦର୍ଶମାନ ଶାବନ୍ଦମାନ ଏବେବେଳରୁ ବିଶ୍ଵ କଥା ହେବାହୋଇ କେବୁରାତ ଯାଏ ପ୍ରବଳ ବ୍ୟାପର କୁଣ୍ଡଳାରକଥା । ବୁଝଇମେର ପଦ୍ମ ମାନ ଆପଣକୁ । ବୋଲିବା ସଲାପେ ଆଖାତ ମନ୍ଦରୁ ଭଜାପରିବୁରେ ଏ ସମସ୍ତରେ କୃତ୍ୟନେନ୍ଦ୍ରିୟାଙ୍କୁ ଯେ ଯାହା ବୋଲିବା ପକାଶେ କଜା ପକାଇବିଲେ କାହା, ଅନେକ ଶିଳରେ ଧୋଇଗାଇଥିବୁ । ଏ ସମସ୍ତରେ କଜା ପକାଇ କୁଣ୍ଡ ପ୍ରମାତର କରିବା କବଳରୁ ଅନେକ ସମସ୍ତ ନାହିଁ । କାହିଁରେ ଯାହା ଧାର ପକାଇବା ଚାହିଁ ପାଶ୍ଚଯନ ନାହିଁ । ସବରେ

ନିରାଶର ଅଳ୍ପକୁ ଦୂର୍ମୂଳ୍ୟ । ଅସନ୍ତ୍ର ବର୍ଷା
ଧାନୀର ମୂଲ୍ୟ କ'ଣହେବ ଏବଂ କିତାର
ମୂଲ୍ୟ କ'ଣହେବ ତାହା ଭବିଲେ ହିତାଶ
ହେବାକୁ ହୁଏ ।

“—ପରକାର ସ୍ଥିକାର କରୁଥିଲୁ
“ପୁଣ୍ୟକାର ସଦର ସବତ୍ରରଜନ ପଣ୍ଡିତ
ଏବଂ ଶ୍ରୋତ୍ବା ସବତ୍ରରଜନର କେତେକ
ମୌଜାରେ ବନ୍ୟାହାର ବିଶେଷ ନିର୍ମାଣ
ହୋଇଥିଲା ।” ଏ ଶ୍ରୀନାଥର ପରମାଣୁ ତମ
ଦିନରେ ।

୨—“କଟକ ଛିଲାର କାଠମୋଡ଼ ତେ
ଦେଖନିବାର ପାର୍ଶ୍ଵଗତ୍ତୀ, ଅନେକ ଛୁନିବେ
ପସଲ ଏହିପର ନଷ୍ଟ ହୋଇଥିବାର
ମଧ୍ୟ ସବକାର ମୁଁକାର କରୁ ଅଛନ୍ତି । ଆଜି
ସଠିକ ବିବରଣ ପାଇନାହାନ୍ତି ବୋଲି
କହୁଅଛନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ପାଠକୁର, ମହାକାଳପର
ତିର୍ତ୍ତୋଳ ପ୍ରଭୃତି ଥାକାମାନଙ୍କ ଅନୁରଗିତ
ଶ୍ରୀନମାନଙ୍କରେ ବନଧାବୀର ବିଶେ
ଷତ ହୋଇଥିବାର ଆମ୍ବେମାନେ ପୂର୍ବେ
ପ୍ରକାଶ କରିଅଛୁ । ବୋଧନ୍ତିଏ ସବକାର
ରିପୋଟ ମାନକରେ ସେପରୁର ଉଲ୍ଲେଖ
ହୋଇ ନ ଥିଗାରୁ ସବକାରଙ୍କକ
କର୍ତ୍ତରୋତ୍ତର ହୋଇଥାଇବାହି ।

୨—“ସରକାର କୃଷିବିଦ୍ୟା ବ୍ୟାସ ସାହାର୍ କରିବାର ବନ୍ଦୋବସ୍ତୁ କରୁଥିବାର ପ୍ରକାଶ । ପ୍ରକୃତରେ ଯେବେ ଗାନ୍ଧୀଯର ଆବଶ୍ୟକତା ସମସ୍ତ ସରକାର ଦେବେ ଏଇଥାବିଶ୍ୱାସନ୍ତିରେ । ସରକାରଙ୍କ ପ୍ରତ୍ୟାକରନେ କେତେକ ଜମୀରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଧାନ ରୂପରେ ହେଉ ଏବଂ ଆଜି କେତେକ ରତ୍ନପ୍ରକାଶରେ ରହୁ । କେବଳ କିନ୍ତୁ କୃଷି ବିଧାନରେ ଯେ ସମ୍ମତିରୁଥା ସେଇକରଣ ସୁନ୍ଦର ଅଶ୍ୱ ଆଶାକୁରୂପ ଧାନପ୍ରକାଶ ପାଇବେ ଏହା ଅସମ୍ଭବ । ରତ୍ନପ୍ରକାଶ ଜପରେ କଦାଚି କର୍ବରକର ହୁଏନାହିଁ । ରତ୍ନପ୍ରକାଶରେ ବାଧାଦିଗୁ ନାନାପ୍ରକାର । ବର୍ତ୍ତମାନ ରୂପରେ କରୁଥିବା ମଧ୍ୟ ଅନ୍ୟନ୍ତ କଷ୍ଟକର । ପ୍ରକାମାନଙ୍କର ଅର୍ଥକ ଅବସ୍ଥା ଅତିଶୀଘ୍ର । ଏ ସମୟରେ ଗାନ୍ଧୀରେ ପରିଚାନମାନଙ୍କଠାରୁ ରଖଇପରେ

ନର୍ତ୍ତକରନ୍ତି । ଧାକ ଓ ଟଙ୍କାପଲସା ନର୍ତ୍ତକରନ୍ତି ପୌଷ୍ଟମାସରେ ପରିଶୋଧ କରନ୍ତି । ଏବେଳି ପୌଷ୍ଟମାସରେ ପରିଶୋଧର, ଆଶାଶେଷ । ଏଥରେ ମହାକଳଙ୍କାରୁ ମୁଣ୍ଡପାଇବା କବି ସହକରନ୍ତେ ଦେଖାଗ କେଣ୍ଟିବୁ ତାରୁ ରକ୍ଷଣାରମ୍ଭ ହୋଇଥାଏ । ଯେ ଯାହା କରନ୍ତେବାର ପ୍ରାୟେ କେଉସାଧିବୁବେ । ଆଜି ଅଧିକରଣ ମିଳିବା ଅସୁବ । ଏଥରେ ଅବସ୍ଥା ଯାହା ହୋଇଥାରେ ତାହା ସହକରନ୍ତେ ଅନୁମେୟ । ବନ୍ୟା ପ୍ରତିବର୍ଷ ବଜୁଲି କର ଅଧିକାଂଶ ମୁକ୍ତ ନମ୍ବର କେଉସାଧିବୁ ଏ ପ୍ରାୟେ ବନ୍ୟାକୁ କୌଣସି ପ୍ରାୟେ ପୁରୁଷ କରି ଦେଇଲେ ଦେଖି ଅବସାନିତି

ଶୋଭନୟ ହୋଇଥିଲୁ । କର୍ତ୍ତବ୍ୟମାନଙ୍କର ଏ ବନ୍ଦ୍ୟ ଉତ୍ତାକରିତା ରହିଲା ।
କଲ୍ପିତା କରିପା ରେମନର
ମେସର ନିର୍ବାଚନ ।

କଲିକରାର ଉଦ୍ଦରେପିମ୍ବାନ୍ ଅଷୋହିଏ-
ଦିନ ଗତ କଲାଇ ୫୫ ଭାବର ଦିନ କଲାଇ
କରା ଗାନ୍ଧି ହୋଟେନରେ ଦେଉଥିବ
ସମବଦ୍ଧ ଜୋଟିଏ ସମ୍ମଲନକୁ ମହାରା-
ଜାଗିଳ୍ଲା ନମନାଥ ଦସଥିଲେ । ମୀ-ପଦି
ପଦ୍ମପଦ୍ମ ଅଧିନ ମହାନ କରାଥିଲେ । କେ
ମହ ପ୍ରାଣାଶୀଳ ଅନ୍ତେକ କଥାରେ ସୁନ୍ଦର
ଦରିଦ୍ରନେ ଏହ ସମ୍ମର ଲିଖେଇ ପଦି

ସାଙ୍ଗ କଣ୍ଠର ଦେବାବୁ ସେ ଚୋଟି
ବକୁଳା ଦେଇଥିଲେ । ସେ ଖାତ କର୍ତ୍ତରେ
ତପେଶ୍ବି-ଶେଷରେ ପୀତିତପୁରାବୁ ବର୍ତ୍ତିକ
ବକୁଳା ଦେଇଥିଲେ ଏବଂ ଦେଇଥାଏ
ସବୁ ହୁଲିବେ ଶମା ମାରିଥିଲେ । ସେ କଲା
କରାର ମେସୁର ନିବାଚନରେ କାହିଁ
ଦସ୍ତଖେପ କରିଥିଲେ ଏହାର କାରଣ କୁଠା
ବାହି ମହାମାତ୍ରା କମରୁଣର ପ୍ରଧା
ଉଦେଶ୍ୟ । ମହାମାତ୍ରା ସେ ତିଥିରେ କହି
ଥିଲେ ଯେ ସେ କଲିକତା ମେସୁର ନିବ
ଚନରେ ଦସ୍ତଖେପ କରିଥିବାବୁ ଜା
ଇପରେ ଅବଶ୍ୟ ଅନେକେ ଅସମ୍ଭବ ହେବ
ଅଛନ୍ତି । ଅନେକେ ଆଶା କରିଥିଲେ
କେ, ଏମ ସେବନଗ୍ରହକ ପକ୍ଷ ସମ୍ପଦ
ନିବିଧ ଅନ୍ୟଧୟ ସମର୍ଥନ କରିବେ । ଏହା
କହିଥିଲେ ସୁଧାକରର ଲୋକମାତ୍ର
ରାଜନୈତିକ କ୍ଷେତ୍ରର ତାଙ୍କର ଆଶ
ସୁରୂପ ହୋଇଥିଲୁଛି । ସେ ସେମାନ
ତ୍ୟାଗୀ ବୋଲି ମନେକରନ୍ତି । ସେମାନ
ଦେଶକୁ ଭଲପାତ୍ର ଏବଂ ଲାଗୁମାନ
ମଧ୍ୟ ସାକରନ୍ତି ନାହିଁ । ଆହୁର ମଧ୍ୟ
କହିଥିଲେ ଯେ ଜଣେ ଉପଯୁକ୍ତ ମୁସିମ
ମାକଳ୍ପ ମେସୁର ପଦଦେଶା ତାଙ୍କର ଲାଭ
ଥିଲା, କିନ୍ତୁ ବଜାଳାର ମୁସଲମାନ ନେଇ
ମୌଳିନା ଅବଦୁଲ କାଲସ ଆଜଦ କହି
ଥିଲେ ମସଲମାନ ସମ୍ରକ୍ତବାସ ମଧ୍ୟରେ ଏହା
ଉପଯୁକ୍ତ ଲୋକ-ନାହାନ୍ତି । ଏବଂ ସେ ମଧ୍ୟ
ମିଠ ସେବନ୍ତ୍ରପକ ଭାବୁ ପଦ ଦେବାକୁ ପାଇବା
ମର୍ମ ଦେଇଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ଇହରେମୌଲ୍ୟ
ଆସୋଧିଏବନ ଏହା କରାସ କରିଥିଲୁବେ
ପାହାଇରପରେ କର୍ତ୍ତମାନ ଏ ବରନାମ
ହୋଇଥିଲୁ ସେ ଏହା ଉତ୍ସମୁଦ୍ରପେ ନଳାର
ପାଇବେ । ଏହାବାବ ଉତ୍ସମୁଦ୍ରପେ ନଳାର
ସତର ସନ୍ଦର୍ଭରେ କର୍ତ୍ତମାନ ଏବଂ
କେତେବେ କଥା କହିଥିଲେ କିନ୍ତୁ, ଆମେ
ମିଠେଶନ୍ତ୍ର ସର୍ବମାନେ ଏହା ସମର୍ଥନ କରି
ନାହିଁଲେ । ଏମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କଣେ ସରି
କହିଥିଲେ “ମୁକୁଳ ଯେତେବେଳେ ଭାବ
କିନ୍ତୁ ଆସି ଆଦର ଅଭିର୍ଥନୀ ପାଇ ପାଇ
ଅପରି ଆବଶ୍ୟକ ନାହିଁ”

କାନ୍ଦାନ୍ତି ପାଞ୍ଜଳୀ ଭା କୁଣ୍ଡ ପା

ଦେଶର ଅବସ୍ଥା ।
ଯେଉଁବେଳେ ଗୋଟାଏ କିଛି କାମ
ପକୁଥେ ସେବେଳେ ଦେଖିଯାଇ ମୟମେ
ନ ଭାବ ନ ତିର୍ତ୍ତ ମାତ୍ରରେ, ବାନ୍ଧୁ ପକୁ
କର୍ମୀ କେତେକଣ ଏକଥା କେହି କେତେ
ଭାବିଲାପର ବୋଧ ହେବାରେ । କହିବା
ମନେ ଏହା ଭାବର ଗୋଟାଏ ଭାବରେ
ପ୍ରଥା ଦେବାରୁ ବସିଲାଗି । ମହାଦ୍ୱାରା ଜାନ
ପ୍ରବର୍ତ୍ତି ଅଭିମାନ ଅସରିଯୋଗ ମାତ୍ରର ନ
ଏବେ ସେହିପରି ଅବସ୍ଥା ବିଷିକାରୁ ବସିଲାଗି
ଏହା ଯେବେଳେ ପ୍ରଥମେ ଭବିତିତ
ପ୍ରବର୍ତ୍ତି ହୁଏ ସମସ୍ତେ ‘ତୁ’ କବି ମା
ରିଟିଲେ, ବିନ୍ଦୁ କେତେବେଳେ ଭେଦ
ସୁକା ଭାବ ନ ଭଲେ ଯେ ମହାଦ୍ୱାରା ପ୍ରବର୍ତ୍ତି
ରୀତ କର ଅନ୍ୟାୟୀ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା
ହେଲେ ସ୍ଵାର୍ଥତଥାର, ଦୁଃଖରବନଶୀଳ
ଧୈର୍ଯ୍ୟ ଏମରୁବଣ ମନ ଆଗେ ଆପଣିକି
ଦେଶର ଅବସ୍ଥା ଶାଖନବର୍ତ୍ତିକ ଅର
ନେଇ ମହାଦ୍ୱାରା କଂଗ୍ରେସର ମନ ଅବଶ୍ୟକ
ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିଲାଗନ୍ତି ଏବେ ପଢ଼ିବ କରି
ଯେହିମାନେ ଯେମାନେ ମନ୍ଦ ନ
ପରିବର୍ତ୍ତନର ପ୍ରକାଶ କଥା ଦୁଇଯାଇ ମାନ
କରେ କର୍ମରେ ଲୁଗାଗାନ୍ତରେ
ଯେହି ଦିଲ୍ଲିକ ଅବା ହେତେଇମା ଯେବେ
ମନେ ହଠାତ୍ କେଟାଏ କହି ଏମ ପାଇଁ
ଦିଲ୍ଲି ଯେତି ‘ତୁ’ ଏହା ମାତ୍ରମେ ଏ

ପରେ ହଠାତ୍ ବେ ଅଛି ଶୁଣ ଦେଇ ନିଜ
ସ୍ଵାର୍ଥରେ ଲାଗେ ସତିଲେ ସେମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା
ଭରିମାତାର ପାହା ଉପକାର ହେଲା
ତା'ର ଜଣାଗଲା । କରଂ ଦେଶବାସୀ ସାଧା-
ରଣ ସେମାନଙ୍କର ଏହି କାର୍ଯ୍ୟରେ ନିରୁ-
ପାହ ହୋଇ ପରିଲେ । ସାଧାରଣଙ୍କ ନେଇ
ସେଇଁ କାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇପାରିଥାନ୍ତା । ସେଥିରେ
ମଧ୍ୟ ବାଧା ଜରିଲା । ଉତ୍ତରାର କଥାକ
ଶବ୍ଦ, ଅସବ୍ଧ ଯୋଗବେଳେ ଯାହା ବେଗା-
ରତ ହେଲା, ଏବେ କିନ୍ତୁ କଂପ୍ଲେକ୍ସନ ନାମରେ
କିମ୍ବ, ଅସବ୍ଧଯୋଗ ଏ ସବୁ କଥା ଆହୁ
ଶୁଣିବାରୁ ସୁଭା ମିଳେନାହିଁ । ଉତ୍ତରାର
ବନ୍ଦ ତିନର ଯୋଗିତ ଆଶା ଦେଖ-
ମିଶନ— ଯାହାପାଇଁ ବନ୍ଦ ତଳରୁ ନାନା-
ପ୍ରକାର ଅନ୍ତରୀଳର ବୃକ୍ଷାସ୍ତର ତାହା
ନିମନ୍ତେ ଯେତେବେଳେ କାମ କରଇ କରୁ
ପଇଁ ମିଳିବାର ଅଶା ଦେଇବେଳେ
ସେଇଁମାନେ ଟିକିଏଁ ଅନ୍ତରୀଳ ସମୟରେ
ସୁର୍ଖ ଟିକିଥିଲେ, ସେମାନଙ୍କର ଆଜି ଦେଖା
ମିଳିଲାହିଁ । ଯାହାହେଉ ଏବେ ତୁମ୍ଭି
ମହାସ୍ତର ଦେଶବନ୍ଧୁ ଅଳାଜିମ୍ବୋଗ
ବଶରୀ ଏବେ ଭାବର ସତିର ଲଭ୍ୟ ଭରନ
ହେତୁ ଯେଉଁ ବନ୍ଦିତା ଦେଇଥିଲେ ତାହାର
ପଇରେ ତାଙ୍କର ମାତ୍ର ପରିବର୍ତ୍ତନ କରି-
ବନ୍ଦ ବୁଦ୍ଧିଲେଣି । ଏଥର ସୁର୍ଖ ମହାସ୍ତର
ମତପରିବର୍ତ୍ତନ ଦେଖି ଲୋକେ ତତ୍ତ୍ଵର
ହୋଇପାରନ୍ତି, କିନ୍ତୁ ଦେଶର ଯେତେ-
ବେଳେ ଯେପରି ଆକଷ୍ମା ପତ୍ରାବ କେବେ-
ବେଳେ ସେହିପର ଭାବରେ ବାମପରିବାକୁ
ପଢିବ । ‘ତୁ’ ମାତ୍ର ମାତ୍ର ଭାବି ପୁଣି ରହି-
ଯିବା ୦ ରୁ ସମସ୍ତ ଘଟନାର ଜ୍ଞାନ ତଥା
ଦୂରୀ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଲାଗିଥିଲେ ଦେଶର
କାମ କେଣ୍ଟି ହେବାର ସମ୍ଭାବନା ।

କଟକ ଜିଲ୍ଲାବୋର୍

ଆମେମାନେ ଏଥିପୁରେ ଯୁକ୍ତାଶୀ କରିବା
ଥିଲୁ ଯେ ପୁରୁଷଙ୍କ ବୋଲିର ମେମ୍ବରମାନେ
ବଲକାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିଲୁଗାରୁ ଗଲାଥର ନିକାଳକ
ସମସ୍ତରେ କହୁଥ କଥା ହିତିଥିଲା । ତବକ-
ଥାରେ ଗଲା କହାଇଲା ସମସ୍ତରେ ଅଳ୍ପକ
ନୁହନ ମେମ୍ବର ଗୋର୍ଟରେ ର୍ତ୍ତାଠିର
ଦୋହାଇଲେ, ମାତ୍ର ଦୁଇଲ ମେମ୍ବରମାନେ
କାଣ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିଲୁଗା କାହା ସକ୍ଷାଧାରେ
କିନ୍ତୁ କାଣ ଧାରୁକାହାରୁ । ମତସକରେ
ସେମାନଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟ କଲାପ କିମ୍ବେ କିନ୍ତୁ
କଣାପକୁଳାହୁ । ତେଣୁ ଅନୁଶେଷ କରିଥିଲୁ
ସେ ମେମ୍ବରମାନେ କିଏ କି କାର୍ଯ୍ୟ କରି
ଅଛି ଅମୃତାନନ୍ଦ କଣାଳରେ ଆମେମାନେ
ସକ୍ଷାଧାରଣରୁ ଜଣାଇଦେବୁ । ତର୍ହିର
ପକରେ ବଟକ ଲେବେଇବୋର୍ଟରେ
ସରଗରେସ୍ବାରନ୍ଧାନ୍ ତାରୁ ନହିଲମୋର
ଦାସ ଏବର୍ତ୍ତ ମଧ୍ୟରେ ଲହିଥିବା ତାଙ୍କର
କାର୍ଯ୍ୟାବଳୀର ମୋଟିଏ କହୁଥ କିବିଦିନ-
ପଠାଇ ଅଛନ୍ତି । ସେପରୁ କଣାହାଏ କେବେ
ବେବାରିବୋର୍ଟର କାର୍ଯ୍ୟକୁ କେଲାନକୁ
ପ୍ରତିକିଳ ୬୭ ଟା ୩୩୨ ଟଟି ପର୍ଯ୍ୟାନ୍ତ ଅଟ୍ଟ-
ସୁରେ ତାମଦହଥାର । ସେ ଗତ ଦେସମର-
ତାରୁ ଲତ କମ୍ବରମାର ଫେର ପର୍ଯ୍ୟାନ୍ତ
ଦେ ୫୪ ତନ ଗପ୍ତ କରିଅଛନ୍ତି । ଏହି
ଅବେଳି ଯାଇବେ ପାଠ, କାନ୍ତିଆହାର୍ମ,
କ୍ରିକ୍ରିକ୍ରାନ୍, ପ୍ରାଥମିକ ବିଦ୍ୟାକର୍ତ୍ତ ଏହି
ଦେଖିଅଛନ୍ତି । ମନସର ନାନାଶାଖରେ
ତୁର ଯେଉଁ ଯେଉଁ ଅଭ୍ୟବସ୍ଥରୁ ଦେଖିଅଛି
ଅନ୍ତରୁ ତାହାର ପ୍ରତିକାର କମନ୍ତେ ଦେସ୍ତା
ମଧ୍ୟ କରୁଥିଲା । ମୋଟାମେଟି ଦେଖିବାକୁ-
ଗଲେ ତାଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟ କିମ୍ବେ ପ୍ରକାଶ-
କିମ୍ବକ ଏହି ଯେ ପର୍ଯ୍ୟାନ୍ତ ପର୍ଯ୍ୟାନ୍ତରୁ

ବାହାର ସାଧ୍ୟମତେ ସବସାଧାରଣଙ୍କର
ଭିନ୍ନତ ନମନ୍ତେ ଚେଷ୍ଟା କରୁଥିଲୁ ତାହା
ବାହାର କାର୍ଯ୍ୟବଳୀରୁ ଯେ ପ୍ରକାଶ
ହେବ । ମାତ୍ର ତାଙ୍କରତ୍ତା ଅନ୍ୟ ମେମ୍ବର-
ମାନଙ୍କର କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟର ବିବରଣ
ଆମେମାନେ ପାଇନାହିଁ । କଣେ ଦୁଇଜଣ
କାମ୍ୟକଲେ ଗୋର୍ଜର ଯଦି ସଙ୍ଗ୍ରହ ଅରି-
ପ୍ରାୟ ଯିତି ହୃଦୟକାରୀର ଏବେ ଗଜିଏ
ମେମ୍ବର ହେବାର ଫଳ କ'ଣ୍ଠେ ଯେ ଯେବେ-
ଥାଇଲିର ମେମ୍ବର ସମସ୍ତଙ୍କର ଜଳନିଜ
ଇଲକାର ଭିନ୍ନତ ନମନ୍ତେ ଯହ ଓ ପରିଶ୍ରମ
କରିବା କାହାମୟ । କେବଳ ମେମ୍ବର ନିଷ୍ଠା-
ତିତ ହୋଇ ବୋର୍ଡମିଟି କେତୋଷିରେ
ଆପି ବନ୍ଦି ଗସ୍ତିଗର୍ତ୍ତା ଦିଲକରୁବା ମେମ୍ବର-
ମାନଙ୍କର ଏକମାତ୍ର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ନୁହେଁ । ଅନ୍ୟ
ମେମ୍ବରମାନେ ଯେ ଯାହା କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିଲୁ
ବାହାର ତାଙ୍କର ଫଳାଇଲେ ଆମେମାନେ
ହୁଏବୁ ଯେ ସେମାନେ ପ୍ରଦୂତ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ
କାର୍ଯ୍ୟ ସାଧନରେ ଲଗଥିଲୁ, ଏବେ ସର୍ବ-
ସାଧାରଣଙ୍କ ଜଣାଇଦେଇ ସେମାନଙ୍କ
ସନ୍ଦେହ ମୋତଳ କରିବୁ । ତେଣୁରମାନ୍,
ଭାଇସ୍ଟରମାନ୍ ମାନଙ୍କ ଉପରେ
ଯେବେବେଳେ ଅପେକ୍ଷାଗ୍ରଥାତ୍ ସେମାନେ
ବାଧ୍ୟକୋଳ ଅପେକ୍ଷା କାର୍ଯ୍ୟ ଯେପରି
ହେଉ ବଳାଇବେ, କିନ୍ତୁ ଅନ୍ୟ ମେମ୍ବର-
ମାନେ କ'ଣ କରୁଥିଲୁ ତାହାହିଁ କାଣିବା
ଦିଶେବ କାହାମୟ ।

ଜୁନମାସ ଅଧୁରେବଶନର ପ୍ରସ୍ତାବ-
ମାନ—ସେ ସମ୍ବ୍ରଦ ମହାର-ଲଙ୍ଘମାଳ କରିବା
ଠାର ଭବନର ପ୍ଲାନ୍କୁ ଗଲାସୁତ କରୁଥିଲୁ
ସେମାନଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧେ ଜାନାପ୍ରକାର ଆପରି
ଶିଖାଯାଇ ଅସୁର୍ଯ୍ୟ । ଏବେ ମଧ୍ୟ ନାନା-
ପ୍ରକାର ଅନ୍ୟମର ସମାଦ ମେଲେ । ଜିହ୍ଵା-
ବୋର୍ଡ କର୍ତ୍ତାମାନ ତତ୍ତ୍ଵ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଗୋଟିଏ
ବାଲ-ଲ ପ୍ରତିକ କରିଥିଲୁ । ତାହା
ମର ୨୭ ଭାବର କିନ୍ତୁ ବୋର୍ଡମିଟିଂରେ
ବାସହୋଇ ବନ୍ଦିନରଙ୍ଗ ମଞ୍ଚର କମନ୍ତେ
ପଠାଯିବାର ପ୍ଲଟରେ । ଆଶାକର୍ଷଣୀୟ
ବାଲ-ଲ ଜାଗାହେଲେ ସବସାଧାରଣଙ୍କର
ଅନେକ ଅସୁର୍ଯ୍ୟ କରିଯାଇ ।

ତୁମ୍ଭୁ କୁଗୋଗର ଅନେକ ସମ୍ଭା
ଜୟପ ହୋଇସାଇଥିବା ଏହି ସେ ସମୟେ
ମହମତ କିମନ୍ତେ ବିଶେଷ ଟଙ୍କାର ପ୍ରୟୋ-
ଜନ ହେବାରୁ କୋର୍ଟ ମିଟିଂରେ ପ୍ରିରଫେଲୁ
ଯେ ବିଦ୍ୟୁ ମୁକ୍ତିକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବାର ମାତ୍ରୀ-
ମେଅକୁ କାର୍ଯ୍ୟକରନ୍ତି ମରିବାର ମେହେସକାଣେ
କିନ୍ତୁ କବାଧାର ଦେବେର୍ ଗଲା ତାହା କାହିଁବା
କାହାର ଅନେବନ କରିଥାଏ !

ବାବୁ ଶ୍ରୀଧର ସାମଳ ଏକବିଳେ ପାଇ
ଦେଇବିଦି, ଏପାସକର ଅଶ୍ଵ ଶଶ କୁଳମାନଙ୍କର
ଭନସପେକଟର ନିଷ୍ପତ୍ତ ହୋଇଥିବେ
ଏବେଳେ ସକାଳେ ତାହାଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟରେ
ପାହେଲ ରଖାଗଲ ।

ଦେଶର ମୁଖ୍ୟ ବାନ୍ଧକ ଅକ୍ଷାମ୍ଲ
କିମ୍ବୁଗ ସକାମେ ରୋଟି ଦୁଃଖପ୍ରକାଶ
କରିଥିଲେ ଏବଂ କୁମର ପଦିଲ ବିନ କୋର୍ଟ
ଅନ୍ତିମ ବନ୍ଦ କରିଥାଇଥିଲା । ଏହି ପ୍ରସାଦ
କାବର ଶଶିଲମ୍ବନ୍ଧୁମ୍ ପରିବାରଙ୍କ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ
ପଠାଯାଇଥିଲା ।

ବନ୍ଦ୍ୟାମ୍ବନ୍ଦ୍ରେ ପରିଚାରୀ

୭୭୭

ବିହାର ଓ ଝାରାର ସରକାରଙ୍କର ଗୋଟିଏ
ଲକ୍ଷ୍ମୀହାରରୁ ପ୍ରକାଶ—ଝାରାରେ ଗତ
ଦିନାବ୍ୟାପକରେ ସ୍ତ୍ରୀଦିଵସମାଜକରେ
ପକାଇଛି ହୋଇଥିବା କଥ୍ଯ ସରକାରଙ୍କ

ମନୋଗୋବ ଆକର୍ଷଣ କରିଥିଲା । ବନ୍ଦୀ-
ସମ୍ବରେ ଯାହା ସବୁ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଥିଲା
ତାହା ଅବଶ୍ୟ ଅଛିରୁକେତ ହୋଇଥିଲା,
ଏବଂ ଏହା ସଂଶୋଧକ ହେବା ଦରକାର ।
ଓଡ଼ିଶାରେ ସାଧାରଣ ବର୍ଷାଠାରୁ ଅଛି
ବେଶୀ ବର୍ଷା ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ନର ସବୁ
ମଧ୍ୟ ବଢ଼ିଥିଲା । ବର୍ଷା ଜଳ ଅନେକ
ଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଜମା ହୋଇ ରହିଥିଲା
ତିଲିବାପୁର ଶପାତ ହୋଇପଢ଼ିଥିଲାରୁ ଏହା
ସୁଅସିଲାର ଅନେକ କଣ କରିଥିଲା । ଗୋରୁ
ଗାଇ କିମା ମନୁଷ୍ୟ କୌଣସି ଯାଗାରେ
ନଷ୍ଟ ହୋଇଲାହାନ୍ତି । ଘରଗୁଡ଼ିକର ମଧ୍ୟ
ସାମାନ୍ୟ ସତ ହୋଇଥିଲା । ଗଜା ଧାନ-
ଗରୁଗୁଡ଼ିକର ଏହା ବିଶେଷ ସତ କରିଥିଲା ।
ସୁଅସିଲା ସବର ସବ୍ରତିରିଳନ ଏବଂ ଖୋର୍ଦ୍ଦ
ସରତିରିଳନର କେତେକ ଖାନରେ ସତ
ହୋଇଥିଲା । କର୍ତ୍ତମାନ ମଧ୍ୟ ଧାନ ସେଇବାର
ସମୟ ଥିଲା, ସରକାର ମଧ୍ୟ କୁଣ୍ଡିଗୁଣ ଦ୍ୱାରା
ସାହାଯ୍ୟ କରିଥିଲା । କଟକ ଜିଲ୍ଲାର ସଠିକ
ବିବରଣ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମେଲିଲାହି । କିନ୍ତୁ କାଠ-
ଯୋଗୀ ଓ ଦେବାନଗର କୂଳବର୍ଣ୍ଣୀ କଟକ
ଜିଲ୍ଲାର ବରିଶରେ ସରା ମ୍ଲାନମାନଙ୍କର
ବିଶେଷ ସତହୋଇଥିଲା । ଏଠାରେ ମଧ୍ୟ
ମଧ୍ୟରେ ଧାନରୁ ନଷ୍ଟ ହୋଇଯାଇଥିଲା
ସବୁହାନରେ ଧାନରୁତ୍ସବୁ ରୁଅଯାଇଥାରେ
କିମା କୌଣସି କୌଣସି ମ୍ଲାନରେ ରତ୍ନ
ଦସର କୁଣ୍ଡିଗୁଣ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅପେକ୍ଷାକରା

ଯାଇପାରେ । ଉଦ୍‌ବ୍ୟାସୀ କୃପାକଣ୍ଠ ଓ ଶ୍ରୀ
ଶିବାର ସମୟ କର୍ତ୍ତାବିଦ କର୍ମିକ । ଉଦ୍‌ବ୍ୟାସୀ
ଜିଲ୍ଲାରେ ଜିଲ୍ଲାଅଧିକାରୀଙ୍କେ ବନ୍ଦାହେଲ୍ଲ
ମଣି ଉପର୍ଦ୍ଧିକ ସାହାଯ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ସଥେଷ୍ଟ-
କାମକର୍ମକୁଳେ । ଯେତେହୁର ପ୍ରିୟବାନୀ
ଯାଇଥିବ ଉଦ୍‌ବ୍ୟାସୀ କିଲ୍ଲାରେ କଷମାନଙ୍କୁର
ବିଶେଷ କିମ୍ବାନିତ ହୋଇନାହିଁ ।

ଶ୍ରୀକୋଡ଼ା ଡାକ୍‌ରୂପାନା ।

କଟକ ଉତ୍ତରିକ୍ଷାଗାର୍ଡଙ୍କ ଚରଣରୁ
ସନ୍ ୧୯୭୫ ମସିହାରେ ବାଲୁଗାସି ଅନ୍ତର୍ଗତ
ବୁଝାନନ୍ଦପୁରତାରେ ଗୋଟିଏ ଡାକ୍ତରଙ୍ଗାନା
ହେବାର ପାଇଁ ହୋଇଥିଲା । ବୁଝାନନ୍ଦ
ପୁରତାରୁ ନନ୍ଦର ଅପର ପାର୍ଶ୍ଵରେ ତେଣୁ-
କୋଡ଼ା ମୌଳା ଅବସ୍ଥା, ସେମାରେ
ପୃଷ୍ଠାରୁ ଗୋଟିଏ ମାରନରୟାଲୁ ଥାଏ, ମଧ୍ୟ
କାନ୍ଦନ୍ତ୍ର ଗୋ ଅପିସାର୍ଥୀ ଏହି ସେମାରେ
ଡାକ୍ତରଙ୍ଗାନା ହେଲେ ଅନେକ ଲୋକଙ୍କର
ସୁଧାରୁହେବ ବୋଲି କଥାର ଲୋକେ
ଅପରେ କରିବାରୁ ବୋର୍ଡ ଇନ୍ହିପ୍ରେସ୍
କଲନ୍ତରକର ପରିଶେଷରେ ୧୯୭୫ ମସିହା
ସେମେହିମେହି ମାତ୍ରର ଗୋଟିଏ ମିଟିଂରେ
ବିଦାନ୍ତକଲେ ଯେ ଡାକ୍ତରଙ୍ଗାନାଟି
ତେଣୁକୋଡ଼ାତାର ହେବ, ବୁଝାନନ୍ଦପୁର
କିମ୍ବା ମୁହଁର ସମ୍ବନ୍ଦ ଦେଇଏ ରପୁର
ପୁରତା ପରିଷେଷକେ କମିଶନର ମଧ୍ୟରେ

ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଥାଏଇ କହିଲୁବେ, ମାତ୍ର ତହିଁରେ
କହି ପଳ ହୋଇ ନଥିଲା । ତେଣୁକୋତା
ଦରେ ତାତ୍ତ୍ଵରକ୍ଷାନା ହେବାର ସିରହେଲା ।
୧୯୪ ମରିବା ଦେବୁଧ୍ୱାରା ମାସଠାରୁ
ଦେଖୁକୋନ୍ତା ପ୍ରାମରେ ତାତ୍ତ୍ଵରକ୍ଷାନା
ଆବହିଛେଲା, ମାତ୍ର ମୁଦିକିମୀଳ ହୋଇ ନ
ହବାରୁ ମୁଖୀୟ ମର୍ତ୍ତା । ଏକବିମ ଅଲିବେମାଙ୍କ
ଗୁହରେ ତାତ୍ତ୍ଵରକ୍ଷାନା କାର୍ଯ୍ୟ କିମ୍ବା ଅର୍ଥାତ୍
୧୯୦ ତାତ୍ତ୍ଵରକ୍ଷାନା ଏକାଶେ ସ୍ଥିତି ଗୁହ
ଆହି ତଥାର ଥାମ୍ବୁଜନ ହେବାପାଇଁ ।
ରେଣ୍ଡିଏର୍ ଖେଳାଯାଇଥାରୁ ଓ ନଧି
ଶୁଣିଥୁବୁ ତାତ୍ତ୍ଵରକ୍ଷାନା କାର୍ଯ୍ୟ ଅଣାଲେ
ଦେଖୁକୋତାରେ ଏ କର କଟା ହୁଏଇ
ହୋଇଗାଇଥାରୁ ଏବଂ ତିନି ଓ ଟାକର

ମଧ୍ୟ ଜମା କରସାଇଅଛି । ଏଥିମଧ୍ୟରେ
ମୁହିଁ ରେଜାଏ ରେସୁଲ ପ୍ରତିକ କବଚେକ
ଜଦ୍ବିଷ୍ଟମାନେ ଡାକ୍ତରଙ୍ଗାନା ସବାଣୀ
କମର ଏକହଜାର ଟଙ୍କା ଓ ଏକମାଣ ଜମ୍ବ
ଦେବା ସ୍ଥିତହୋଇ ଡାକ୍ତରଙ୍ଗାନାକୁ
ସୁଲବୟ କୁଷାନନପୁରକୁ ରଠାଇନେବା
କାରଣ ଗୋର୍ଜରେ ଦରଖାସ୍ତ ଦେଇଥିଲେ,
ତହିଁରେ ଉଦୟ ଶାପଗାସୀ ଉଦ୍ବିଷ୍ଟି-
ମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଟିକିଏ ଦକାଦଳ ଲାଗି
ଖୁବ ଧରିଥିର ଓ ଦୌଗାବୌଜ ଲାଗିଗଲ
ଗତ କୁନ୍ତମାସ ୨୭ ତାରିଖରେ ଉପ୍ରେକ୍ଷ
ଗୋର୍ଜଙ୍କ ମେଟିଂରେ ତବ୍ବିକଷୟ ସୁଲବୟ
ଉଠିଲା, ମାତ୍ର ଗୋର୍ଜର ମେମ୍ବରମାନେ
ସେମାନଙ୍କର ପୂର୍ବସ୍ଥାବ ବାହେବ
ଉପିଥିଲେ । ଡାକ୍ତରଙ୍ଗାନା କୁଷାନନପୁରକୁ
ରଠାଇନେବାର ପ୍ରତାବ ଅପ୍ରାଦଶ କରି
ଥିଲେ । ଗୋର୍ଜ ଏକହଜାର ଟଙ୍କା
ଏକମାଣ ଜମ୍ବର ପ୍ରଲେନନରେ ବିଚିନୀ
ନ ହୋଇ ଯାହା ନିଷ୍ଠି କରିଥିଲୁଛି ତା
ନିଶ୍ଚାୟପର ହୋଇଥିଲୁଛି । ଏହି
ପ୍ରଭେଦକରନେ ମତ ପରିଚାରକ କରେ
ଗୋର୍ଜଙ୍କର ନିଷ୍ଠିର ମହାନ୍ତି ହାତ ହୋଇ
ଆଗ୍ରା ଏବଂ ଗୋର୍ଜଙ୍କ ନିଷ୍ଠି ପ୍ରତି ଥିଲା
କେବଳ କେବେବେଳେ ଦୟାବକର ନିରା
କରିବାକାହିଁ । ଗୋର୍ଜଙ୍କର ନିଶ୍ଚାୟପର
କମନ୍ତେ ଅମେରାନେ ଧଳ୍ୟବାଦ ଅଟି
କରୁଥିଲା ।

ଜଗତ୍ତଥିରେ ହୁଲୁର ସ୍ତର ।
ଜାତ ସପ୍ତାହରେ ଜଗତ୍ତଥିରେ ସ୍ତର
ସମ୍ବେଦ ଯେଉଁ ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଥି
ତଥିରେ ଉଲ୍ଲେଖିତକୁ ଯେ ଉଚ୍ଚ ସ୍ତର
ସେବେଟୀରେ ଯେ କି କଟକ ମଧ୍ୟମ ସେବେ
କାଷାର ହେଉଥାଏଇ ସେ ଓ ଶୀଘ୍ରକୁ ଲାଗୁ
କିଶୋର କାଷା ହେଉଥାଏଇ ଉଚ୍ଚର ବିଦ୍ୟାର
ପାଶିରୁ ଟବା ଆହସାର କରିଥାଇଲୁ ତେ
କଂଗ୍ରେସକମୀ ପ୍ରାଣବୁଦ୍ଧ ପରିଆଶ ତ
କରିଥିଲେ । ମାତ୍ର ପରେ ଦୁଇବାର
ଜଣାଗଲା ଯେ “ପରିଆଶ ମହାଶୟାମ
ଟେଲିଗ୍ରାମରେ ସେବେଟୀରେ ବିରୁଦ୍ଧ
କିନ୍ତୁ କେବା ନ ସଲା । ଟେଲିଗ୍ରାମରେ
ଲେଖାଥିଲା “ମହି ସ୍ତରର ହେଉଥାଏଇ
କରିବିଲ ତୋଷରତ୍ନ କରିଅବ୍ରତ । ନୟ
କାଣକପତି ଗୋକୁଳାଳ କରୁଥାଇଲା । ପର
ତଥାରୁ ଆଦରଣ୍ୟକ ।” ପ୍ରେସିଡେନ୍ସ
ପରିଆଶ ମହାଶୟାମ ଶକ୍ତିଏପତ୍ର ପଠାଇପାରି
ତଥିରେ ଟେଲିଗ୍ରାମର ନକଳ ଉଲ୍ଲେଖ
କରିବିଲେ ମଧ୍ୟ ଲେଖିଥିଲେ ଯେ ସେବେ
ଟୀଏ ଓ ଏ ସେବେଟୀରେ କହି ସେଠାରେ
ବ୍ୟକ୍ତି ନାହାନ୍ତି । ସେବେଟୀରେ ମରିଲା
ଅନୁବକୁଳ ସମ୍ବେଦ ଟେଲିଗ୍ରାମ ତୋର
ଦୂର କଥାଟି କଲା ।

କେବିଶାମ ଧାରାବାସାହେ କିଲାବୋରୁ
ବଲସିବେଦ୍ୟାକମ୍ପାନ ପାଇ ବିଶ୍ଵ କର
କବନ୍ତି କରିପାଲେ । କାଳକଷ୍ଟ ପୁଣ୍ଡ
କୋରଙ୍ଗର ହାତ କରିପାଲେ । କାଳକଷ୍ଟ
ପଢ଼ିବରେ ମେଲମାଳ ହୋଇଥିବାର
କହିଲା ତୋପତ ହୋଇଥିବାର ଏ
ପ୍ରମାଣହେଲୁ । ତାଙ୍କର ପିଯୋଟ ଅକୁସାରେ
ଗୋର୍ଜର ସିରାନ୍ତହେଲୁ ଯେ ହୁଅ
କଥମତେ ଅଛି ନରବା କାରଣ
ତୋପରିବ କଲା ସରାଜ କିମ୍ବା ବାନ୍ଧି ତାଙ୍କ
ମିଶାନ୍ତକରିବା ଏହେତୁମ କୁରାଳୁ କରିବା
କରିବା ଏବଂ ସେବେଠାରୀ ପଠିବା
କରିବା ତାଙ୍କର ମେନେଜି ବନ୍ଦି
ବନ୍ଦିବେଧ କରିଯାଇ ଏବଂ କୁକୁ ବିଷୟମାତ୍ର
କରିବାରେ ପରିଗଠନ କରିବା ପରିଯୁକ୍ତ

ଦୁଇର କୁଳ ବନ କରସାହ ଏବଂ ଏ
ବିଷୟ ଦୁଇ ପ୍ରେସିଭେଷଣ ମଧ୍ୟ ଅନୁଷ୍ଠାନିକ
କରାଯାଇ । ଅଣା କରସାହ ଗୋଟିଏକ
ପ୍ରସ୍ତାବରୁ ମେନେଜିଂ କମିଟି ଶୀଘ୍ର
କାର୍ଯ୍ୟରେ ପରିଣତ କରିବେ । ଦୁଇ
ବିଭାଗରେ ଏ ପ୍ରକାର ଘଟିବା ବିଭାଗ
ଦୁଇର ବିଷୟ ।

ଗୋଶାକା ଦୁଧ ବିକ୍ରି

କଟକ ସହବଦୀରୁ ପ୍ରାୟ ମା * ଇକ
ଦୂରବତ୍ରୀ ସୁରକ୍ଷାଗଞ୍ଜାରେ ଯେଉଁ
ଗୋଟାଳା ଅଛି ସେଠାରେ ଅନେକଶୁଣ୍ଡ ଏ
ଗୋରୁ ଅଛନ୍ତି । ଏହି ଗୋଟାଳାକୁ ରୁକ୍ଷ
ଜାଲବା ପିଲାତା ରତ୍ନାଦି ଶତ୍ରୁ କଟକର
ଦୋକାନମାନଙ୍କ ଠାରୁ ଚଳେ । ସହବର
ପ୍ରାୟ ଅନେକ ଦୋକାନରେ ଗୋଟାଳାର
ଗୋଟିଏ ଲେଖାଏ ବାବୁ ରଖାଯାଇଥିବା ।
ଦୋକାନୀମାନେ ପ୍ରତ୍ୟାହ ନଜି ନିକି ଲାଗିରୁ
କିନ୍ତୁ ଏ ବେପାରମାନଙ୍କ ଠାରୁ ମଧ୍ୟ କିନ୍ତୁ
ନେଇ ସେହି ବାବୁରେ ପକାଇଦିଅଛି ।
ସେହି ପଇସା ସଂଗ୍ରହହୋଇ ଗୋଟାଳାର
ଖର୍ଚ୍ଚ ଚଳେ । ଏହିପରି ମୋରୁମାନଙ୍କ
ପିଶ୍ଚରେ ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇ ଗୋଟାଳାରୁ
ପ୍ରତ୍ୟାହ କିନ୍ତୁ କିନ୍ତୁ ଦୁଃଖ ଆମଦାନୀ ହୁଏ ।
ଗୋଟାଳା ସର୍ବରାଧାରଙ୍ଗର ସମ୍ମର୍ଦ୍ଦିବିବା
ସୁଲେ ସେଠାରୁ ଦୁଃଖ ଆମଦାନୀ ହୋଇ
ଦିବିବେବା ବାହା ସେପରି ସର୍ବରାଧାରଙ୍ଗର

ଜଗତସ୍ତତ୍ତ୍ଵ-ହପୁର ସ୍କଳ ।

ଆପୁଣିଧାର୍ଥକାଳୀ

ଜୀବନକାଳ—ଏହିପ୍ରତିକ ହେଉଥିଥାରେ ଛପାଦେଇ ହୁକାରୁ ତେଜାଳେ କୁଣ୍ଡଳ ଆହୁ
ହେବା ଦେବୀ ଅମ୍ବେ କାଳକୁ ବୁନ୍ଦାଟ ମଳେ ବୁନ୍ଦୁ ଅହୁ । ଯାହାକୁ ବେଳେ ଧୂର ତାଙ୍କ ପରେ
କଥାରେ କାହାର କମ୍ବା କନ୍ଦଳ କାନ୍ଦଳାରୁ ହେବନାହିଁ, କେବେ ତିବିଶା କଥାରେବେ
ଜୀବନକାଳରେ କିମ୍ବାରେ କିନାକ, ସ୍ଵାପ୍ନାଧୟୁ କାହିଁ, କେବେ, ମଳ, ମୁହଁ, ଲାହା ଏବଂ ପରିଶ୍ରା କାଳ
କିମ୍ବାରେ କିମ୍ବାରେ, ସେମର ସଧାରାଖ ଲଗଣ, ମାରଳ, ମୁଖ୍ୟୋଗ, କରେ ତ୍ରୈଷ୍ଵ, ପରିଶ୍ରାରଥ
କିମ୍ବାରେ କିମ୍ବାରେ । ମୁଲ୍ୟ ଟ ୫୫୮ ମାସର ଦାତା

କୁଳପୁରୀ—ଏହିମଧ୍ୟେ ଦେବିଶ୍ଵାର, ସଂଦର୍ଭଶାକ ଓ କାହାର ଅନନ୍ତରେ ଦର୍ଶନ ପାଇବାର ଶୋଭା, କାବତ୍ତି, ଗାନ୍ଧା ଭେଳ ଓ କତାତିର ପାଇସ୍ତବ ଶାହୀୟ ଉପରେମାତ୍ର ମୋରି, ରେ, କିମ୍ବା ଅସଂ ଓ ଅଧିକ] ପ୍ରଦତ୍ତ ପ୍ରକୃତିରେ, ସମ୍ବଲପରାରେ ଦେଖାଇ କାପାଳିକାରୀ, କୁଠା ଓ ଅନ୍ତରେ କାହାର ପାଇସ୍ତବ ପାଇସ୍ତବ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟବାକୀରୀ ଧର୍ମମାନଙ୍କ କୁଳକର୍ମ କର୍ମତି ହୋଇଥିଲା । ମୁଖ୍ୟମିକାମାମୁଖ୍ୟ ୧୦୧୮

ପୁରୁଷଙ୍କ—ଏହିକରଣେ କରନ୍ତିର ରେ (ପାଠ, ଜୀବ, ଚୋର, ମୁଖ ଆଦି; କନ୍ତ, କନ୍ଧାର, ଅଣ୍ଟିକାନ୍ତର କନ୍ଦାର ରେବ, ପୋପମୁଦ୍ର; ସୟାମ, ମୁଣ୍ଡର ରେବ, ମେଳକର୍କ, ମନ୍ଦିରାଳିତ, ସୀ ସରୁଖ ରେବ, କତୀ, କୁରପଟ୍ଟ ଧନମ; ପ୍ରେସ୍‌ର, ଧାରକ ସ୍ତ୍ରୀ ରେବ; ହୃଦ, ହୀରା ଆଶୀର୍ବଦ୍ୟ, ସୀ ରେବ; ଜଗନ୍ନାଥ ସ୍ତ୍ରୀ, ଦେଖୋଇ, ଖୋଦି, ପ୍ରବନ୍ଧମ, ବର୍ତ୍ତି; ଗନ୍ଧଧାରୀ ରେବନ୍ତା କହୁ ପତ୍ରାଳ, ଚପ୍ରାମ୍ବୋଦ, କାରରାହ ରାର୍ଲିରେ ଓ ଲକ୍ଷଣାଳୀମାତ୍ର ୫୦ ଗଣ୍ଡ ରେବ
* ଲୁପ୍ତରେ ଦେଖିବ ଅଛି । ଲୋକ ପଥ ମାରୁଳ ଟୋଠେ ଶ୍ରୀ କନ୍ଦାରଙ୍କ ରେବନ୍ତା

କୋକ ଶାସ୍ତ୍ର ବି ଆଦିଶାସ୍ତ୍ର

କାମାଖ୍ୟାନିଷିତ୍ୱ

FOR SALE

CHEVROLET CAR AND LORRIE

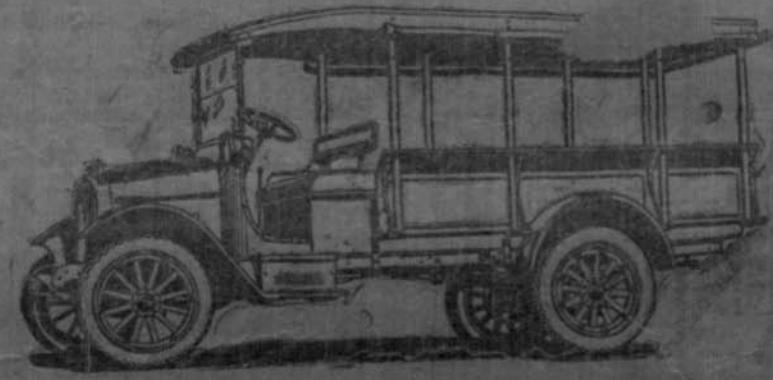
RATES] CALCUTTA PRICE PLUS RLY. FREIGHT,
for Economical Transportation

SUB DEALERS

F. H. BILIMORIA & Co.,

MISSION ROAD
CUTTACK

Dealers in

କେବରରେତ୍ତ ମନ୍ତ୍ରକାର୍ଯ୍ୟ ଏବଂ ମନ୍ତ୍ରର କଷ୍ଟ
ଏହୁଁ, ଏହୁଁ, କଲମୋହାରୀ ଏହୁଁକୋହୁଁ
ମନ୍ତ୍ରରେତ୍ତ — କଟକରେ ମିଳେ ।
ମନ୍ତ୍ରୀ—କଲମୋହାରୀ ଦାମ ଏହୁଁ ରେଳିଓମେ ମାତ୍ର

ନା ସୁର ନୋଟିବ୍ କୋମାର ବଜାର । ଏଠାକେ ୫୦୦, ଦ୍ୱାରାବୁଦ୍ଧ ଲାଗୁ
କରୁଥିଲେ, ବା କି କେତେ, ପାଇଁ କେବେଳାକୁ କରିବାର ପରିମାଣ ଅଛି । କରିବାର
ମଧ୍ୟ ଅନୁରୋଧ କରିବାର ପରିମାଣ କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା
କରିବାର ପରିମାଣ । ଅନୁରୋଧ କରିବାର ପରିମାଣ କିମ୍ବା କିମ୍ବା
କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା

କବିଧୂଳିଙ୍କାର ରେଣ୍ଟ
କବିଶୀ କବିଦୂଳି କୁମାର ପାତ୍ରାଳିଙ୍କାର
କାନ୍ତ ସ୍ତ୍ରୀ କବିଦୂଳି କୁମାର ପାତ୍ରାଳିଙ୍କାର
ନ୍ତି । ଏହା କବିଶୀ କୁମାର ପାତ୍ରାଳିଙ୍କାର
ପାତ୍ରାଳିଙ୍କାର କୁମାର ପାତ୍ରାଳିଙ୍କାର
ପାତ୍ରାଳିଙ୍କାର ଦେଖି ଏହି ପକ୍ଷାର ଏହି

କବିତାକାବିନୀ

ସୌପ୍ରାହକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା ।

The Vthak Dipika.

ସମ୍ବଦକ—ଶୀ କୁଣ୍ଡଳେ ମହାନ୍ତି

{ ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ ଅଲ୍ଲାମ ଟ ୩୮
ପ୍ରତିଶତ ଟ ୦୮୯

୪୭୦ ଗ

Cuttack Saturday the August 15th 1925

ପ୍ରାବଳୀ ଦି ଶାହ ନ ସନ୍ତୋଷ ସାଲ ଘନିବାର ।

卷之六

ଭବିଷ୍ୟତ ବଢ଼ିଲାଗ୍ର—ଲର୍ତ୍ତ ରତ୍ନଙ୍କପରେ
ଶ୍ରବନକୁ ବିଦ ବଢ଼ିଲାଟ ହୋଇ ଆସିବେ,
ଏ କିମ୍ବୁରେ ନାନା ପ୍ରକାର ଜନରବ ଶୁଣା-
ଯାଇଅଛୁ । ଶୁଣାଗଲୁ ଲର୍ତ୍ତରତ୍ତଃ ଏଥର
ହୁଣେଇ ଆହ ଫେରବେନାହିଁ । କିନ୍ତୁ
ସେ ଶ୍ରବନକୁ ଫେରିଥାଏ ପୁଣି ତାଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟ-
ଭାବ ଶହଣ କଲେଣି । ଲର୍ତ୍ତ ବର୍କନହେଉଁ
ମଧ୍ୟ ବଢ଼ିଲାଟ ହେଉ ଅମିଗାର ଶୁଣାଗଲୁ ।
ଏହା ମଧ୍ୟ କେବଳ ଶୁଣା ଶୁଣିବେ ରହିଗଲ
ଏବେ ପୁଣି “ପ୍ରେସ୍ ମାନକ” ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କାର
ସମ୍ବାଦଦାତା ବିମ୍ବଲିଖିତ ସମ୍ବାଦ ଦେଇ-
ଅଛନ୍ତି । “କଣ୍ଠନରେ ଗଚ ତାତରଙ୍ଗ କରୁଳ
ଧନ ଗୋଟିଏ ଅଛୁତ ଜନରବ ଶୁଣାପାଇ-
ଅଛୁ । ଅଜେକେ କହୁଥିବନ୍ତି କୁତ୍ପବ୍
ପ୍ରକଳ୍ପ ମନ୍ତ୍ରୀ ମିଃ ଲମ୍ବେତ୍ କର୍ଜ ଶରତର
ବଢ଼ିଲାଟ ହେବେ । ତେବେ ମୁଁ ଏହା କଷ୍ଟପୂର୍ବ
କର କହିପାରେ । ଲମ୍ବେତ୍ ଲର୍ତ୍ତ ଏହା
କେବେ ସ୍ଵପ୍ନରେ ସୁନା ଭାଙ୍ଗନାହାନ୍ତି । ସେ
ସେବେ ଏହି ପଦତନ୍ତ୍ର କରନ୍ତି ତାହା-
ଦେଲେ ସମସ୍ତକର କୌତୁକପ୍ରଦ ହେବୋ ।
ମୁଁ ଏହା ଜଣ୍ମେ କର ନହିପାରେ ଲର୍ତ୍ତ
ରତ୍ନଙ୍କ ପରେ ଲର୍ତ୍ତ ବର୍କନହେଉଁ ଏ
ପଦରେ ଅଧିକିତ ହେବେ । ସରକାରପ୍ରକଳ୍ପ-
କାବସରେ ମୁଁ କହିପାରେ ଆଗାମୀ କର୍ତ୍ତା
କିମ୍ବା ୧୫୮୩ଥାଲରେ ଲର୍ତ୍ତ ବର୍କନହେଉଁ
କରବିଲୁ ଯିବେ ।

ଅରଚ୍ଛ ସମିତି—ନହାମାଗାନୀ ‘ଇମ୍ବୁ
ଲୁଣ୍ଟ୍ରେ’ ପଦିକାରେ ଭୁବନେଶ୍ୱର ମୋଟିଏ
ଅରଚ୍ଛସମିତି ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବା କାରଣ
ଗୋଟିଏ ପ୍ରସ୍ତାବ—କହିଅଛନ୍ତି । ଏହା ସମିତି
କେବଳ ସୁନ୍ଦରିକା ଏବଂ ଜନବିଜ୍ଞାନୀ
ସମ୍ପଦ ଶକ୍ତି ଦିଲ୍ଲୀର କରିବେ । ଏହା
ସମିତି ଯେବେଳେ ତୁମ ରେବେ ବାହାରୁ
ପୂର୍ଣ୍ଣ ବନରେ ବନ୍ଧନସମ୍ପଦକରି ଅନୁଭାବେ
କରିବାକୁ ହେବ । କଂଗ୍ରେସର ବଳନେତ୍ରର
ଉତ୍ତାନ ପତଳ ସହିତ ଏହାର କିଛି ଧ୍ୟାନର
ରହିବନାହିଁ । ଗୋଟିଏ ଜବଳପୁରୀ
ସଂଗ ଏହା ସହିତ ଗଠନ କରିବାକୁ ହେବ,
ତାଖାକୁଣେ ସୁହିର ପଢ଼ିଯାମାନଙ୍କରେ
ଅରଚ୍ଛର କାଣୀ ପ୍ରଭୁର କରି ପଢ଼ି—ସରାନୀ
କରିବାକୁ ହେବ । ଏହା ଯେବେ ତୁମ ପରି
ବାର୍ଯ୍ୟମାନଙ୍କର ଅରଚ୍ଛ ବାହାରୁ ଯିବନାହିଁ
କରି ବାହାରୁ ଅର୍ଥ ପରିବାରମାନଙ୍କ
ପାଖକୁ ଅର୍ପିବ ଏବଂ କିମ୍ବା କାଳପରେ
ସେମାନଙ୍କ ମୂଲ୍ୟରେ କାଗ୍ଜ ଖରି କାରକ
ହେବ । ଏହାକୁ ଯାହା କରିବାକୁ ହେବ ।
କେଣ୍ଟାକି ଉତ୍ସବରେ ଭୁବନେଶ୍ୱର ଅନ୍ତର୍ଗତ
୬୫ କଣ୍ଠରୁ ।”

ବିହାରଙ୍ଗଳେଶ୍ବର ସ୍ଥାନରେ

ଗୋଟିଏ ସରକାରୀ ଉପହାରରେ
ପ୍ରକାଶ ଏକଷ ବିହାରରେ ମିଳିଲା
ସର୍ବ ସ୍ଥରେ ୧୯ ଲକ୍ଷ ଲାଖରେକ୍ଷଣ ନିମ୍ନଲିଖିତ କରାଯିବେ । ଏହି ୧୯ ଲକ୍ଷରେ ମଧ୍ୟରୁ ୨ଲକ୍ଷ
ବାହାରୁ ନିଆଯିବେ ଏବଂ ୪ ଲକ୍ଷ ଗର୍ଭତ୍-
ମେଣ୍ଡ ବିଲାଗମାନଙ୍କରେ କାମ କରୁଥିବା
ଲୋକମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ନିଆହେବେ ।

ଗଜିଶ ସବୁଦେବପୁଣ୍ଡି ଏକର୍ଷ ନିମ୍ନ
ସିର୍ବିଲ୍ ସର୍ବପ୍ରରେ ନିମ୍ନଭାବେକେ । ଏଥିମଧ୍ୟରୁ
ଗଜିଶ ସରକାରୀ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିଲା
ଲୋକମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ନିମ୍ନପାଇଁ ସମୋଷନ
ଦିଆହେବେ ।

ଅଗ୍ରମ୍ ତା ୧୯ ରଙ୍ଗ ପୁଷ୍ପରୁ କିଳା
ହାକିମଙ୍କ ନିକଟ ଦିରଙ୍ଗାସ୍ତ ପଠାଇବାକୁ

ହେବ । ୧୨ ଜଣ ତେବୁଟି ଏଗ୍ ଜଣ
ସନ୍ତେଷ୍ଟ ବାହୁବାବ ଭାବ ଗୋଟିଏ କମିଟି
ଜପରେ କଥ୍ଯୁତେବ । ତେଣୁମାନଙ୍କୁ ନେବେ
କମିଟି ମିଠି ହେବ ତାହା ପରେ ପକାଏ
କରାଯିବ ।

ବର୍ତ୍ତପଥା ଲୋକମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଦୂର
ଜଣ ସେହେଠେସିଥେ ଥାଏ ତିରଳନାହେ
ନିୟମିତ୍ତ ହେବାର କଥା, ଯେଉଁ ମାନେ ଡେବୁ
ହେବାଯାଏଁ ଶାର୍ଥୀ କଥକେ ସେମାନେ ରୁହୁ
କାମ ନ ପାଇଲେ ସବୁରେ ବୁଝିପୁଣ୍ଡ ହେବାନ୍ତି
ବଜି ଅଛିବୁ କିନା ବରଗ୍ରାସୁରେ ଉଲ୍ଲେଖ
କରିଛେ । ଯାହା ଯେବେ ନ ପାଇଁ କେବେଳେ
ସେହେଠେସିଥେ ରହଇ କିମ୍ବାରେ କୁକୁ
ହେବାକୁ ବଜି ଅଛିବୁ କିନା ତା ମଧ୍ୟ
ଉଲ୍ଲେଖ କରିବା ଉଚିତ ।

ପାରନ୍ତି । ଅମ୍ବେମାନେ ମନେକରୁ ସେମାନେ
ସେମାନଙ୍କ ନିକ୍ଷାର୍ଥ ପାଇଁ ଅମ୍ବେମାନଙ୍କ
ଅଧ୍ୟାନିତର ରତ୍ନିଅରନ୍ତି । କୌଣସି ନାଗାଳ-
ବର ଅଭୟାଦକ ତାହାର ବସନ୍ତାବେଶର
ପାଇଁ ଆୟୁରୁ ଶତକତା ୨୫ ବର ପୁରୁଷ
କରେନାହିଁ । ସେ କହନ୍ତି ଅମ୍ବେମାନେ
ଗୋଟାଏକାତି ବା ନେମୟେ ନୋହା । କାହାର
ଆସୁମାନଙ୍କର ୧୬ ଧର୍ମ ଓ ୧୩୦ ୪ ଭାଗ
ଅଛି । ସେ ଅସହଯୋଗକୁ ଗୋଟାଏ
ବର ଜମଣ୍ଟି କଣ୍ଟି ଦୋଲ ମନେକରନ୍ତି ।
ଅମ୍ବେମାନେ ମନେକରୁ ଏହାବାର ସେମାନ-
ଙ୍କର କିମ୍ବା କୁଣ୍ଡିକୁ ଏକ ଏହାହାର କାଳ
ଅଧ୍ୟାନମତ ଗଢ଼ି ଲାଭ କରିଛୁ । ମୁହାଜ ଦଳ
ସେହି ଗଢ଼ିର ଗୋଟାଏ ପ୍ରକାନ୍ତମାନ ।
ହୀନ ପୁରୁଷମାନ କରେଧରେ ଲାଭକ
ପରକାର ସଙ୍ଗ୍ରହୀତୁପେ ନିରଣ୍ୟ ହୋଇ
ବହିଅରନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ପାଦ୍ୟ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଭାବକ-
ବାହିକର ଧାରଣା ଏହି ଯେ ଆସୁମାନଙ୍କର
ଅଧ୍ୟାତ୍ମିକ କଳିତା କିମ୍ବା ତେମାନେ
ବାହି । ଭାବତି ମହି ମନେ କରନ୍ତି ଧ୍ୟ-
ାନଙ୍କର ବ୍ୟକ୍ତିଶ ଗର୍ଭମେଣ୍ଟ ମହିତ ସହ-
ଯୋଗ କରିବା ଭାବକ, କିନ୍ତୁ ଅମ୍ବେମାନେ
କହୁ— ଯେବେଳେବେଳେ କଷ୍ମାନଙ୍କ ତୃତୀ-
ୟକୁ ସହ ଲାଭ ଆହିବ ଏବି ସେମାନଙ୍କର
ମନ ପରିବର୍ତ୍ତନ ହେବ ତେବେଳେବେଳେ
ସେମାନେ ଆସୁମାନଙ୍କ ସହିତ ସହଯୋଗିତା
କରିବେ । ସେ କହନ୍ତି କୌଣସି ଗଢ଼ି-
ଶାଳୀ ନେତା ଶାସନମ୍ବିଧାରୀଙ୍କୁ କାମରେ
ଲଗାଇବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିନାହାନ୍ତି । ଗଢ଼ି-
ଶାଳୀ ନେତାମାନଙ୍କର ଅନ୍ତର୍ଗତ ସମେତୁ
ଗଲ୍ଲିଅଛି କିନ୍ତୁ ଯେବେଳେବେଳେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ପୁରୁଷ-
ଘରେ ସବାହା ସହିତ କାମ ନ ହୋଇଅଛି
ଶାସନ ହାତାଙ୍କୁ କାମରେ ଲଗାଇ ମୁକ୍ତ
କିଛି ପରିନାହିଁ ।

ଅମ୍ବେମାନେ ଶାହିତ, ଏହି ଧାରଣା ଭାବୁ-
ଜାପାରୀଙ୍କ ମନ୍ଦରୁ ଛପାଇଲୁ ଚନ୍ଦର । ୧୯୫୬
ସାଲରେ ଅମ୍ବେମାନେ ଏକରତ୍ନ ମଧ୍ୟରେ
ସବୁ ପାଇବାରୁ ମନେକରିଥିଲୁ, କିନ୍ତୁ
ବର୍ତ୍ତମାନ ସେ ପ୍ରକାର ଭକ୍ତଶତ ଦାଶୀ
କେହି କରିବାରୁ ହିନ୍ଦୁ କରିଲାଏଟି ।
ବର୍ତ୍ତମାନ ଅମ୍ବେମାନେ ଏହି ସଥିରୁ ନିରବା,
ନିର୍ମିପଦ୍ଧତିବଳରେ ତାମ୍ଭା ଚବିବାରୁ
ଶ୍ରୀଜନ୍ମ କଲେ ଆମ୍ବେମାନେ ସମକ୍ଷର
ହେବା । ମୁଁ ଏହି ନିର୍ମିପଦ୍ଧତି ପ୍ରଦର୍ଶନ
କରିବା ନମନେ ପ୍ରାଣପଣେ ତେଣ୍ଟା କରିଛି ।
ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କାମ ଅପେକ୍ଷା ଏ ଯୋଗ୍ୟତା
ମୋର ବେଳେ । ଗୀତାରେ ଉଲ୍ଲେଖ ଅଛି
“ଶେଷାକୁ ସ୍ଵର୍ଗରୀ ବିଶୁଦ୍ଧ ଅବଧିର୍ମର୍ମି
ସୁନ୍ଦରିତାହିଁ” ।

ମହାଯା ଗାନ୍ଧିଙ୍କ ଆଗମନ

ତଳିତ ଅଗଷ୍ଟ ତା ୧୯ ରିଶ ଭୋର
ଏକପ୍ରେସରେ ଏଠାରେ ପହଞ୍ଚିବେ

ଉତ୍ତରକାନେରୀ ଦେଖିବାକୁ ଆସୁଥାଇଲୁ

ତା ୨୦ ରିଶ ଗୁରୁକୁର ରାତ୍ରିରୁ ଫେରିବେ

ଅନେକ ଦନରୁ ଅସିଗାର ପ୍ରସ୍ତାବ ହଲ, ମାତ୍ର ଦେଇବକୁ ମୁହଁ ପଢିବାରୁ
ଅସିଗାର ନ ସଲେ । ତାହାଙ୍କ ଅକ୍ଷାମଳ ସମୟରେ କେବେଳେ ସମୟରେ
କଣ୍ଠ ଦେବ ତାହା ସେ ପକ୍ଷିଙ୍କ ପରେ ଅବସଥ ଲବ୍ଧାପରିବ । କର୍ତ୍ତାମାନ ତାଙ୍କର ମନ୍ତ୍ର
କାହା ନ ପାଇଲାଗାରୁ କିମ୍ବା କିମ୍ବା କୁହାଯାଇପାରୁନାହିଁ ।

ଲିପି ବର୍କନ ହେଉଳି ଭକ୍ତି ସମ୍ବନ୍ଧେ
ମହାମା ଗାନ୍ଧୀ ।

ଲକ୍ଷ ବର୍କନ୍ ହେଉ ଯାହା ଦେବାକୁ
କହଅପାଇଁ କବୁମଧ୍ୟରେ ଯେ ସବୁ ଅଗ୍ରାହି
ଦେଖାଯାଏ ତାହା କାହିଁ ଦୋଷ ନହେ
ଆମ୍ବେମାଳେ କୌଣସି ପ୍ରକାର ଦାତା କରି
ଗାରୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ନଥିବା ବେଳେ କିଣିଶ ସବୁ
ଜାର ଆମ୍ବେମାଳୁ ସ୍ଵରଦତ୍ତଃ କିନ୍ତୁ ଦେବାକୁ
ଇଉକଲେ ତାହା ଯେବେ ସମୟେବେଳେ
ନହେ ଆମ୍ବେମାଳେ ତାହା ପ୍ରତ୍ୟାମନାଳି

କରିବା ପଚିତ । ଲେଖମାଳକ୍ୟ କିମ୍ବା
ଆମ୍ବମାନଙ୍କ ଶିଖା ହେଉଥାଇଅଛି
“ସୁରକ୍ଷା ଆମ୍ବମାନଙ୍କର ଜନ୍ମଗତ ଦାଖା
କାହାର ଜନ୍ମଗତ ଦାଖାର ଗ୍ରାହ୍ଯ ଅର୍ଥ
ହୋଇ ନାହାରେ । ସୁରକ୍ଷା ଅର୍ଥ ଆମ୍ବମାନ
ବିହୁଦିନ ଯଥେଥାପ୍ରମୁଖ କରନେର ଶାସନ
କରି ନପାରିଲେ ଦୁଇ ଆମ୍ବମାନେ ଆମ୍ବ
ଶାସନ ଯମତା ପାଇଯାଇଁ । କର୍ତ୍ତା-କର୍ତ୍ତା
ହେତ୍ତ ମନେ କରନ୍ତି ବ୍ରାହ୍ମି ସରଜା
ଆମ୍ବମାଳକର ମଜଳ ପମ୍ପରା ମେ କାହାର

ଉତ୍ତରକଳ ଦୀପିକା ।

ଗଣ୍ଡ ତା ୧୯ ରିଖ ଶନିବାର ।

କିହାର ଓଜିଶା ଶିଳ୍ପବିଭାଗ ।

ବିହାର ଓରିଶାର ଶିଳ (ଲକ୍ଷ୍ମୀ)
କିରାଗର ଉଦ୍‌ଦିନ କିମନ୍ତେ ଗୋଟିଏ ଖୁଲୁ ବଡ଼
କରୁଗଲାଏନ୍ତି । କିର୍ତ୍ତିର ବଡ଼ ବଡ଼ ଅଧିକର
ଏବଂ ବଡ଼ ବଡ଼ ବାରଖାନା, ବଡ଼ ବଡ଼
କଥାପାଇ, ବଡ଼ ବଡ଼ ପ୍ରସ୍ତାବମାନ
ଅଛି । ସେ କିରାଗରୁ ପରାମର୍ଶ
କବତା କିମନ୍ତେ ଗୋଟିଏ କୋର୍ତ୍ତ ଅଛି ।

କୁରୁ କୋର୍ତ୍ତରେ ଉତ୍ତରାୟ କଣେ ମେସର
ଅହନ୍ତି । ଏହି ମେସର ମହାଦୟକୁ କଣ୍ଠରୁ
କାଳଗର ବର କର୍ତ୍ତା ମହାଶୟ ସ୍ଵର୍ଗା
କର୍ତ୍ତାକେ କରିଥିଲୁଗନ୍ତି, କିନ୍ତୁ ସେକେତେଥର
କୁଟୀତକରେ ଯୋଗଦେଇ ଅହନ୍ତି ତାହା
ଉତ୍ତରାବାପିକୁ କଣାନାହିଁ । ଏହି ଉତ୍ତର
କରୁଥି ଓ ଗୋର୍ଗଦ୍ଵାରା ଉତ୍ତରାବ କି
ଲୁପତାର ହେଲ ତା ମଧ୍ୟ ଆମ୍ବୁମାନେ
କହି ବୁଦ୍ଧିପାରୁନାହୁଁ । କେବଳ ସମୟ
ଦିନମୁହଁରେ ସେ ଉତ୍ତରର ତତ୍ତ୍ଵମୁକ୍ତି
ଏକଜଣ କର୍ମବୁଦ୍ଧ ଥରେ ଥରେ କୌଣସି
ଦୌଣିପାଇଁ ସ୍ଥାନରେ କଟକରେ ଦେଖାଦିଅନ୍ତି
ଗୋଲି ଉତ୍ତର କରୁଗର ଅନ୍ତିରୁ କେହି କେହି
ତଥାପି କରନ୍ତି । ତାହା ନ ହେଲେ ଉତ୍ତର
କରସର ଅନ୍ତିରୁ ମଧ୍ୟ ଉତ୍ତରାବାପୀ ଦୟାସ
କରନ୍ତେନାହୁଁ । ୧୯୨୮ ମର୍ମିହା ଉତ୍ସେମର
ଆସରେ ଉତ୍ତରାୟ ବିଭାଗର ତାଲରେକୁର
୧୯୨୦ ଡିସେମ୍ବର ତାଲରେକୁର ଉତ୍ସେମ୍ବେ
ଅଶ୍ରୁରେ ବୋଲି କରନ୍ତି ଶୁଣିଅନ୍ତି ।
କର୍ତ୍ତାକେ କଣ କରିବିଲୁ ତାହା ମଧ୍ୟ
ଦେଇ କିମ୍ବାରକେ ନାହିଁ । ଥିଲେକିନ୍ତ

ମନ୍ତ୍ରରେ କଟଳରେ କାରକର କାରମାନା
(Paper pulp) ହେବାର ବିଷେଷ
ଶୁଦ୍ଧି ପରାର ଅବେଳେ ମନ୍ତ୍ରପ୍ରକାଶ
ଦିବ୍ରୁ । ଏ ସମ୍ବନ୍ଧେ ଏଥ୍ରପୁର୍ବେ ଥରେ
ଆମେଜନ ବ୍ରାହ୍ମଣ, ଅମ୍ବେମାନେ ଆଶା
କରିଥିଲୁଁ ଯେ ମନ୍ତ୍ରପ୍ରକାଶ ଶିଳ୍ପ ଏହି
କଟଳରେ ରାମକ କାରମାନା ଖୋଲିବାର
ତେଣୁ ଦିଇଲେ । ମନ୍ତ୍ର ସେ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଆଜି
ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଶୁଣାଇଛା । ତାଳରେଇ
କୋଇଲାଙ୍କି ପାତାର କୋଇଲାର ସେପରି
ଶୁଦ୍ଧା କହାଇଅଛି ଏବଂ ତାଳରେ
ଶୁଦ୍ଧା ହେବାର ପାତାର କୋଇଲାର ସେପରି
ଶୁଦ୍ଧା ହେବାର ଆଶା ଦେବମାରାଥି
ସେପରି ଅନ୍ଧାରେ ଯେ-କୌଣସି କଳ-
କାରମାନା କଟଳରେ ହେଲେ ତରିଶ
ଶୁଦ୍ଧାଲାଜକ ହେବ ବୋଲି ଆଶା କରିଯାଏ,
କାହାରୀୟ ତର୍ଣ୍ଣପରମାନେ କେବଳ ଦୋଷ
ହେବେ ତେଣାମନେ କିନ୍ତୁ କରୁନାହାନ୍ତି ।
ଅମ୍ବେମାନେ କବି ମାତାପାତା କରିବୁଁ ? କିନ୍ତୁ
ତ ସକାଶେ ତେଣାମନେ ଗର୍ଭମାନ
ଶିଥିଲାଇ ଜାଇଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଏ ସବୁ
କାର୍ଯ୍ୟରେ କଟଳରେ କରିବାକୁ ସାହାରୀ
ହେବନାହାନ୍ତି ତେଣିବୁଁ ତାଳରେଇ
ମେମାନଙ୍କୁ କୌଣସି ଶୁଣାରେ କାର୍ଯ୍ୟରେ
ଭ୍ୟାନକ ନାହିଁ ମନ୍ତ୍ରପ୍ରକାଶ କରୁଥିଲା
କାର୍ଯ୍ୟରେ ମର୍ମକଥ ଦିଇରେ କି ?

କରିବି ମୁଖିଯାଇଛି ।
କରିବି ମୁଖିଯାଇଛି ଦଳା ଅନୁରଧ
ଶୁଭୁକଟାଳ ନାମକ ପୁରିଶାଶ୍ଵର ସହିର
ନଥରେ କାହାରେ କଷ ପୋଖର ଅଟେ ।
ମୁଖିଯାଇଛି ଦଳା ତକଟବର୍ଣ୍ଣ ଅନେକ
ଦେବ ଦହରେ ଶାକାଦକର ଦିନହାର
ଦେଖି । ପୋଖର ଠିକ ଦଶିଶରେ ବଟଳ

କାଳିନ୍ଦୁଳ ସକ୍ଷମାଧାରଣକର ସରସଟି
ଅବ ହେବାର ପ୍ରାନ, କିନ୍ତୁ ପୋଖରୀର
ସାରି ଅତ୍ୟନ୍ତ ଅପରିଷ୍ଠାର ହୋଇ କହି ରେ
ନେଇବଳ ହୋଇଯାଇଥାରୁ ଏକ ବହୁରୁ
ଅତ୍ୟନ୍ତ ଦୁର୍ଗନ୍ଧ କାହାର ନିକଟବର୍ତ୍ତୀ ପ୍ରାକ-
ମାନକ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଦୁଃଖର କରୁଥାନ୍ତି । କିନ୍ତୁ
ପୋଖରୀର ମସ୍ତ୍ରୀଦିତ୍ୟ ଅର୍ଥାତ୍ କହିରେ
ମାତ୍ର ଛାତ ମାତ୍ର ମାରିବା କାରଣ ତଥ୍ୟକ୍ଷେ-
ବଳାରନିବାସୀ ସାମ ବେହେରୁ ଲାମକ
ଏକ ବ୍ୟକ୍ତିକୁ ୧୯୨୩୨୭ ସାଲଠରୁ
୧୯୨୮୮ାର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପଣ୍ଡ ଦିଅନ୍ତାରଥାରୁ ।
ମସ୍ତ୍ରୀଦିତ୍ୟ ନେଇଥିବା ପଣ୍ଡାର ମାତ୍ର ଛାତ
ପୋଖରୀରେ ବୈଷତ୍ତୁର ଅଛ କୌଣସି
ଅଧିକାର ନାହିଁ । ପୋଖରୀ ବଳପତି
ଦୂର୍ଗନ୍ଧ ହେବାରୁ ସକ୍ଷମାଧାରଣକର କହିରେ
ଅପରି ହୋଇଥିଲା । ଶ୍ରୀଅକୁ ମୁକାରୀ-
ଶାଳଟ କର୍ତ୍ତୃପତ୍ରମାନେ ଗତ ଜୀବନମାସରେ
ମହିଦିତ୍ୟ ପଣ୍ଡାର ଉପରେ ଏକ କୋଟିଟ୍-
ଲାଖ ଅଳ୍ପ ସେ ପଣ୍ଡାର ସେହି ଘୋଷ-
ନାର ପରିଦଳ ଅବ ଧରିବାର କାହା
ଶୀଘ୍ର ସକ୍ଷମାଧାରଣକର କଥାରୁ ଉପ-
ଯୋଗୀ ନ କଲେ ମୁକାରୀପାଇଲିଟି ଲୋର
ପୂଜକ କାହା ପରିଶାର ଦେଇବେ । କହିରେ
ସେ ଖର୍ଚ୍ଛ ଅଧିକେବ କାହା ଛାତ ମହିଦିତ୍ୟ
ପଣ୍ଡାରଠାରୁ ଆଦାୟ କରିବେ । କିନ୍ତୁ
କୋଟିଟ ସେମାନେ କଥାର ଉତ୍ତରା ମୁକାରୀ-
ପାଇ ଅଳନ ଅର୍ଥାତ୍ ୧୯୨୯ ସାଲର
ଅର୍ଗନର ୨୮ ଧାରା ଅନୁଷ୍ଠାରେ କାଶ
ନବିଅଛନ୍ତି । ପଣ୍ଡାର କହି ରୁ କଲିତେକ
ଦଳ କାହାର କର ସେହି ପୋଖରୀରେ
ବର୍ତ୍ତମାନ ବିଲୁଗବଳ ପଳାଇଥାଏ । କଣ
ମଳାର ବ୍ୟକ୍ତି ! କବ ମଜାର ଅଳନ-
ଅଳନ ! ସମସ୍ତର ସମଳାପି ॥

ଦେଶମିଶ୍ରଣ ।

ଦେଶମିଶ୍ରଣ ସମ୍ବନ୍ଧେ କହନ୍ତି ପରୁ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କମ୍ପନ ଅର୍ଥାତ୍ ପରିପ୍ରକାଶ କମ୍ପନମାନେ ୧୯୨୯ ଜୟମେର ମାସ ତାତ୍କାଳିକର ସାରାଂଶରୁ ସେମାନଙ୍କର ଉପୋତ୍ କାଶକରର ସାରାଂଶରୁ । ମାତ୍ରାକି କର୍ତ୍ତ୍ତମେଖ ତାଙ୍କର ମତ ପଠାଇ ସାରାଂଶରୁ ବିନ୍ତୁ ଏହାରେ କଷିତ୍ତକାଳୀ କିମ୍ବା କଷିତ୍ତକାଳୀ ନିଧାର କେବେଳେ କଷିତ୍ତକାଳୀ ବିଦ୍ୟାରୁ ବିଦ୍ୟାରୁ କାଶକରରେ ବେଳେ ବେଳେ ନିଧାର ମାସରେ ଶୀଘ୍ରତ ଲର୍ଦ୍ଦରେ ଭାଇଦ୍ୟାରୁ ମୀମାଂସା ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଛି । ତହୁଁର ଅନ୍ତର୍ଭାବରୁ କେଇ ତାରେ ଅମ୍ବେମାନେ ଭାବା କହିପାରିବାହାରୁ ଦେଶମିଶ୍ରଣ କୁଣିଟି ଉଦ୍ଦର୍ଶରୁ ଗୋଟିଏ ତେବେଷକଳର କେତେକଜଣ ଏହିଷ୍ଟବ୍ରକ୍ତିଯାରି ଭାଇଦ୍ୟାରୁ ହୋମ୍ ସେବେଟ୍ରା ଏବଂ ହୋମ୍ ମେମ୍ବରଙ୍କ ସହିତ ସାରାତି କରିବାର ପ୍ରତି ହୋଇଥିଲା । ସମିତିର ସମ୍ମାନକ ବିହାରୀ ଗର୍ଭତ୍ତମେଖଙ୍କ କହାମ୍ବେମରୁ ଏବଂ ହୋମ୍ ସେବେଟ୍ରାରୁ ବିକଟ ତେବେଷକଳରେ ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଯିବେ ସେମାନଙ୍କ ନାମର ଭାଇଦ୍ୟାର ପଠାଇଲା ସତାର୍ଥିରେ ଏବଂ ମହାମାନ୍ୟ ଶାର୍କର୍ତ୍ତମେଖ ସହିତ ସହିତ ସେମାନଙ୍କ ପ୍ରକାଶ ଅଗ୍ରମ୍ଭମାରୁ ଶେଷ ସମ୍ପ୍ରକାଶ ମଧ୍ୟରେ କୌଣସିବଳ କର୍ତ୍ତ୍ତମେଖରଙ୍କ ନାହାଣ କରିବାର ପରି ଲେଖିଥାଇଛି । ତହୁଁର ଉଦ୍ଦର୍ଶ ପାଇଥାରୁ ଅମ୍ବେମାନେ କିମ୍ବା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ପାଇବାରୁ

ଦେଖେସନ୍ତେ ପିବାକାରଙ୍ଗ ଯେଉଁ
ମାନଦ୍ଵୟ ନାମ ସନ୍ଧାନକ ପଠାଇପିଲେ
ଯେବେଳେ ଯେ ପିଲେ ହାତରେ

ପ୍ରକାଶକ ପାତା ପାଇଁ ପ୍ରକାଶକ ପାତା

ଆଜୀବନ ଅକ୍ଷାତ୍ କର୍ମୀ

ଦୁଃଦେଶ ସେବକଙ୍କର ତିରୋଧାନ ।

ବାରାକ୍ ପୁରଠାରେ ସାମାଜିକ ସୁରେନ୍ଦ୍ରନାଥଙ୍କ ଚିତ୍ର

ଗାନ୍ଧି ତା ଓ ରାଜ୍ୟ ଦିନ ମୁଦ୍ରଣ

କଟକରେ ଶୋକସଭା

ଗତ ବା ଏ ରାତ୍ରିକିନ ୧୦ ଗୋଟାବ
ବେଳେ ସ୍ଥାର ମୁରେନ୍ଦ୍ରିୟାଥ ବାନନ୍ଦ
ତାଙ୍କର ବାରକୁପୁର ବାସ ଉବନରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ
କଙ୍ଗଦେଶ କାହିଁକି ସମସ୍ତ ଭାରତବର୍ଜନ
ଶୋକସାଗରରେ ଭାବର ଭାବାମ ତ୍ୟାମ
କରିଥାଇନ୍ତି । ଭାରତବନମା ଏହି ଅଳ୍ପକରନ
ମଧ୍ୟରେ ସ୍ଥାର ଆଶ୍ରମୋଷ, ଦେଶବନ୍ଧ
ତତ୍ତ୍ଵଜ୍ଞନଙ୍କ, ଭାବର ଭାବାର ବେଳେ
ଆଶା ଭରସା ଭରଇ କରିଥାଏ, କିମ୍ବା
ସେମାନଙ୍କର ଭାବାରେ ନିର୍ବାଧିତ
ହେଉଣୁ ଆଜି ପୁଣି ଭାରତରେ ଜାଗାମ
ଆମୋଳନର ପ୍ରଧାନ, ଭବେଶ୍ୱର
ମୁଦେଶର ଭାଲାବ କବେ ଅଳ୍ପାନ୍ତ କମର
ସ୍ଥାର ମୁରେନ୍ଦ୍ରିୟାଥିରେ ଭାବର ଗୋଟିଏ
କହୁମଳ ସମ୍ବନ୍ଧ ଭାରତବର୍ଜନ । କେବଳ
ଭାବାରେ ସେ ଭାବର ଆସିମ୍ବ ଦୃଢ଼
ସଂକଳନ । ଭାବା, ସାହସର ପରିଚୟ ଦେଇ
ପାଇଥାଇନ୍ତି । ଭାରତର ସହନେତର
ସେହିରେ ଅଳେକ ନେଇ ଓ କର୍ମ
ଦେଖାଦେଇଥାଇନ୍ତି ଏବଂ ମୁଦେଶ ସେବାରେ
ମନ୍ଦିରାଣ ଭାବର କରଦେଇଥାଇନ୍ତି କିନ୍ତୁ
ସ୍ଥାର ମୁରେନ୍ଦ୍ରିୟାଥ ସେମାନଙ୍କର ମୁହଁ
ଓ ପଥ ପ୍ରଦର୍ଶକ ହୃଦୟ ଥିଲେ । ୧୮୭୫
ସାଲରେ ସେ ଶୁକ୍ରବର୍ଷକ ଦସଦିନେଟି
ପେବକରୁଣେ ମୁଦେଶ ସେବାରେ ମନ୍ଦିରାଣ
ଭାଙ୍ଗଦେଇଥାଇଲେ । କର୍ତ୍ତମାନ ଭାଙ୍ଗ ଭାରତ
ଭାରତ ଜନମୀ ଯେଉଁ କହୁମଳି ରହ
ଭାରତଅଛି ଭାବା ପୁନରୁଭାବ ହେବା
ସତକ ନହେ । ଯାଗାନଙ୍କ ନିକଟରେ
ପ୍ରାର୍ଥନାକରୁଁ ଭାବର ଆଶା ଶାନ୍ତ ଲମ୍ବକରୁଁ
ଏବଂ ସେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଭାରତବର୍ଜନ
ମନରେ ତିରସ୍ତରିଯୁ ହୋଇ ବହନ ।

ମୁଷ୍ଟ୍ର କାବନ

ପୁରେନ ନାଥ ବନ୍ଦୀସ୍ତ ବଢି ପୁରୁଷ
କୁଳରେ ଜାଳିଜଳାରେ ୧୯୨୮ ସାଲରେ
କନ୍ଦରୁଦ୍ଧାର କରାଯାଇଲେ । ଏହାକି ପିତା
ଦୂର୍ଗାଚରଣ ବାନତି ଜଣେ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଭାକ୍ତର
ଥିଲେ । ସେ ଦୂର୍ଗାଚରଣ ବାନଜଳିଜଳା
ହିମ୍ପୁରୁଷ ଅଟେ । ୧୯୨୯ ସାଲରେ
ପ୍ରବେଶିଲା ପଶୁଶାରେ ଯତ୍ନାର୍ଥଚୋଇ
୧୯୨୭ ସାଲରେ କ, ଏ, ପାପ କରାଯାଇଲେ
୧୯୨୮ ସାଲରେ ତାଙ୍କ ତୀର, ମାଧ୍ୟାରେ
ଶିଖ ବିରାମର ଭାଲବେକୁର ପିମ୍ପାକେବେ
ପରମର୍ଶାନ୍ତରୀକ୍ଷାରେ ଶ୍ରୀରାଜିନୀମ୍ ପତ୍ନୀବାପାର୍ଥ
ଜଳିଗୁଣ୍ଠାନ୍ତରୁ ପଠାଇଲାଇଲେ । ସେ ୧୯୨୯
ପଥାରୀରେ ବୁଝିବର ସହିତ ପାପ କରାଯାଇଲେ
ପୁରୀ ବନ୍ଦୀସ୍ତ କଳାଇଯିଗା ଦୋଷରେ ତାଙ୍କ
ଅପାରାଧି ହୋଇଥିଲା । ତଥାରେ ସେ
ବେଶରେ ଆପରି କରିବାରୁ କି କି ପାଇ
ପ୍ରଥମେ ପିଲାରେ ଆପିଷ୍ଟାତ ମନ୍ତ୍ରେ
ହୋଇଥିରେ । ବୁଲବର୍ତ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା
ପରେ ତାଙ୍କ ଜାତିରେ ଏକ ପରିବହିତ
ସହିତିଲ । ତାହାର ଜୀବିତର ପୁରୁଷ
ପରେ ତାଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ମନେ ପରିଲାଗ

ଶାଶ୍ଵତ କାମ ଯେପର ଜ୍ଞାନ ତେବେ-
ବେଳେ ଅର୍ଥାତ୍ ସ୍ଵଦେଶୀ ଅନୋକଳ
ସମୟରେ ସେ ମଧ୍ୟ ବନ୍ଦୁପ ଜ୍ଞାନ ଲଭି-
ଥିଲେ । ତେବେଳେ ଭାବୀ “ଦୟର ସୁକୃତୀଶ୍ଵର ସମ୍ମାନ”
ଆଜିଥା ଦେଇଥିଲେ ।

ସମ୍ବାଦପତ୍ରମେକା କାଳ୍ ଜାଗନ୍ନାଥ
ଅକୁର ଗୋଟିଏ ମହିତ କାର୍ଯ୍ୟ । ପରିମୋଳ
ନାହିଁ ତତ୍ତ୍ଵର ସି ବାନ୍ଦି ପ୍ରଥମେ “ବେଳାଳ”
ସାମାଜିକ ସ୍ରଦ୍ଧିକା ପ୍ରକାଶକଲେ । ସୁରେନ୍ଦ୍ର-
ନାଥ ତାହାର ସଙ୍କାଦକର ପଦଣ କରି-
ପାଲେ । “ବେଳାଳ” ପଦିକା ଅତି
ଅଳ୍ପଦିନ ମଧ୍ୟରେ ଦେଶ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଅଶେଷ
ଖ୍ୟାତ ଅର୍ଥନ କରସାଇଥାଲା । ଅଳ୍ପଦିନ
ମଧ୍ୟରେ ଏହା ବୈଜନ୍ମ ସମ୍ବାଦପତ୍ରରେ
ଧରଣର ହୋଇଥାଲା । “ବେଳାଳ” ରେ
ବିଶେ ଭାବକୋଟ କର୍ତ୍ତର ଆଚରଣ
ବିନିମେ ସେ ଶବ୍ଦ ହରିତାଦ ଲାଗିଥାଲେ,
ଏହି ଅଦାଳତ ଅବମାଳନା ଅଭି-
ଯୋଗରେ ଅଭିନ୍ନ ହୋଇ ତୁରମାସ
ମହିମ କରନ୍ତି ପାଇଥାଲେ । ସୁରେନ୍ଦ୍ରନାଥ-
ଦିନ ସଂବାଦପତ୍ର ପରମ୍ପରାକାଠାରୁ ଭର-
ଦରେ ବଳନେଇବ ଆନ୍ଦୋଳନର ଅଭୟ
ଦେଶର କୃତ୍ୟାବା । ୧୯୦୫ ଜୁଣି ଅଠ ରେ
ଜାତୀୟ ନାଟ୍ରିଟେଲ ପ୍ରେସ କନପରିବହନକୁ
ନମ୍ବର ଟିକରିପାଇଥାଲା । ସେ ସେଠାରେ
କର୍ତ୍ତ ହୋମରକୁ ଗୋଟିଏ ବଳକାର
ପ୍ରକାଶକର ଏପର କଳିତା ଦେଇଥିଲେ
ଯେ ଲର୍ଜନେମର କହିଥାଲେ । “ସୁରେନ୍ଦ୍ର-
ନାଥଙ୍କ ସବ ଯୋଗେ ଆଜି କେତେକ ଜୀବ
ମାତ୍ର ଜୀବକ କର୍ତ୍ତରେଥାନ୍ତେ କାହାହେଲେ
ବରତର ସୁରକ୍ଷା ସାହୁ ଅବଶ୍ୟମାନା ।

ସେ କଂଗ୍ରେସର ପ୍ରଥମ ଅଧିକେଶନ
ହେଲା ଗାଲି ସମସ୍ତ ଅଧିକେଶନରେ ଯୋଗ
ଦେଇଥିଲେ । ୧୯୫୮ ଜୁଲାଇ ଅଧିକେଶନ
କାଗଜଦୂରଳ ସହିତ ତାଙ୍କର ମତ ଭେଦ-
ହେବାରୁ ସେ କଂଗ୍ରେସ ପରିଚୟାଙ୍କ ବର-
ଗଲେ । ସେ ପ୍ରତିବାର କଂଗ୍ରେସରେ ମଲ୍ଲୀ-
ମାନ ପ୍ରମାଣମାନ ଉତ୍ସାଧନ କରୁଥିଲେ ।
ପରିବାର ୧୯୫୮ ଜୁଲାଇ ଅଧିକେଶନରେ
ମରାପତିରୁଥେ ନିର୍ବାଚିତ ହୋଇଥିଲେ ।
ଏହିରେ ସେ ଯେଉଁ ବକ୍ତ୍ବା ବେଳେ
କାହା ସମସ୍ତକର ହୃଦୟରୁ । ଗୋଟିଏବଳ ।

ମାସିକମ୍ବଦ୍ୟାରର ଅବଦ୍ୟାରୁ ତାଙ୍କ
ଜୀବନର ପ୍ରେସଟିଏ ନିତନ ଅଧ୍ୟାୟ ଅବଦ୍ୟାର
ହୋଇଥିଲା । ଏହା ପ୍ରତ୍ୟେକ କର୍ତ୍ତବ୍ୟର ହୃଦୟକାନ୍ଦିତ
କର ପ୍ରକେଷକ କର୍ତ୍ତବ୍ୟର ହୃଦୟକାନ୍ଦିତ
ଆସୁଥିଲେ, କିନ୍ତୁ ଏକାଧରେ ତଥ ପରିଚାର-
କର ସହଯୋଗିତା କରିବାରୁ ମନ୍ଦିର କରି-
ଥିଲେ । ୧୯୨୦ ମ୍ରାଟି ଅଟି ରେ ଭାରତ
ଶ୍ରୀମନ୍ ବିଲ୍ ପାତ୍ର ହେବାରୁ ସେ ବ୍ୟକ୍ତିଗତକ
ସଜ୍ଜରେ ପ୍ରାର୍ଥି ହୋଇଥିଲେ ।
ଏହା ତାହାର ମନରେ ମହିମା ପାଇ-
ଥିଲେ । ଏହା ଏହା ସମସ୍ତରେ ସେ ନାମକ
ଜ୍ଞାନଧି ପାଇଥିଲେ ।

ଏହାପରେ ସେ କହୁ ଦିନ ପାଇଁ ବିଶ୍ୱାସ
କରିବା କରିଥିଲେ । ସମ୍ମରି ହେଲା କେତେକାଙ୍କ୍ଷା
“ନିର୍ବିଦ୍ଧାୟାବ” ପ୍ରକାର ପାଇଁଲାମାନଙ୍କର
ସମ୍ମାଦିତୁ ପ୍ରଦରଶ କରିଥିଲେ । ସମ୍ବନ୍ଧର
ମିଳନ ହେଉ ଏହା ପାଇଁ ଉତ୍ସାହ ।
ତାଙ୍କର ବିଶ୍ୱାସ ଥିଲା ସେ ଆଜି ଅନେକ ଦିନ
କରିବେ । ସେ ମହାଲାମାନୀଙ୍କୁ ବହୁଧରେ
ଥିଲେ ସେ ୧୨ ବର୍ଷ କାହିଁବେ ।

୨୧—ଶ୍ରୀମତୀ ରାଜାସାହେବ

ପାରଳାଶେମତ୍ର
୨— " " " ଶରୁକୋ
୩— " " " ମୁରଳି
୪— ଶ୍ରୀଦୁର୍ଗ ବଳାବାହାଦୁର କନକ
୫— ଶ୍ରୀଦୁର୍ଗ ଶ୍ରୀସରତକମ୍ ଦେବବନ୍ଧୁ
ଶକାଗାପଞ୍ଚ
୬— "ମଧ୍ୟସୁଦଳ ପାଣିଶାଖା ବରଦମପଦମ
୭— "ଶ୍ରୀନିବାସ ପଣ୍ଡା କପ୍ପା
୮— "ଦୁରତ୍ତର ପଣ୍ଡା ଆ
୯— "ନିରଜନ ଶୃଙ୍ଖଳାସୁକ ବରଦମପଦମ
୧୦— "ଭୁବନାନନ୍ଦ ଚାପ ଏମ, ଏଲ୍,
ବିମେଳ
୧୧— "ନିଳକ୍ଷେତ୍ର ଦାସ ଏମ, ଏଲ୍,
ପି
୧୨— "କିଳକୁନ୍ଦ ଦାସ କଟିଲ

ଶୋକସଭା

ମତ ଥା ୧୩ ରିକ୍ତ କର ସବ୍ବା ସମ୍ମାନ
ସ୍ଵରେ କଟଳ ଟାରିନ୍‌କ୍ଲାରୀରେ ସାରାର
ସୁବେଦ୍ରିନାଥ ବାନ୍‌ଯିଲ୍ ମୁଖ୍ୟମ୍ଭେତ୍ର ଗୋଟିଏ
ଶୋକରଙ୍ଗ ଆହୁତ ହୋଇଥିଲା । ଭାବୁ
ସବ୍ବରେ ଶ୍ରୀମତୀ ମଧ୍ୟଦଳ ଦାସୀ ଆର ର
ମହାଦେବଙ୍କ ସର୍ବପରି ଆସନ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି
କରିଥିଲେ । ଉପରୁ କବ୍ରିଲେକମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ
କେବେଳ କଣ କିନ୍ତୁ ସତର ସୁରତନ୍
କାଥିରେ ଲାବନରୁଣ୍ଟାରୁ ଏହି ଜାତାକର
ମହିତ ଗୁଣମାନଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧେ ଆଲୋଚନା
କରିଥିଲେ । ସର୍ବପରିଜ୍ଞାନୀୟର ସ୍ଵରେତ୍ର
ନାଥଙ୍କ ସହିତ କବ୍ରିଲେକାଳରୁ ବିଶେଷ ଲଖା
ଶଣାଦିଲ୍ ଏହି ଅନେକ ସମସ୍ତରେ ସେ

ତାହାଙ୍କର ସବୁକମ୍ପା ପୁଲେ । ସବୁପରି
ମହୋଦୟ ତାହାଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କେତେକ
ହିସ୍ତ କହ ରହୁ ସବୁ ସବୁରେ ଅଧିକାଂଶ
କଲେଇ ଶୁଦ୍ଧମାନଙ୍କର ଅନ୍ତପୂର୍ବର ହେତୁ
ବିଶେଷ ଦୁଃଖ ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ । କଲେଇ
ଶୁଦ୍ଧମାନଙ୍କର ଅନ୍ତପୂର୍ବର କାରଣ ଜଣା
ସାବଧାନ ଯେ ଦୁଃଖରେ ମ୍ୟାତ୍ରିବନାରୁ
ସେମାନେ ଅଧିକାଂଶ ଅନ୍ତପୂର୍ବର ହେତୁ
କାମ୍ପରିକ ଏହା କହ ଦୁଃଖର ବିପ୍ରେ
ସାର ସୁରେନ୍ଦ୍ରନାଥଙ୍କ ଏକ ସମୟରେ
କଲେଇ ଶୁଦ୍ଧମାନେ ଦେବତାପାର ପକା
କରୁଥିଲେ । କେବଳ କଲେଇ ଶୁଦ୍ଧ
କାହିଁକି ତାହାଙ୍କ ସମୟର ସମୟ ବିଶେଷ
କଲେକ ମଧ୍ୟ ତାହାଙ୍କ ସବୋକ ହୁଏ
ଦେଉଥିଲେ । ମଧ୍ୟକରୁ ତାହାଙ୍କ କରୁଗାରେ
ବିଶେଷ ଯେ ସୁରେନ୍ଦ୍ରନାଥ କଥିଲେ

କର୍ତ୍ତାମାନ ବଳକାରୀମାନେ ଯେତୁପ ଭଲଭ-
ହୋଇଥାଏଇ ତାହା କବାତ ହୋଇଥାଏ
କଥାହୁ । ବଳକର୍ତ୍ତାମାନ ବସନ୍ତରେ ବର୍ତ୍ତମାନ
ସେ ଭଲଭ ସାଧକ ହୋଇଥାଏ ଖେ ସମ-
ପର ମଳକର୍ତ୍ତା ସାଧକ ପୁରେନ କାଥ ।
ଶେଷ ସମୟରୁ ସେ ମନ୍ତ୍ରିଙ୍କ ଗହଣ କର-
ବାରୁ ଅନେକେ ତାହାଙ୍କ ସତ ଅମୃତ୍ତ
ହୋଇଥାଏ, ମାତ୍ର ସେ ମନ୍ତ୍ରିଙ୍କ ଶୁଭଗ
ନକରିଥାଏଲେ କରିବାର କରିଥାବେଷ-
ନରେ ଯି ଆହ ଦାସ ମେମ୍ପର ହୋଇ
କଥାଏନ୍ତି । ସାଧର ପୁରେନକାଥ ମନ୍ତ୍ରିଙ୍କ
ହୋଇ ମୁଖନ୍ତିପାଳ୍ ଅକ୍ଷ୍ମ ଧରିବର୍ଷନ
କରିବାରୁ ଆଜି ତାହାର ମଳରେ ବନ୍ଧିବଳା
କରିଥାବେଷନରେ ପ୍ରଭତବାସୀ ମାନ୍ଦିକ
ତୋଲ ପାରିଥାଏନ୍ତି । ବାପ୍ରକଳ କରୁଥ ଜଣେ
ମତାସୁରୁକୁର ଶୋକସର ସମୟରେ
ଆମ୍ବମାନଙ୍କ ଦେଶର ଜଗ ଆଶାଭରମା
ମୁନ୍ଦରକମାଳ—କଲେକର ଶୁଦ୍ଧକୁନ ଧନ୍ତ-
କଳ ଶେନରେ ମାତ୍ର ପୋଣ କବେବା ବଢ଼
ଦାଖର ପଣ୍ଡ । ସବୁ ସହିତିମେ ପାତ୍ର୍ କା

ଭାଲକପାତ୍ରିକ

ମନ୍ଦିବ ସ୍ଥାର ସ୍ଵରେନ୍ଦ୍ରନାଥଙ୍କ ପୁଣି ନିବା
ପଠାଯିଗାର ସ୍ତର ହୋଇଥିଲା । ସବେ
ଶେଷରେ ଉପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଜଣଶଳଲେଇ ଶ୍ରୀବିଜ୍ଞାନ
ପ୍ରାକ ମନେ କଟକ ଟାଇନହଲରେ ସମ୍ମା
ସ୍ଵରେନ୍ଦ୍ରନାଥଙ୍କର ଗେଟିଏ କେଇଛି
ରହୁବାର ଛାଇହୋଇ କହିର ଭାବ ପ୍ରଭୁ
କରିବା ପାଇଁ ଗେଟିଏ କମିଟି ଗଠିତ ହେଲା
ଖେମାନଙ୍କ ଉପରେ ଅର୍ପିତ ହେଲା ।

ଭାରତରେ ଗହପାଳିତ ପଣ୍ଡିତ

ଭାକ ଓ ଆର୍, ଏମ୍, ଏସ୍ ସମ୍ମିଳନ
କଥକାହିଁ ଓ ଏହିପରିମାଣ କଥା କଥାରେହିଲା
ପ୍ରାଚୀଦରିକ ଭାକ ଓ ଆର୍, ଏମ୍, ଏମ୍,
ବିଭିନ୍ନ ଏମ୍ ଗାର୍ଜିକ ଅଧିକାରୀଙ୍କ କଟକ
ପାଇନାହିଲାରେ ପଣ୍ଡିତ ପାଇଲକାନ୍ଦୁ ଦାସ
ଏମ୍, ଏ, ଏମ୍, ଏମ୍, ଏ, କି ସରପାତାରୁରେ
ଅନୁଷ୍ଠାନିକ ହୋଇଥିଲା । ବିଭାବର ଏହା
ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅନେକ ପ୍ଲଟ୍ଟୁ ପ୍ରଦିତ୍ୟମାନେ
ଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ । କଣ୍ଠିକାରୀର ତଥା
ସେହିତେ ଶ୍ରୀପାତାର ମୁଖ୍ୟମାତ୍ର ଉପତ୍ତିର
ହୋଇଥିଲେ । ସମ୍ମିଳନ ଅପରାଧ ଏକବିଷ୍ଣୁ
ସମୟକୁ ଅବସ୍ଥା ହେବାର ପ୍ଲଟ୍ । ମାତ୍ର
ପ୍ରଥମ ଦିନ ପ୍ରାୟ ଶତା ପରେ ଏହା କିମ୍ବା
ଦିନ ପ୍ରାୟ ଶତାପରେ ସର୍ବକାର୍ଯ୍ୟ ଅବସ୍ଥା
ହୋଇଥିଲା । ସାହିରେ ତାହାପରିବ ବାରୁ ଭାକ
ଦିଲ୍ଲାର କର୍ମସ୍ଥିତମାନଙ୍କର ଅନୁଷ୍ଠାନିକ
ସମ୍ବନ୍ଧେ ଏହା ଦୃଶ୍ୟତା ଦେଇଥିଲେ ଏବଂ
ସମ୍ମିଳନର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅନେକ ସମ୍ବନ୍ଧ ମଧ୍ୟ
ସେମାନଙ୍କରୁ ସରକାରୀ ସମ୍ବନ୍ଧର ନ
କରୁଥିବା ଓ ସେମାନେ ବାରମ୍ବାର ଅବେ-
ଦିନ ନିରେଦିନ କରୁଥିଲେବେଳେ ତତ୍ପର
କେହି ଦୃଶ୍ୟପାତକକୁ ନ ହିବା ବିଶ୍ୱାରେ
ନିର୍ମାଣ, ନିର୍ମାଣ, ନିର୍ମାଣ, ଉତ୍ତରା
ଲିତ୍ୟାବ ଭାଗରେ ମତ ବାହୁଦ୍ରବ୍ୟ କରିଥିଲେ ।
ବିଦ୍ୟୁତ୍ସାହିକ ସମ୍ପାଦନମାନ ସରରେ ମୁହଁକ
ହୋଇଗଲା । ସେ ସମ୍ପର୍କ ବିଶ୍ୱାର ବିଚାରଣ
ପରେ ପରିକାର ବରହି ।

କେଳାବକାର ପାତ୍ରଗର

ମେଳାରୀ କାରାରେ ଅଳେବ କଳ
ମୋଟିେ ଗୋଟୁ ଅତିରି ବନ୍ଦୀକଥାର
ହେତୁ ପୋଷଣପତ୍ର ଦ୍ୱାରା ରାଖିଥିଲା
କହୁବ କଲାବଳୀ ବନ୍ଦେଶସୁରଖା ହେବାପ୍ରକାଶ
ସେହି ପୋଷଣପତ୍ରର ଅନ୍ତର କେବଳକାଳ
ହୋଇପାରିବାକୁ କରିବାକୁ ଅବଶ୍ୟକ ମୁଦ୍ରା
ଦେବାନ୍ତା । ଦିନାହି ରତ୍ନ ପୋଷଣପତ୍ରର
କାଳର ବନ୍ଦୀକଥାରୁ କ୍ଷେତ୍ରମାନକରାର
ବିଶେଷ ଅସ୍ତରିକା କହାଇଲାକୁ । ଦିନାହି ଦିନ
ଦିବାର କାରାର ଉପମ୍ବୁତ୍ତ କାଳକରି ମନିକାଳ
କାହିଁ । ବଜ ଦୁଃଖର ବନ୍ଦୁ ତାହାରକୁ
ଗୁରୁ ପୋଷଣପତ୍ର ସକାରେ ମଣିତ ଘର
ସେଠାରେ ଭୟାର କରିବାର କଥିବାକୁ ନ
କରି ବନ୍ଦୀକରି ନମିକିଲାଗିବୋଲି ପୋଷଣପତ୍ରର
ବିଠାର କାରାରୁ । ଅଣାକର୍ତ୍ତ୍ତ ପୋଷଣମାନୁର
କେବଳକ ଏକଷୟ ବୁନଦିଷ୍ଟର କର ଉପା
ଯୋଗୁ ଅର୍ଥେ ପୌତ୍ର ଯେଠାରେ ବନ୍ଦୀକରାର
କଥିବାକୁ ନରବେ ।

ଜଗତ୍ତହି-ହପୁର ସ୍କୁଲ

ଅନ୍ତେମାନେ ଗତ ଦୂର ସ୍ତ୍ରୀହରେ
କଗରୁହିପୁର ସ୍ତ୍ରୀର ତଥାକୁ
ଗୋଲମାଳ ସମ୍ବରେ କେତେକ
ବିଷୟ ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲୁଁ । ବର୍ତ୍ତମାନ ହେ
ସମ୍ବରେ ପୁନର୍ବୟ କେତେକ ସମ୍ବାଦ
ପାଇଥାଏ । ସମ୍ବାଦ କାତାମାନଙ୍କ କାହାରକୁ
ଅବଶ୍ୟକ କରିଥାଇଲପାରେ, ମାତ୍ର ତତ୍ତ୍ଵ ସମ୍ବର୍କରେ
କେତେକ ଉତ୍ସ୍ଵ ବେଳ ସମ୍ବାଦରେ
ପରିବର୍ତ୍ତ ଦେଇଥାଏ । ତେଣୁ ଅନ୍ତେମାନେ
କୌଣସି ସମ୍ବାଦ ପ୍ରତିରୂପେ ପ୍ରକାଶ ନ କରି
ସାରମର୍ମ ପାହା ବୁଝିଲୁ ତାହା ଏହି ଯେ—
ସ୍ତ୍ରୀଧାରୀରୁ ତୋରପଦ ହୋଇପରା
ଟଙ୍କା ଏହିମଧ୍ୟରେ ଅସ୍ତ୍ର ହୋଇପାଇଥାଏ;
ବାହାତାରୁ ଅସ୍ତ୍ର ହେଲା, ତହୁମାରୁ
ଉଦେଶ୍ୟକରିବା ଅବଶ୍ୟକ ମନେକରୁନ୍ମାତ୍ର
ଏକଥା ନିର୍ମୟ ଯେ ସ୍ତ୍ରୀର ମଧ୍ୟନେଇ କମିଟି
ବିଧମତେ ସ୍ତ୍ରୀର ହୃଦୟ ପରିଦର୍ଶନ
କରନ୍ତିନାହିଁ । ସେବେଳେ ହୃଦୟରେ ବ୍ୟାପି-
ଶତ କରନ୍ତିନାହିଁ । ପିଣ୍ଡରୂପୀସ୍ତ୍ରୀ ସ୍ତ୍ରୀ
ପରିଦର୍ଶନ କରିବାରମାନେ ଅବଶ୍ୟକନେଇ
ବାର ଏହି ସ୍ତ୍ରୀ ପରିଦର୍ଶନ କରିବାକେ,
ମାତ୍ର ଏ ବିଷୟ ଯେ ବିପରୀ ସେମାନଙ୍କ
ଅନ୍ତରେ ଥରେ କି ପତଳ ତାରା ଆସୁ-
ର୍ଥିର ବିଷୟ । ଶୁଣିଲୁ ଏହିପଦେ ମୁଁ
ମସିହାରେ ସଙ୍ଗାବରକୁ ଆଜାନିତିତ୍ତପାତା
ଟଙ୍କା ଦାଖିଲକରିବା ଚିମନ୍ତେ ତଳା କରି-
ଥିଲେ ଓ ମଧ୍ୟ ସମାଦକ ପରିଦର୍ଶନ କରି-
ବାରୁ ଲେଖିଥିଲେ । ତେବେ ମଧ୍ୟ କମିଟି
ହୃଦୟବିପଦ ଦିନମକେ ପଞ୍ଚଶାହ କରିବା
କିମ୍ବା ଦୂରେଇବିଷୟ । ଯାହାମେହି ସେ
ବିଷୟ ଆବିଷ୍ଯକ ବାକିବା ଆବଶ୍ୟକନାହିଁ ।
ତୋରପଦ ହୋଇବିବା ଟଙ୍କା ଅନୁମତିକାର
ପାଇଥାଏ । ସଙ୍ଗାବର ଓ ହେଲ୍ମାର୍କର
ଦିଭି ସେମାନଙ୍କର ପଦିତ୍ୟାଗ ଦରିଥାଏ,
ସେ ହୋଇବି କେତେକ ଲୋକଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ
ଦଲାଦମ୍ପାଗାର ଅବଶ୍ୟ କରାଯାଇଥାଏ ।
ତାହା ହେଲେ ଏହି ଦଲାଦମ୍ପରେ
କୌଣସି ଅନ୍ତରୁ ନ ସହି ଏ ସଂକଳନେ
ବିଶେଷ ଉପକାର ହୀଦର ହୋଇଥାଏ ।
ଆଗାମବୁ ମେନେକି କମିଟି ପରିମାନ
ସରକ୍କର ହେବେ ଏହି ଉତ୍ସବାତରି ପରି
ବିନ୍ଦିକ ଧାରାନିମାତ୍ରେ ପରେବ ଦୁଇ-
ବିତିକେ ।

ସତ୍ୟକର୍ମ ଶିକ୍ଷା

ଶ୍ରୀ ବାବୁ ଗୋପନୀୟ ଶ୍ରେଷ୍ଠବନ୍ଦୁ “ହତା-
କଟାଯିଥା” ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ବନ୍ଦୁର ବିଦୟ କେନ୍ଦ୍ରରେ;
ସ୍ଵପ୍ନକଣ୍ଠେ ସ୍ଵକାକଟା ଶିଖାଇରହିଥାମାନ
ବିଦେଶ ଉପରୋକ୍ତୀ କୋରାଇଣ୍ଡା ଗୋପ-
ବନ୍ଦୁ, ବାବୁ ପ୍ରଥମେ କପାତ୍ର ବୁଲ୍ଲ, ଭୁବାନ୍ଦୁ
ଚନ୍ଦ୍ରା ଓ ରଜଶ୍ରୀ ସାମାଜିକ କର୍ମକାରୀ
ବାବୁ ଦୃୟ, ସହ କପାତ୍ର ପୁନିକର୍ମ ପ୍ରତିବନ୍ଦିକ
ବନ୍ଦୁରୁ ଅଳମ୍ବା ଓ ଶବ୍ଦବନ୍ଦିମାନ ଗନ୍ଧ
ବିଧାଦ ସମ୍ମନ ମୁଖରେବନ୍ଦିମାନ୍ତ୍ରୀ । ବୁଲ୍ଲା
ଭବିତା, ବନ୍ଦୁରୀ ଚନ୍ଦ୍ରା ଓ ସୁଭନାଟିମାନରେ
ସେବେଶୁତ୍ତର ପଦ ଅବଶ୍ୟକ ପର୍ଯ୍ୟାନ୍ତ
ନାଟୀ, ପଟ୍ଟଶାଖାକୁଳ, ପରାମ ପଳକ ପ୍ରତ୍ୟେ
ସହମୁଖକର କେବଳ ପରିଦ୍ରାବ ବନ୍ଦୁରୁ
ଶିଶୁବୁଲକ୍ତ ଚନ୍ଦ୍ରା ମୁଖରେବନ୍ଦିମାନ୍ତ୍ରୀ ।
ସ୍ଵପ୍ନକଣ୍ଠେ ଯାଠକରେ କପା ତୋକଣୀ
ଠାରୁ ସୁଭନାଟିମାନା ପର୍ଯ୍ୟାନ୍ତ ଯେ
ସମସ୍ତ ବିଷୟରେ କେବଳ ଅଭିନ୍ୟାନ
ଓ ସେ ସମସ୍ତ ପ୍ରକିମ୍ବୀ ବନ୍ଦୁରେ ଭାବୀ
ଅଭିନ୍ୟାନେ କୁଣ୍ଡଳେ । ସ୍ଵାମୀ ନନ୍ଦନ
ଦିନ୍ସାବେ ଦେଇଲ ଉଚ୍ଚତା ବା କେତେ

